ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيڤا درويشيان

1000 Լ.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 159 (19459) ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1996 10 ԷՋ

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԷՆ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ ՎԵՐՋԻՆ ՓԱՍՏԸ

Des Prix Frais pour un Été Chaud

tapiama Le monde du tapis

60%

.Rabais jusqu'à 60%
.Paiement échelonné sur 10 mois
.Sans intérêts, sans 1er versement

Tapis: Persan-Chinois-Européens-Moquettes-Papiers peints

ՊԵՔԱԱՅԻ ՄԷՋ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԿԱՄՔԻՆ ՓԱՍՏԸ՝ Հ. Յ. Դ. ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԻԹԻՆԿԻՆ

Ֆաթթուշ. Ֆըրզլի, Գասարժի եւ ընկ. Տ.զ Ճինպաշեան խօսքերու պահուն

(Լուսանկարներ՝ Ա. ԱՊՏԱԼԵԱՆԻ)

Հաւաքէն համայնապատկեր

Այնճարի հայութիւնը եւս երկկ գիշեր ՆԵՐԿԱՅ ըսաւ երեսփոխանական ընտրութեանց մասնակցութեան եւ իր քուէն միահամուռ կերպով Հ. Յ. Դաշնակցութեան թեկնածուին ու անոր ցանկակիցներուն տալու Դաշնակցութեան կոչին։ Այնճարի մէջ կազմակերպուած ընտրական միթինկին, Հ. Մ. Ը. Մ.ի դաշտը լեցնող եւ անոր շրջափակէն դուրս յորդող ներկաները պերճախօս վկաներն էին այդ կամքին։

Միթինկը տեղի կ'ունենար «Ազգային Համերաշխութիւն եւ Միութիւն» ցանկին հրապարակումէն քանի մը ժամ ետք։ Ներկայ էին խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆըրզլի, նախարարներ մեթր Շահէ Պարսումեան, Մահմուտ Ապու Համտան, Նիքոլա Ֆաթթուշ, Մոհսէն Տալլուլ, երեսփոխաններ եւ նորընտիր երեսփոխաններ ընկ. Սեպուհ Յովնանեան, մեթր Խաչիկ Պապիկեան, մեթր Յակոբ Զուխատարեան, Արրահամ Տէտէեան, Ժորժ Գասարժի (Պեքաայի յիշեալ ցանկին մէջ Հ. Յ. Դ. թեկնածուն), Ֆէյսալ Տաւուտ, Մոհամէտ Մէյս, Պուրհ Համուտի եւ Այնճարի քաղաքապետներ ընկ. Յոլակ Թիւթէյեան եւ Գարրիէլ Հաւաթեան, ինչպէս նաեւ այլ անձնաւորութիւններ, որոնք դաշտին մուտքին կը դիմաւորուէին Հ. Մ. Ը. Մ.ի գունդերուն կողմէ սկաուտական պատիւներով։

Լիբանանեան եւ Դաշնակցութեան Քայլերգներէն ետք, բացման խօսքը արտասանեց ընկ. Կ. Ուրֆալեան, որ շեշտը դրաւ Պեքաայի հայութեան ներկայութեան եւ քաղաքացիական իր իրաւունքին տէր բլլալու կամքին վրայ։ Ապա խօսք առաւ Ն. Ֆաթթուշ, որ հայկական ու լիբանանեան մշակոյթներուն գուգորդումը կատարելով, յայտարարեց, որ Լիբանանի սէրը կը շեշտուի հայութեան կեցուածքին ընդմէջէն։

Ֆըրզլի արտասանեց կուռ ճառ մը, ան վերառաւ Հայ համայնքի արժանապատուութեան, հաւատարմութեան, վստահելիութեան եւ կազմակերպութեան յատկանիշները եւ ընդգծեց, որ այս բոլորին ապացոյցն է սուրիական ուժերու կեդրոնատեղին Այնճարի մէջ հաստատուած բլլալու փաստը, «գորսուրիացի պատասխանատուներ յաճախ նշած են»։

Ժ. Գասարժի խօսքը առաւելապէս կ'ընդգրկէր Պեքաայի եւ Լիբանանի մէջ բարգաւաճման եւ գարգացման հետամուտ բլլալու իր ու ցանկակիցներուն կամքին արտայայտութիւնը, ինչպէս նաեւ Հարաւն ու Արեւմտեան Պեքաան ապատգրուած տեսնելու առաջադրանքը։

Պաշտօնական բաժինին եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կ. կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկ. Տիգրան Ճինպաշեան։ Ան կարեւորութեամբ վեր առաւ այն իրողութիւնը, որ նախորդ 4 հանգրուաններու քուէարկութեանց իր մասնակցութեան փաստով, Լիբանանի հայութիւնը գործնապէս հաստատեց Լիբանանի մէջ իր ներկայութիւնը, քուէի ուժը եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան առաջնորդողի հանգամանքը։

Զորս շաբաթ առաջ, երբ ընտրութիւնները նոր պիտի սկսէին, շատ բան ըսուեցաւ եւ գրուեցաւ հայութեան թիւին նուազած բլլալուն, քուէարկութեան ուժի տկարացման եւ Դաշնակցութեան առաջնորդողի դերին նահանջին մասին, մինչդեռ այսօր, հայութիւնը փաստած է թէ մեծաթիւ եւ կազմակերպ ներկայութիւն է, ունի իրաւունքներ եւ իր քուէով տէր կը կանգնի այդ իրաւունքներուն, ինչպէս նաեւ փաստած է որ Հ.Յ.Դաշնակցութիւնը է ու կը մնայ Հայ համայնքի առաջնորդող ուժը, յայտարարեց ընկ. Տ. Ճինպաշեան։

Վերջին հանգրուանին եւս, հայութիւրը պիտի ապացուցէ, որ ինք ներդրում ունի այս երկրին մէջ, տէրն է իր իրաւունքներուն եւ կ'արժեցնէ իր ներկայութիւնը, շեշտեց ընկ. Տ. Ճինպաշեան։

Միթինկէն ետք, երեկոն շարունակուեցաւ երգահանդէսով։

ԸՆԿ. Կ. ՈՒՐՖԱԼԵԱՆ բացման խօսքի պահուն

•ԶԱՀԼԷԻ մէջ, Զորեքշաբթի օր միթինկ մը տեղի ունեցաւ Ազգ. վարժարանի շրջափակին մէջ, շրջանի Մէյտան թաղի բնակիչներուն նախաձեռնութեամբ։ Ներկայ էր նախարար Մահմուտ Ապու Համտան, որ իր խօսքին մէջ անդամ մը եւս դրուատիքով եւ սքանչացումով արտայայտուեցաւ հայութեան ուն որդերակատարութեան մասին։ Խօսք առաւ նաեւ Զահլէի մէջ Հ. Յ. Դ. Մարմինի ներկայացուցիչը եւ ողջունեց Ապու Համտանը։

ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀՈՒՆ

Այնճարի հայութիւնը եւս երկկ գիշեր ՆԵՐԿԱՅ ըսաւ երեսփոխանական ընտրութեանց մասնակցութեան եւ իր քուէն միահամուռ կերպով Հ. Յ. Դաշնակցութեան թեկնածուին ու անոր ցանկակիցներուն տալու Դաշնակցութեան կոչին։ Այնճարի մէջ կազմակերպուած ընտրական միթինկին, Հ. Մ. Ը. Մ.ի դաշտը լեցնող եւ անոր շրջափակէն դուրս յորդող ներկաները պերճախօս վկաներն էին այդ կամքին։

Միթինկը տեղի կ'ունենար «Ազգային Համերաշխութիւն եւ Միութիւն» ցանկին հրապարակումէն քանի մը ժամ ետք։ Ներկայ էին խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆըրզլի, նախարարներ մեթր Շահէ Պարսումեան, Մահմուտ Ապու Համտան, Նիքոլա Ֆաթթուշ, Մոհսէն Տալլուլ, երեսփոխաններ եւ նորընտիր երեսփոխաններ ընկ. Սեպուհ Յովնանեան, մեթր Խաչիկ Պապիկեան, մեթր Յակոբ Զուխատարեան, Արրահամ Տէտէեան, Ժորժ Գասարժի (Պեքաայի յիշեալ ցանկին մէջ Հ. Յ. Դ. թեկնածուն), Ֆէյսալ Տաւուտ, Մոհամէտ Մէյս, Պուրհ Համուտի եւ Այնճարի քաղաքապետներ ընկ. Յոլակ Թիւթէյեան եւ Գարրիէլ Հաւաթեան, ինչպէս նաեւ այլ անձնաւորութիւններ, որոնք դաշտին մուտքին կը դիմաւորուէին Հ. Մ. Ը. Մ.ի գունդերուն կողմէ սկաուտական պատիւներով։

Լիբանանեան եւ Դաշնակցութեան Քայլերգներէն ետք, բացման խօսքը արտասանեց ընկ. Կ. Ուրֆալեան, որ շեշտը դրաւ Պեքաայի հայութեան ներկայութեան եւ քաղաքացիական իր իրաւունքին տէր բլլալու կամքին վրայ։ Ապա խօսք առաւ Ն. Ֆաթթուշ, որ հայկական ու լիբանանեան մշակոյթներուն գուգորդումը կատարելով, յայտարարեց, որ Լիբանանի սէրը կը շեշտուի հայութեան կեցուածքին ընդմէջէն։

Ֆըրզլի արտասանեց կուռ ճառ մը, ան վերառաւ Հայ համայնքի արժանապատուութեան, հաւատարմութեան, վստահելիութեան եւ կազմակերպութեան յատկանիշները եւ ընդգծեց, որ այս բոլորին ապացոյցն է սուրիական ուժերու կեդրոնատեղին Այնճարի մէջ հաստատուած բլլալու փաստը, «գորսուրիացի պատասխանատուներ յաճախ նշած են»։

Ժ. Գասարժի խօսքը առաւելապէս կ'ընդգրկէր Պեքաայի եւ Լիբանանի մէջ բարգաւաճման եւ գարգացման հետամուտ բլլալու իր ու ցանկակիցներուն կամքին արտայայտութիւնը, ինչպէս նաեւ Հարաւն ու Արեւմտեան Պեքաան ապատգրուած տեսնելու առաջադրանքը։

Պաշտօնական բաժինին եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կ. կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկ. Տիգրան Ճինպաշեան։ Ան կարեւորութեամբ վեր առաւ այն իրողութիւնը, որ նախորդ 4 հանգրուաններու քուէարկութեանց իր մասնակցութեան փաստով, Լիբանանի հայութիւնը գործնապէս հաստատեց Լիբանանի մէջ իր ներկայութիւնը, քուէի ուժը եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան առաջնորդողի հանգամանքը։

Զորս շաբաթ առաջ, երբ ընտրութիւնները նոր պիտի սկսէին, շատ բան ըսուեցաւ եւ գրուեցաւ հայութեան թիւին նուազած բլլալուն, քուէարկութեան ուժի տկարացման եւ Դաշնակցութեան առաջնորդողի դերին նահանջին մասին, մինչդեռ այսօր, հայութիւնը փաստած է թէ մեծաթիւ եւ կազմակերպ ներկայութիւն է, ունի իրաւունքներ եւ իր քուէով տէր կը կանգնի այդ իրաւունքներուն, ինչպէս նաեւ փաստած է որ Հ.Յ.Դաշնակցութիւնը է ու կը մնայ Հայ համայնքի առաջնորդող ուժը, յայտարարեց ընկ. Տ. Ճինպաշեան։

Վերջին հանգրուանին եւս, հայութիւրը պիտի ապացուցէ, որ ինք ներդրում ունի այս երկրին մէջ, տէրն է իր իրաւունքներուն եւ կ'արժեցնէ իր ներկայութիւնը, շեշտեց ընկ. Տ. Ճինպաշեան։

Միթինկէն ետք, երեկոն շարունակուեցաւ երգահանդէսով։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ ԿՈՉ ՄԸ Հ.Յ.Դ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻՆ

Ռուսիոյ պետական Տումայի փոխ նախագահ Սերգէյ Բարուրինի գլխաւորած Ռուսական համաժողովրդական միութիւնը հրապարակած է յայտարարութիւն մը, որուն մէջ կոչ կ'ընէ Հայաստանի մէջ Հ.Յ.Դ. գործունէութեան վերականգնումին։

Յայտարարութիւնը կ'ըսէ, որ Ռուսիա-Հայաստան յարաբերութեանց ծիրին մէջ, կազմակերպութիւնը մտահոգ է որ դաշնակցութեան գործունէութիւնը աւելի քան մէկ ու կէս տարիէ ի վեր կասեցուած է։ Ան յոյս կը յայտնէ, որ Հայաստանի իշխանութիւնները դրականօրէն կը լուծեն Հ.Յ.Դ. գործունէութիւնը պաշտօնապէս վերականգնելու հարցը, ինչ որ պիտի նպաստէ Հայաստանի մէջ ժողովրդավարութեան եւ ազգային համաձայնութեան գոյացման։

ՆԱԵՒ՝ ԼԵՊԵՏԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՆԸ

Նոյնիմաստ կոչ-յայտարարութիւն մը հրապարակուած է նաեւ Ռուսական Համայնքներու Քոնկրէս կուսակցութիւնը, որ կը հանդիսանայ պետական ապահովութեան պետ Աղեքսանդր Լեպէտի յենարան կուսակցութիւնը։ Իր կոչին մէջ, ՌՀՔ կը նկատէ որ աւելի քան մէկ ու կէս տարիէ ի վեր Հ.Յ.Դ.ի Հայաստանեան գործունէութեան կասեցումը վնասակար է հայութեան ուրոյն գաղութներուն, ընդգծելով, որ Հ.Յ.Դաշնակցութեան պէս, ռուսական այս կուսակցութիւնը եւս նախանձախնդիր է Ռուսիոյ արտերկրի գաղութներուն ճակատագիրով։

Հ. Յ. Դ. ԴԷՊԻ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ ՍՏԱՑԱԻ ԸՆԿԵՐՎԱՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆԻՆ

Զորեքշաբթի, 11 Սեպտեմբերին, Ընկերվար Միջազգայնականի 20րդ Համագումարին, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը վերադարձաւ այդ մեծ կազմակերպութեան շարքերուն, միաձայն քուէով ստանալով դիտորդի կարգավիճակ։

Ընկերվար Միջազգայնականը իր կանոնագրով ունի անդամութեան երեք կարգավիճակ։ Դիտորդիս խորհրդակցական կարգավիճակ ունեցող կուսակցութիւնները կը վայելեն լիիրաւ անդամի բոլոր իրաւունքները, այսինքն կը մասնակցին կազմակերպութեան ժողովներուն, կը վճարեն անդամութեան ցեւոզ, սակայն չեն մասնակցիր քուէարկութիւններուն։

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը նախապէս ընկերվար Միջազգայնականի Ժողովներուն կը մասնակցէր իբրեւ հրաւիրեալ կուսակցութիւն։

Ընկերվար Միջազգայնականի 20րդ Համագումարի վերջին նիստին կազմակերպութեան նախագահ ընտրուեցաւ Փիեռ Մորուա, իսկ ընդհանուր քարտուղար ընտրուեցաւ Լուիս Այալա։ Երկու ընկերվարական դեկավարներն այ սերտ յարաբերութիւններ ունին Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան հետ ու կարեւոր ներդրում ունեցած են կուսակցութեան անդամութեան հարցի հետապնդման մէջ։

Հ. Յ. Դաշնակցութեան Բիւրոյի պատուիրակութիւնը, Բիւրոյի ներկայացուցիչ ընկեր Բենօ Թոնդեանի գլխաւորութեամբ, նիստաւարտին շնորհաւորեց ընտրուած գործիչները եւ յաջողութիւն մաղթեց անոնց հետագայ գործունէութեան, մանաւանդ այս կարեւոր հանգրուանին, երբ կը թուի, թէ Ընկերվար Միջազգայնականը գործունէութեան նոր թափով ճամբայ պիտի ելլէ իր ներկայութիւնը տիրական դարձնելու համար միջազգային քաղաքական իրականութեան մէջ, առաւել յանձնառութեամբ աշխարհի տարբեր շրջաններու մէջ ընկերային արդարութեան, մարդկային իրաւունքներու, ժողովրդավարական սկզբունքներու համար պայքարողներուն նեցուկ կենալու իր պատասխանատուութիւնը ստանձնելով։

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան պատուիրակութիւնը նաեւ իր ձայնը միացուց Արեւելեան Եւրոպայի ու նախկին Խորհրդային Միութեան հանրապետութիւններու մէջ գործող ընկերվարական կուսակցութիւններուն, միասնաբար ստորագրելով յայտարարութիւն մը՝ պահանջելով Ընկերվար Միջազգայնականի դեկավար մարմիններէն, որ աւելի ուշադրութիւն յատկացնեն այդ կուսակցութիւններուն, գանոնք առաւել արդիւնաւէտութեամբ ներգրաւելով կազմակերպական ու քաղաքական աշխատանքներու մէջ։

Նշենք, որ այս համագումարին առանձին շուքտուին Սպանիոյ նախկին վարչապետ Ֆելիփէ Կոնգալէսի, Արժանթինի նախկին նախագահ Ռաուլ Ալֆոնսինի, Իսրայէլի նախկին վարչապետ Շիմոն Փերէսի, Կիպրոսի նախկին արտաքին գործոց նախարար Վասիլի Արիստիտէսի եւ այլ միջազգային հեղինակութեան տէր պետական ու կուսակցական գործիչներու ելոյթները, ինչպէս նաեւ այն իրողութիւնը, որ համագումարը տեղի կ'ունենար Նիւ Եորքի մէջ, Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան համագումարներու գլխաւոր սրահին մէջ։

ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ՀՅԴ Բիւրոյի Մամուլի գրասենեակը կը տեղեկացնէ, որ քուէարկութեան նախօրեակին, Ընկերվար Միջազգայնականի 20րդ Համագումարին մասնակցող բազմաթիւ կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներ Երեքշաբթի, 10 Սեպտեմբերին, հանդիպելով Դաշնակցութեան պատուիրակութեան անդամներուն, զօրակցութիւն յայտնած են Ֆինանսական Յանձնախումբի եւ Վարչական Խորհուրդի կողմէ առաջարկուած՝ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը Ընկերվար Միջազգայնականի անդամ դարձնելու բանաձեւին։

Այս հանդիպումներու ծիրին մէջ, Զեխիոյ Խորհրդարանի նախագահ Միլոս Զեման Հ. Յ. Դաշնակցութեան ներկայացուցիչները հրաւիրեց Զեխիա եւ առաջարկեց ելոյթ ունենալ խորհրդարանի բեմէն։

Լեհաստանի Ընկերվարական կուսակցութեան ներկայացուցիչ, խորհրդարանի անդամ փրոֆ. Թատէոս Իուլինգքի եւս հրաւիրեց Հ. Յ. Դաշնակցութեան ներկայացուցիչները Լեհաստան, երկկողմանի ծանօթութիւնը խորացնելու ու գործակցութեան մարգեր ճշդելու նպատակով։

Հ. Յ. Դ.ի անդամութեան եւ ընդհանրապէս կուսակցութեան քաղաքական գործունէութեան հանդէպ զօրակցութիւն ու գործակցութեան պատրաստակամութիւն յայտնեցին Սլովենիոյ, Պուլկարիոյ, Լիթվանիոյ, Ուրուկուէյի, Կիպրոսի, Արժանթինի, Ուքրանիոյ, Ռուսիոյ, Լեհաստանի եւ այլ երկիրներու մէջ գործող սոցիալ դեմոկրատ եւ ընկերվարական կուսակցութիւններու ներկայացուցիչները։

Հ. Յ. Դ. Պատուիրակութիւնը, գլխաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի ներկայացուցիչ ընկեր Բենօ Թոնդեանի, իր կարգին յատուկ շնորհաւորական խօսք փոխանցեց պաղեստինեան Ֆաթհ կազմակերպութեան (նախագահ Եասէր Արաֆաթ) եւ Կիպրոսի պատուիրակներուն՝ իրենց ելոյթներու առթիւ։ Նշենք, որ Ֆաթհի անդամակցութեան հարցը եւս պիտի դրուի քուէարկութեան։

Հ. Յ. Դ. Պատուիրակութեան անդամ ընկեր Մարիս Նալպանտեան աշխատանքային հանդիպում մը ունեցաւ յայտնի «Ժան Ժորէս» հիմնարկի պատասխանատուներէն Ակսէլ Քեւալի, ընկեր Արս Պողիկեան՝ Ընկերվար Միջազգայնականի Երիտասարդական բաժինի պատասխանատու Ալֆրեսս Լագարեթիի, իսկ ընկեր Էտիկ Յարութիւնեան՝ ուքրանական պատուիրակութեան անդամներուն հետ։

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԼԱՀՏԻ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԸ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԻՄՔ ՉՈՒՆԻ

ԿԸՍԷ ԴԵՍՊԱՆ ԾՈՆՁ

Պէյրութի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչրտ Ճոնց յայտարարեց, որ տեղեակ չէ Լիբանանի դէմ ուղղուած իսրայէլեան որեւէ սպառնալիքի։ «Չեմ կրնար մեկնաբանել Հարաւային Լիբանանի Բանակի հրամանատար Անթուան Լահտի վերջին յայտարարութիւնները, որովհետեւ Լահտ պաշտօնական որեւէ հանգամանք չունի», ըսաւ Ճոնց։ Մանսթէ է, որ Լահտ ըսած էր, որ Իսրայէլ կրնայ յանձնաւոր յարձակումի մը դիմել Լիբանանի դէմ, եթէ լիբանանեան կառավարութիւնը շարունակէ մերժել Նեթանիահուի «Նախ Լիբանան» ծրագիրը։

Անդրադառնալով շրջանի կացութեան, ամերիկացի դեսպանը ըսաւ, որ խաղաղութեան բանակցութիւնները այժմ կը գտնուին փոխանցման հանգրուանի մէջ։ «Մենք կը փորձենք իր աւարտին հասցնել այս փուլը եւ շարժման մէջ դնել բանակցութիւնները, թէ լիբանանեւիսրայէլեան եւ թէ Իսրայէլ - սուրիական ուղղութիւններուն վրայ», ըսաւ Ճոնց։

«ՆԱԽ՝ ԼԻԲԱՆԱՆ»Ի ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Այս կացութեան մէջ, իսրայէլցի պատասխանատուներ կը յամառին գանգան ձեւերով արծարծել Պենիամին Նեթանիահուի յառաջ քշած «Նախ Լիբանան» ծրագիրը։

Իսրայէլեան բանակի սպայակոյտի պետ Ամնոն Շահաք յայտարարեց, որ իսրայէլեան գօրքերու Լիբանանէն հեռացումը կախեալ է սուրիական ուժերու հեռացումէն։

«Նախքան հարաւային Լիբանանէն իսրայէլցի նոյնիսկ որեւէ գինուորի հեռացումը, պէտք է համաձայնութիւն գոյանայ ապահովութեան շարք մը միջոցառումներու շուրջ, երաշխաւորելու համար հիւսիսային Իսրայէլի ապահովութիւնը», ըսաւ Շահաք։

«Հրգպալլան պէտք է գինաթափուի, եւ անոր առիթ պէտք է տրուի վերածուելու քաղաքական կուսակցութեան», դիտել տուաւ իսրայէլցի գինուորականը։

ՍՈՒՐԻԱ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆ ԾՈՒՂԱԿԸ ՊԻՏԻ ՉԻՅՆԱՆ

ԿԸՍԷ ՖԸՐԶԼԻ

Պատասխանելով «Հարաւային Լիբանանի Բանակ»ի հրամանատար Անթուան Լահտի միջոցով արձակուած իսրայէլեան վերջին սպառնալիքներուն, խորհրդարանի փոխ նախագահ էլի Ֆըրգլի յայտարեց, որ Պենիամին Նեթանիահու երբ վարչապետ եղաւ, ան շատ լաւ գիտէր, որ Լիբանան եւ Սուրիա այնքան միամիտ չեն իր լարած ծուղակներուն մէջ իյնալու համար։

Իսկ նախարար Անուար Խալիլ՝ Լահտի յայտարարութիւնները կը մատնեն Իսրայէլի գործակալներուն ապրած ներքին տագնապը գրաւեալ «սահմանային գոտի»ին մէջ։

«Հարաւի ընտրութիւններուն ընթացքին լիբանանեան ապահովութեան ուժերու արդիւնաւէտ աշխատանքը ցոյց կու տայ, որ լիբանանեան բանակը ի վիճակի է երաշխաւորելու ՄԱԿի թիւ 425 որոշումի գործադրութեան համար անհրաժեշտ բոլոր պայմանները», շեշտեց Խալիլ։

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԻ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

Այսու մեր սիրելի հաւատացեալ ժողովուրդին կը ծանուցենք, թէ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան քահանայից Դասընթացքի բաժանմունքը կը վերաբացուի յառաջիկայ Հոկտեմբեր 1996ին, Սրբոց Թարգմանչաց տօնին առիթով։

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը կարեւորութեամբ շեշտելով մեր եկեղեցւոյ անդամանեն ներս ծառայելիք քահանայ հայրերու լաւագոյն պատրաստութեան հրամայական անհրաժեշտութիւնը, 1996ի Մայիս կաթողիկոսութեան Ազգային Ընդհանուր Ժողովը եւ ապա անկէ ընտրուած Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Կրօնական Ժողովը իր հերթական նիստերուն ընթացքին յատուկ կարեւորութեամբ զբաղեցաւ Քահանայից Բաժանմունքի վերակազմաւորման գործով։

Վեհափառ Հայրապետի անմիջական հսկողութեան ներքեւ քահանայից բաժանմունքը վերադասուած է։ Բաժանմունքի մասնակցողները պիտի հետեւին Զարեհեան Դպրեվանքի (Պիքֆայա) մէջ, կրթական ծրագրէն քահանայից պատրաստութեան համար յատուկ նիւթերու։

Բոլոր այն հայորդիները, որոնք քահանայական կոչում ունին եւ կը փափաքին քահանայ դառնալ, կրնան Ազգ. Առաջնորդարան դիմել ամէն Երկուշաբթի, Չորեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը, նախօրօք առնուած ժամադրութեամբ՝ ներկայանալու Առաջնորդական Տեղապահ Հայր Սուրբին։

Թեկնածուները պարտին ունենալ.-

1.- Երկրորդական վարժարանի վկայական։

2.- Միայն եկեղեցւոյ քահանայէն եւ թաղականութենէն յանձնառարգիր։

3.- Երգեցողութեան շնորհք։

ՄԱՆՕԹ.- Ժամադրութեան համար հեռաձայնել

262662, 260706, 266068

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՊՈՒԷՅԶԸ ՄԱՏՐԻՏԷՆ ՈՐԵՒԷ ՇԵՂՈՒՄ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ՁԵՐՕ ԿԷՏԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁ

ԿԸՍԷ ՇԱՐԷՀ

Արտաքին գործոց նախարար Ֆարէս Պուէյզ երէկ Դամասկոսի մէջ ընդունեցաւ Սուրիոյ նախագահ Հաֆէզ Ասատի կողմէ եւանոր հետ քննարկեց Միջին Արեւելքի ներկայ կացութիւնը, խաղաղութեան հեռանկարները, ինչպէս նաեւ արաբական միացեալ աշխատանքին ու յատկապէս Սուրիա - Լիբանան համագրուած գործունէութեան վերաբերեալ շարք մը հարցեր։

Նախքան Ասատի կողմէ ընդունուիլը, Պուէյզ խորհրդակցութիւն ունեցաւ Սուրիոյ իր պաշտօնակից Ֆարուք Շարէհի հետ, քննարկելով նոյն հարցերը։

Շարէհ յայտարարեց, որ խաղաղութեան բանակցութիւններուն մէջ գոյութիւն չունին նոր էջեր, գոր պէտք է բանայ, ինչպէս կ'ըսէ Իսրայէլ։ «Այս գործընթացին մէջ գոյութիւն ունին միայն խոստումներ եւ յանձնառութիւններ, գորս պէտք է յարգել ամբողջութեամբ», շեշտեց Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարարը։

«Մատրիտեան սկզբունքներէն որեւէ շեղում ամէն ինչ պիտի վերադարձնէ գերս կէտին», աւելցուց ան։ Շարէհ ըսաւ, որ խաղաղութեան բանակցութիւններու տարագը վերատեսութեան ենթարկելու Իսրայէլի պահանջը ցոյց կու տայ անոր դժկամութիւնը՝ շրջանին մէջ խաղաղութիւն հաստատելու։

«Նեթանիահուի եւ Տէյվիտ Լեւիի միջազգային շրջագայութիւնները սոսկ վարագոյր մը են եւ կը ծածկեն շրջանին մէջ Իսրայէլի հետապնդած նպատակները», շեշտեց Շարէհ։

Պուէյզ, իր հերթին, անգամ մը եւս յայտարարեց, որ «Նախ Լիբանան» իսրայէլեան ծրագիրը կը շարունակէ առեղծուածային մնալ լիբանանեան կողմին համար։ «Այս գծով մենք ցարդ որեւէ յստակ առաջարկ չենք ստացած», ըսաւ ան։

Նշենք, որ նախքան Դամասկոս մեկնիլը, Պուէյզ Պաապտայի մէջ տեսակցութիւն ունեցաւ նախագահ Իլիաս Հրբաուիի եւ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի հետ։

ՀԱՐԻՐԻ - ՑԱՆԿԱԿԻՑՆԵՐ ԺՈՂՈՎ

Իրենց ընտրութենէն ետք առաջին անգամ ըլլալով, վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի գլխաւորած «Պէյրութի Որոշումը» ցանկի երեսփոխանները երէկ գումարեցին իրենց առաջին պաշտօնական հանդիպումը, վարչապետին գլխաւորութեամբ։

Ցանկի յաղթանակած 7 երեսփոխաններու կողքին, հանդիպումին ներկայ եղան Պէյրութէն ընտրեալ հայ երեսփոխաններ մեթր Խաչիկ Պապիկեան, տոքթ. Եղիկ Ճերէճեան, Յակոբ Տեմիրճեան, մեթր Յակոբ Զուիսատարեան եւ Աբրահամ Տէտէեան։

Քննարկման առարկայ դարձան ցանկակիցներու միացեալ աշխատանքի ծրագիրները յառաջիկայ խորհրդարանին մէջ։

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

●Լուսին Սարգիսեանի մահուան առիթով,

Սր. Եսթեր Գաբրիէլեան	100.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Վիգէն Գաբրիէլեան	100.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Սթիւ Կէօքճեան	50.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Մինաս Թէրզեան	50.000 լ.ո.

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

●Լուսին Սարգիսեանի մահուան առիթով,

Տէր եւ տիկին Սիմոն Ալեքսանտրեան	100.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Կէօճճեան	50.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Յովիկ Կէօճճեան	50.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Տիգրան Կէօճճեան	50.000 լ.ո.

●Ռուբէն Հացագործեանի մահուան առիթով,

Տէր եւ տիկին Սիմոն Ալեքսանտրեան	100.000 լ.ո.

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

●Լուսին Սարգիսեանի մահուան առիթով,

Տէր եւ տիկին Գրիգոր Գրիգորեան	50.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Վարուժան Ուրֆալեան	50.000 լ.ո.

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՏՕՆԸ Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Ուրախութեամբ կ'ուզենք յայտնել շրջանի մեր ժողովուրդին որ Սուրբ Խաչի վերացման տօնին առիթով, հանդիսաւոր սուրբ եւ անմահ պատարագ տեղի պիտի ունենայ Ս. Նշան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ՝ յառաջիկայ Կիրակի, 15 Սեպտեմբեր 1996։ Այս առիթով, եկեղեցական արարողութեան պիտի նախագահէ ու պիտի քարոզէ՝

ՀՈԳԵՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
(ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ)
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ)

Պատարագ ժամը 9.30ին։
Քարոզ ժամը 10.30ին։

Կոչ կ'ուղղենք շրջանի բոլոր ժողովուրդին մասնակից դառնալու օրուան հոգեպարար արարողութեան, լսելու Տեղապահ Հայր Սուրբին խօսքը եւ զօրանալու իրենց քրիստոնէական հաւաքին մէջ։

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ՝
Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մէջ տեղի ունեցած 8 Սեպտեմբեր 1996ի Միւռոնօրհնէքի տեսաերիզի ցուցադրութիւն՝ Էյ.Թի.Էն.ի կայանէն, Կիրակի, 15 Սեպտեմբեր 1996 երեկոյեան ժամը 8.30ին։

10 ՌՈՒՄԲ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՋՈԿԱՏԻ ՄԸ ՎՐԱՅ

Հարաւի ընտրութիւններուն պատճառով կարճ ընդմիջումէ մը ետք, դիմադրութեան մարտիկները երէկ ապդանշանը տուին հակաիսրայէլեան գործողութիւններու վերսկսումին։

«Սահմանային գոտի»ի արեւելեան, արեւմտեան եւ կեդրոնական գոտիներու մէջ, իսրայէլեան բանակային ջոկատներ եւ դիրքեր ենթակայ դարձան դիմադրութեան յարձակումներուն։ Կեդրոնական գոտիին մէջ, դիմադրութեան մարտիկները 10 ռումբեր արձակեցին իսրայէլեան գրահապատ ջոկատի մը վրայ, պատճառելով նիւթական վնասներ։

Միւս կողմէ, իսրայէլեան հրետանին հակադարձեց դիմադրութեան գործողութիւններուն եւ ռմբակոծումի ենթարկեց Լիթանիի հովիտի շրջանները։

ՀԻՒՍԷՅՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ «ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ» ՑԱՆԿԸ

Պէքաայի երեսփոխանական ընտրութիւններէն 3 օր առաջ, Պաալպէքի մէջ երէկ յայտարարուեցաւ «Համերաշխութեան եւ Ազգային Միութեան» ցանկը, որուն անդամ են 23 թեկնածուներ եւ որ կը ներկայացնէ Պէքաայի շրջանի քաղաքական գլխաւոր ուժերու ընտրական համաձայնութիւնը։

Ցանկի հրապարակումը կատարուեցաւ խորհրդարանի նախկին նախագահ Հիւսէյն Հիւսէյնիի կողմէ, որ այս առիթով ներկայացուց նաեւ թեկնածուներուն ընտրական *փլաթֆորմը*։

Ցանկը արդարացուց նախատեսութիւնները։ Անոր անդամ են այն անձնաւորութիւնները, որոնք նշուած էին մեր երէկուան լրատուութեան մէջ։ Յիշեցնենք, որ Պէքաայի հայ առաքելական աթոռին համար ցանկին մէջ նկատի առնուած է երեսփոխան Ժորժ Քասարժին, որ այս շաբաթ ակիզքին ստացաւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան զօրակցութիւնը։

Հիւսէյնի յայտարարեց, որ համախոհական ցանկի թեկնածուները գլխաւոր չորս սկզբունքներ են. ուժեղ իշխանութիւն՝ արտաքին թէ ներքին հակատներուն վրայ, ազգային համերաշխութիւն եւ խաղաղ գոյակցութիւն՝ Լիբանանի ամբողջ տարածքին, գրաւեալ հողերու ազատագրում՝ եւ տնտեսական ներդաշնակ զարգացում՝ բոլոր շրջաններուն միջեւ եւ վերջապէս Սուրիա - Լիբանանի համերաշխութիւն՝ պատերազմի թէ խաղաղութեան մէջ։

Հիւսէյնի շեշտեց, որ համախոհական ցանկը խորհրդարանին մէջ եւ կառավարութեան մօտ պիտի հետապնդէ Պէքաայի շրջանի տնտեսական - ընկերային զարգացած ծրագիրները, իբրեւ լիբանանեան ընդհանուր կայունութեան բաղկացուցիչ մաս։ «Կառավարական այն ծրագիրները, որոնք նկատի չեն առներ այս կէտը, կը համարուին պետական օրէնքները հակասող», շեշտեց Հիւսէյնի, իր ցանկակիցներուն անունով։

Անդրադառնալով ցանկի գլխաւորումի հարցին, Հիւսէյնի ըսաւ, որ ցանկի բոլոր անդամներն ալ հաւասար են՝ ժողովուրդի դատաստանին եւ վստահութեան առջեւ։

ՈՎ Է ԹՇՆԱՄԻՆ, ՈՎ Է ԴԱՒԱՃԱՆԸ...

Երուսաղէմէն տրուած հեռագրայուրով մը, «Ռէոթը» կը յայտնէ, որ իսրայէլեան ատեան մը ամբաստանութեան տակ առած է 4 լիբանանցիներ, որոնք Փետրուարին առեւանգուած էին Հարաւային Լիբանանի «սահմանային գոտի»ին մէջ եւ Մարտին Իսրայէլ տարուած էին, «Իսրայէլի ապահովութեան վնասող արարք» մը գործած ըլլալու յանցանքով։

4 լիբանանցիները կը մեղադրուին, որովհետեւ նպաստած են Իսրայէլի հաշուոյն գործող եւ լրտեսութիւն ընող այլ լիբանանցիի մը ձերբակալման։ «Երիտ Ամանոթ» թերթը կը գրէ, որ 4 մեղադրեալները առեւանգած են Մոսատի հաշուոյն գործող լիբանանցի գործակալ մը եւ «գայն յանձնած են թշնամիին»։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Պէքաայի երեսփոխանական ընտրութեանց նախօրեակին հարկ կը կգանք լիբանանցի մեր հայրենակիցներու ուշադրութեան յանձնել քուէարկութեան կարենալ մասնակցելու համար անհրաժեշտ պայմանները.

1.- Քուէարկութեան կրնան մասնակցիլ բոլոր այն քաղաքացիները, որոնք բոլորած են 21 տարիքը եւ ծնած են 16/5/75էն առաջ։

2.- Քուէարկել կարելի է անձնաթուղթով *(հատիէ)* կամ *իխրաժ քայտով*, պայմանաւ որ՝

ա.- Անձնաթուղթի պարագային, անոր ստանձնման թուականը ըլլայ 1 Յունուար 1972էն առաջ, անիկա ըլլայ մաքուր եւ ընթեռնելի եւ ոչ պատռուած։

բ.- *Իխրաժ քայտի* պարագային, անոր ստանձնման թուականը ըլլայ Յունուար 1, 1992 կամ անկէ վերջ, անիկա ըլլայ մաքուր, ընթեռնելի, ոչ պատռուած, ինչպէս նաեւ չըլլայ իր ամբողջութեանը մէջ *«նայլընով»* պատռուած։

Այն հայրենակիցները, որոնք վերոյիշեալ պայմանները չեն ամբողջացներ, կարիքը ունին նոր *իխրաժ քայտի*։

Այս գործողութեան դիւրացման համար, անոնք պէտք է անյապաղ դիմեն իրենց շրջանի Հ. Յ. Դ. ակումբները, երեկոյեան ժամը 7էն սկսեալ, իրենց հետ բերելով հին *իխրաժ քայտի* մը լուսապատճէնը եւ երկու նկար։ Դիմումը պէտք չէ ուշացնել, որովհետեւ վերջին օրերուն, պետական գրասենեակները կ'ըլլան խճողուած եւ նորոգումի աշխատանքը կը դժուարանայ։

Ընտրութեան օրը (Կիրակի 15 Սեպտեմբերին) դէպի Պէքաա փոխադրութիւնը պիտի ապահովուի Հ. Յ. Դ. Աղբալեան, Սարդարապատ եւ Ակատամարտ ակումբներէն առաւօտեան ժամը 9էն 12ի միջեւ։ Այն հայրենակիցները, որոնք փոխադրամիջոցի կարիքը ունին, պէտք է անյապաղ դիմեն վերոյիշեալ կեդրոնները։

Հ. Յ. Դ. ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

Ստորեւ կը տրամադրենք նաեւ Հ. Յ. Դ. ակումբներու հեռաձայնի թիւերը.

●Նահր Մոթ, Զալքա, Ժէլ էլ Տիպ, Անթիլիաս, Նաքքաշ, Ռապիէ, Մըկիէր, Տրպպայա, Ժունիէ եւ գիւղեր.- 411243, 402858 (Զալքայի յատուկ՝ 413903, գիւղերու յատուկ՝ 04-295842):

●Ժրտէյտէ, Նոր Ամանոս, Մար Եուսէֆ, Տորա, Պաուշըրիէ, Ֆանար, Ռաուտա.- 268466:

●Թրատ եւ Քաղաքապետարանի ժողովրդային բնակարաններ.- 260912:

●Սիս եւ Քաղաքապետարանի ժողովրդային բնակարաններ.- 261636:

●Արագած, Հապմիէ, Տըքուանէ, Սին էլ Ֆիլ, Հատէթ.- 268647:

●Նորաշէն (Թիրօ).- 582705:

●Մարաշ.- 262949, 495406:

●Էշրեֆիէ.- Հայաշէն (Խալիլ Պեսեիէն Սոտեքօ, Ֆասսուիէն՝ Սիուֆի եւ Աշինակ) եւ Շիահ - Այն Ռըմմանէ.- 328471, 328474:

●Էշրեֆիէ, Ժեհթաուի, Ռըմէյլ, Թապարիս, Աքքաուի.- 449924:

●Հաճըն, Քարանթինա, Մար Միսայէլէն մինչեւ Ժրմմէյկէ.- 580141, 442908:

●Քաղաք (Պասթայէն՝ Ռաս Պէյրութ, Այն էլ Մրայսիէն՝ Ղոպէյրի).- 03-800680:

●Թրիփոլի եւ շրջակայք.- 06-626588:

●Ժիպէյլ եւ շրջակայք.- 09-942736:

●Այնճար.- 08-807701:

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ - 1996 - ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ ԱՌԱՋԱԴՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հետեւեալ յայտարարութիւնը, որուն բովանդակութիւնը հրատարակեցինք երէկուան մեր 3րդ էջով, ստորագրուած է նախագահութեան թեկնածու Վազգէն Մանուկեանի եւ նախագահութեան նախկին թեկնածուներ Պարոյր Հայրիկեանի, Լենսէր Աղալովեանի, Արամ Սարգսեանի եւ Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ ընկ. Ռուբէն Յակոբեանի կողմէ: Անիկա կը յայտարարէ միասնական մէկ թեկնածուի Վազգէն Մանուկեանի անունին առաջադրումը:

Մտահոգուած Հայ ժողովրդի ու մեր հայրենիքի ներկայ վիճակով, առաջնորդուելով առկայ կացութիւնը շտկելու պատասխանատուութեան զգացումով,

– գնահատելով կայանալիք նախագահական ընտրութիւնները որպէս ստեղծուած իրողութեան արմատական վերափոխման բացառիկ հնարաւորութիւն,

– համոզուած, որ քաղաքական միասնութեան դրսեւորումը պատմական առիթ է հասարակութեան բաժանման խորացող գործընթացին վերջ դնելու եւ ազգային միասնականութեան կայացման համար՝

ՈՐՈՇԵՑԻՆ

Առաջիկայ նախագահական ընտրութիւններին մասնակցիլ մէկ միասնական թեկնածուով եւ որպէս ազգային համաձայնութեան միասնական թեկնածու առաջադրել ՎԱԶԳԷՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻՆ:

Վերոյիշեալ կազմակերպութիւնները, Հ.Հ.ում ժողովրդավարութիւն եւ օրէնքի իշխանութիւն հաստատելու նպատակով, եկան համաձայնութեան.

1.– Ձեւաւորել Ազգային համաձայնութեան կառավարութիւն միասնական հակաճգնաժամային ծրագիր իրականացնելու նպատակով: Կառավարութիւն կազմելիս նախապատութիւն տալ արհեստավարժութեան:

2.– Անցկացնել Ազգային Ժողովի արտահերթ ընտրութիւններ:

3.– Ընդունել Հ. Հ. նոր Սահմանադրութիւն ոչ ուշ քան երկու տարուց:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ՎԱԶԳԷՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆՔՆՈՐՈՇՈՒՄ – ՔՐԻՍՏՈՆԷԱՎԱՐՆԵՐ ՄԻԱՒՈՐՄԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ՊԱՐՈՅՐ ՀԱՅՐԻԿԵԱՆ
«ԱՐՑԱԽ – ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ – ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ԼԵՆՍԷՐ ԱՂԱԼՈՎԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ԱՐԱՄ ՍԱՐԳՍԵԱՆ
ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ՌՈՒԲԷՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՏՈՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ԿԱՌՈՒՑԵՆՔ ԱՒԱՋԻ ՎՐԱ՞Յ

Նախագահը յաճախ չի դիմում ժողովրդին եւ այդ պատճառով չենք կարող թոյլ տալ մեզ անուշադրութեան արժանացնել նրա ամէն մի արտայայտութիւն, եթէ նոյնիսկ զուտ տեղեկատուական բնոյթ ունի: Ինչ վերաբերում է խոստումներին, կ'ապրենք եւ կը տեսնենք՝ կը կատարուե՞ն դրանք: Սակայն յայտնի է, որ նախագահը նախ քիչ բան է խոստանում, իսկ երբ խոստանում է, ապա հակահառելու չհանդուրժող հընչերանգով:

Այդ իմաստով, նախագահի ելոյթների մեկնաբանութիւններն աւելորդ են: Չէ՞ որ բացի պաշտօնական մամուլից, նախագահը տեղական մամուլ չի կարդում: Եւ քանի որ նախագահի ընտրեալ շրջապատը ի վիճակի է միայն բուռն եւ երկարատեւ ծափահարութիւններ արարել Տէր Պետրոսեանի ամէն մի դարձուածքից յետոյ, ապա նախագահական դրոյթները ճշդելու որեւէ յոյս չի մնում:

Մի խօսքով, այս յօդուածը գրուած է ում համար ասես, բայց ոչ միայն նախագահի եւ նրա մերձաւոր շրջապատի համար: Սեփական ուժերի նկատմամբ հաւատը գնահատելի յատկութիւն է: Ամբողջ հարցն այն է, թէ ի նչ սահմաններ ունի այն: Այժմեան Լ. Տէր Պետրոսեանը, ի հարկէ, բոլորովին նման չէ այն մարդուն, որը վեց-եօթ տարի առաջ ստանձնեց մեր ղեկավարութիւնը եւ առ այսօր համոզուած է, թէ ինքը ամենայարմար թեկնածուն է: Նախագահն, այնուամենայնիւ, սկսել է կասկածել, որ այդ կարծիքը չեն բաժանում բոլորը, կամ գոնէ բնակչութեան մեծամասնութիւնը: Եւ կատարում է քայլեր, որոնք մինչ այդ շնորհ չէր անում կատարել:

Շատ լաւ հասկանալով, որ համատարած անյուսութեան համայնապատկերի վրայ անհրաժեշտ է լուսաւոր որեւէ բան յայտնաբերել, նախագահն իր ծրագրային ելոյթում եւ հարց ու պատասխանի ժամանակ բառացիօրէն հեղեղեց մեզ լաւատեսութեամբ:

Նախկին Խորհրդային Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութեան առաջին քարտուղար, իսկ այժմ մարզպետ Վ. Մովսիսեանը նրա հաւատացրել է, որ հանգըստեան օրերին Սեւանում հանգստանում են 120 հազար մարդ, եւ նախագահը կրկնեց այդ թիւը: Առանց մտածելու, ըստ երեւոյթին, թէ ինչպէս համատեղել պարզունակ հանգստի պայմաններին յարմարեցուած առափնեայ շրջագիծը այդ թուի հետ: Հնարաւոր է եւ մտածել, սակայն Հայաստանում միջին իսաը յայտնաբերելու անհրաժեշտութիւնը աւելի է գերադասել: Կամ՝ մէկ այլ բան. նախագահի խօսքերով, Հայաստանում այժմ կառուցւում է 11 հազար առանձնատուն, որն ընդհանուր առմամբ, կազմում է 2 միլիոն քառ. մեթր բնակելի տարածութիւն: Ուրեմն կարելի է եզրակացնել, որ Հայաստանում բնակարանային հիմնահարցը մօտ է վերջնական լուծմանը: Այդպէ՞ս է արդեօք: Մի՞թէ արդէն երկրաշարժից տուժած ոչ մէկը չի բնակւում բարաքում (թիթեղաշէն տնիկներ - Ա.):

Իւրաքանչիւր մարդ դատում է ըստ իր յարմարութեան: Մինչ նախագահ դառնալը Լեւոն Տէր Պետրոսեանը ոչ մի առնչութիւն չունէր բնակարանային շինարարութեան հիմնահարցերի հետ: Եւ ծառայամիտ օգնականները կարող էին նրան պարզապէս ապակողմնորոշել:

Սակայն նախագահը, ցաւոք, նոյնպիսի հեշտութեամբ մատուցում է իր մասնագիտութեան հետ առընչուող փաստեր: Իբր Մատենադարանի 11-12 հազար ձեռագրերում չկայ եւ ոչ մի հայհոյանք, ու իշխանութիւններին հայհոյելու վատ սովորութիւնը մենք ձեռք են բերել միայն վերջին ժամանակներս: Այս պնդման հետ, ի հարկէ, չարժէ վիճել: Բայց պէտք է արձանագրել, որ յայտնի «Ողբ»ի հեղինակ Խորենացին այժմ կը յայտարարէին իբրեւ անցեալի կարօտախտով տառապող լուսանցքային անձ: Եւ կը ձեւացնէին, թէ իբր ոչ մի «Ողբ» նա չի գրել: Իսկ եթէ նոյնիսկ գրել է, ապա եղել է հոգեկան անհաւասարակշիռ վիճակում: Քանի որ վարչակարգին հարկաւոր են այլ կարգի ժամանակագիրներ, ինչպէս նաեւ՝ այլ կարգի պալատական գրչակներ:

Ուրիշի խօսքում «սպիտակ բծեր» յայտնաբերելը այնքան էլ հաճելի գործ չէ: Բայց դրանք ներել կարելի է բոլորին, բացի նրանից, ով եղել է եւ եւս մէկ անգամ ցանկանում է դառնալ իր երկրի թիւ մէկ քաղաքացին: Քանի որ դատարկութիւնը գոյանում է տանի հիմքում, որտեղ ուզում ես, թէ ոչ ստիպուած ես ապրել միասին:

ՆԱՐԵԿ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

(ԳՈԼՈՍ ԱՐՄԷՆԻԻ)

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ «ՏՈՔԹՐԻՆԱ»Ն

Ստորեւ տրուած յօդուածին մէջ լուսարձակի տակ կ'առնուի նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի ընտրապայքարին բնոյթը եւ տարողութիւնը: Յօդուածին մէջ առկայ է երգիծական որոշ կգացողութիւն, որ քննադատական մօտեցումով ներկայացուած է:

Նորագոյն քաղաքագիտութիւնը վերջերս շրջանառութեան մէջ է դրել մի նոր ու արժէքաւոր բանաձեւ՝ «Ժողովուրդը մարդկանց այն հաւաքականութիւնն է, որին յիշում են ընտրութիւններից առաջ, եւ մոռանում՝ ընտրութիւններից յետոյ»: Պարզւում է, որ այս հետաքրքիր յայտնագործութեան հեղինակը ոչ թէ սովորական մահկանացու-գիտնական է, այլ անձամբ ինքը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահը: Ներկայումս վերոյիշեալ յայտնագործութիւնը փորձարկւում է Հայաստանի տարբեր մարզերում Հայաստանի Նախագահի ու նրա Նախընտրական գրասենեակի կողմից, որից յետոյ այն կը ներկայացուի համաշխարհային հանրութեանը (հնարաւոր է նաեւ Նոպէլեան մրցանակներ շնորհող յանձնաժողովին), որպէս Լեւոն Տէր Պետրոսեանի տոքթրինա:

Սոյն տոքթրինան տարածւում է Հայաստանի ողջ տարածքի վրայ եւ իրագործւում է երեք փուլերով: Սկզբում Լեւոն Տէր Պետրոսեանի Նախընտրական գրասենեակի անդամները ստորագրութիւններ հաւաքելու համար այցելում են Հայաստանի հեռաւոր մարզեր եւ յայտնում են ամէնքին, որ հինգ տարի առաջ ժողովրդի կողմից ընտրուած, բայց յետոյ նրա տեսադաշտից անհետացած նախագահին ոչինչ չի պատահել: Աւելի՛ն վերջինս արդէն սկսել է մտածել ժողովրդի մասին եւ որոշել է այցելել նրան ու ծանօթանալ հանրապետութիւնում առկայ ընկերային-տնտեսական խընդիրներին:

Տոքթրինայի իրականացման երկրորդ փուլում նախագահը սկսում է իր այցելութիւնները եւ վերջին հինգ տարուայ ընթացքում նրանից լուր չունեցող ժողովուրդը վագում է ընդառաջ, ուրախութիւնից համրուրւում է ու գրկախառնւում եւ համոզուելով, որ 1991ին իրենց ընտրած նախագահը ողջ-առողջ է (ուղղակի գրաղուած է եղել իրենց յաղթանակը, կայունութիւնն ու առաջընթացը ապահովելով, ուստի ժողովրդին հանդիպելու համար ժամանակ չի ունեցել), իսկ այժմ ուզում է լսել ժողովրդի ցաւերի մասին՝ խնդրագրերի ու դիմումների ամբողջ փաթեթներ է ներկայացնում նրան: Տատիկներն ու պապիկները սկսում են օրհնել նախագահին, նորապսակները նրան հրաւիրում են իրենց հարսանեաց հանդէսին, իսկ ուտել-խմելու սիրահարները առիթը բաց չթողնելու համար ճոխ սեղան են բացում: Տօնախմբութիւններն աւարտւում են նրանով, որ ոգեւորուած ու յուզուած նախագահը սկսում է հատ-հատ հաւաքել ժողովրդի բոլոր դիմումներն ու խնդրագրերը՝ իրեն ցոյց տրուած պատիւ յարգանքը փոխհատուցելու համար:

Նախագահական տոքթրինայի իրականացման երրորդ փուլը խընդրագրերի պատասխանների նախապատրաստումն է, երբ վերահսկողութեան ծառայութեան յանձնաժողովները այցելում են մարզեր, հանդիպում են նամակների եւ դիմումների հեղինակների, եւ այն պաշտօնատար անձանց հետ, որոնց դէմ բողոքներ են ներկայացուած, եւ դրանով աւելի են մեծացնում ժողովրդի յուզմունքն ու ոգեւորութիւնը:

Ամփոփելով նախնական արդիւնքները՝ նախագահի անձնակազմի վերահսկողութեան ծառայութիւնը յայտնում է լրագրողներին, որ չորս մարզերում ստացուած 151 դիմումից արդէն դրականօրէն են լուծուած 75ում առկայ խնդրանքները, քննութեան գործընթացում են 40ը, օրինական հիմքերի բացակայութեան պատճառով մերժուել են ընդամէնը 36ը:

Դրանից յետոյ ժողովրդի ինքնարուխ ոգեւորութիւնը անցնում է բոլոր սահմանները, եւ մարդիկ նորանոր դիմումներ գրելով՝ շրջափակում են Հայաստանի այն ճանապարհները, որոնցով անցնելու է նախագահը:

Ինչպէս հաղորդում են աշխարհի տարբեր լրատուական գործակալութիւնները, սոյն տոքթրինայի իրագործման փայլուն արդիւնքները, նրա առաջարկած երեւակայական տպաւորութիւնը մեծ արձագանգ է գտնում ողջ աշխարհում: Արդէն մի շարք երկրներում ստեղծուել են յատուկ վերլուծական կենտրոններ, որոնք ուսումնասիրում են Հայաստանի Նախագահի նոր տոքթրինան: Մեր հարեւան վրացիները հայերից ետ չմնալու համար Ռուսաստանից մեծ քանակութեամբ թուղթ են գնել, իսկ նրանց Նախագահը օր ու գիշեր ուսումնասիրում է Վրաստանի քարտէզը՝ իր քաղաքացիներից խնդրագրեր ու դիմումներ հաւաքելու համար ամենագործնական երթուղին ընտրելու նպատակով:

Մամուլում վերջերս յայտնել են նաեւ տեղեկութիւններ, ըստ որոնց՝ վրաց - արխազական հակամարտութեան գօտում տեղակայուած արխազ ոստիկանների եւ ռուսաստանեան գօրքերի միջեւ ընդհարումներ են տեղի ունեցել, երբ արխազների դիմումներով ու խնդրագրերով բեռնուած շարասիւնը Ինկուրի գետն անցնելու ժամանակ գնդակոծութեան է ենթարկուել հանդիպակաց շարասիւնի կողմից, որը նոյնպիսի խնդրագրեր ու դիմումներ էր տեղափոխում Ռուսաստան՝ յանձնելու Նախագահ Ելցինին: Այս կապակցութեամբ Ա.Պ. Հ. մի շարք երկրների ճանապարհային ոստիկանութիւնը անցել է ուժեղացուած հսկողութեան վիճակի:

Հ. Հ.

ՄԱՆՈՒՉԱՐԵԱՆԻ Կ'ԱՐԳԻԼՈՒԻ ԱՐԹԻԿԻ ՄԷՋ ԸՆՏՐԱՊԱՅՔԱՐ ՏԱՆԻԼ

Նախագահութեան թեկնածու Աշոտ Մանուչարեան, Արթիկի մէջ նախընտրական իր արշաւին ծիրին մէջ կազմակերպած հաւաքին ընթացքին, խոչընդոտներու հանդիպած է, երբ Ներքին Ապահովութեան Ուժերու ոստիկաններ փորձած են արգելք հանդիսանալ հաւաքին կայացման:

Արդարեւ, Մանուչարեան եւ իր գործակիցները հասած են Արթիկ, ուր ոստիկան մը մօտեցած է իրենց ու յայտնած, որ հաւաք կարելի չէ կայացնել, այնքան ատեն, որ քաղաքային խորհուրդէն արտօնութիւն չկայ: Մանուչարեան յիշեցուցած է, որ համաձայն նախագահի ընտրութեան մասին օրէնքի տրամադրութիւններուն, նման արտօնութիւն անհր-

7

Ի՞ՆՉ ՏՈՒԵԱԼՆԵՐԷ ՄԵԿՆԵԼՈՎ ԱՌԱՋԱԴՐԱԾ ԵՆ ԻՐԵՆՑ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԸ

«Հայաստանի Հանրապետութիւն» թերթին թղթակիցին հարցումներուն պատասխանելով, Ա.Ժ.Մ.ի, Գի.Ար.Ք.Մ.ի, «Արցախ-Հայաստան»ի, Հ.Դ.Կ.ի եւ Համայնավար Կուսակցութեան ներկայացուցիչները կը լուսաբանեն իրենց կուսակցութիւններուն թեկնածուներուն առաջադրման տուն տուող պատճառները:

Պէտք է նշել, այսուհանդերձ, որ այդ թեկնածուներէն Լենսէր Աղալովեան («Արցախ-Հայաստան»), Արամ Սարգսեան (Հ.Դ.Կ.) եւ Պարոյր Հայրիկեան (Ա.Ի.Մ.) քաշած են իրենց թեկնածութիւնը ի նպաստ Վազգէն Մանուկեանի (Ա.Ժ.Մ.): Հետեւաբար թեկնածու են նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան (Հ.Հ.Շ.), Վազգէն Մանուկեան (Ա.Ժ.Մ.), Աշոտ Մանուչարեան (Գի.Ար.Ք.Մ.) եւ Սերգէյ Բադալեան (Հ.Կ.Կ.):

Հայաստանի Նախագահական ընտրութիւններուն առիթով, Նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի կողքին ընտրապայքարին կը մասնակցին ընդդիմադիր կազմակերպութիւններէ եւ քաղաքացիական նախաձեռնութեամբ առաջադրուած վեց թեկնածուներ:

Այս առիթով «Հայաստանի Հանրապետութիւն» օրաթերթը առիթ ընծայեց ընդդիմադիր կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն՝ կարծիք յայտնելու իրենց թեկնածուներուն եւ անոնց առաջադրած քաղաքական եւ տնտեսական ուղեգիծին մասին:

Ա.Ժ.Մ.ի վարչութեան անդամ Շաւարշ Քոչարեան յայտնեց, որ կազմակերպութիւնը նախագահական թեկնածու կ'առաջադրէ Վազգէն Մանուկեանը:

Քոչարեան ըսաւ, որ Վազգէն Մանուկեան երիտասարդութենէն ի վեր կազմակերպած է մշակութային եւ ազգային ակումբներ, եւ ամբողջական ծրագիրներ ու խոր պատկերացում ունի մեր ազգի եւ պետութեան ապագային մասին:

Գի.Ար.Ք.Մ.ի խորհուրդի նախագահ Սուրէն Զոլեան յայտնեց, որ իր կազմակերպութիւնը նախագահութեան թեկնածու առաջադրած է Աշոտ Մանուչարեանը: Ան ըսաւ, որ քաղաքական եւ հասարա-

7

Նորագոյն քաղաքագիտութիւնը վերջերս շրջանառութեան մէջ է դրել մի նոր ու արժէքաւոր բանաձեւ՝ «Ժողովուրդը մարդկանց այն հաւաքականութիւնն է, որին յիշում են ընտրութիւններից առաջ, եւ մոռանում՝ ընտրութիւններից յետոյ»: Պարզւում է, որ այս հետաքրքիր յայտնագործութեան հեղինակը ոչ թէ սովորական մահկանացու-գիտնական է, այլ անձամբ ինքը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահը: Ներկայումս վերոյիշեալ յայտնագործութիւնը փորձարկւում է Հայաստանի տարբեր մարզերում Հայաստանի Նախագահի ու նրա Նախընտրական գրասենեակի կողմից, որից յետոյ այն կը ներկայացուի համաշխարհային հանրութեանը (հնարաւոր է նաեւ Նոպէլեան մրցանակներ շնորհող յանձնաժողովին), որպէս Լեւոն Տէր Պետրոսեանի տոքթրինա:

Սոյն տոքթրինան տարածւում է Հայաստանի ողջ տարածքի վրայ եւ իրագործւում է երեք փուլերով: Սկզբում Լեւոն Տէր Պետրոսեանի Նախընտրական գրասենեակի անդամները ստորագրութիւններ հաւաքելու համար այցելում են Հայաստանի հեռաւոր մարզեր եւ յայտնում են ամէնքին, որ հինգ տարի առաջ ժողովրդի կողմից ընտրուած, բայց յետոյ նրա տեսադաշտից անհետացած նախագահին ոչինչ չի պատահել: Աւելի՛ն վերջինս արդէն սկսել է մտածել ժողովրդի մասին եւ որոշել է այցելել նրան ու ծանօթանալ հանրապետութիւնում առկայ ընկերային-տնտեսական խընդիրներին:

Տոքթրինայի իրականացման երկրորդ փուլում նախագահը սկսում է իր այցելութիւնները եւ վերջին հինգ տարուայ ընթացքում նրանից լուր չունեցող ժողովուրդը վագում է ընդառաջ, ուրախութիւնից համրուրւում է ու գրկախառնւում եւ համոզուելով, որ 1991ին իրենց ընտրած նախագահը ողջ-առողջ է (ուղղակի գրաղուած է եղել իրենց յաղթանակը, կայունութիւնն ու առաջընթացը ապահովելով, ուստի ժողովրդին հանդիպելու համար ժամանակ չի ունեցել), իսկ այժմ ուզում է լսել ժողովրդի ցաւերի մասին՝ խնդրագրերի ու դիմումների ամբողջ փաթեթներ է ներկայացնում նրան: Տատիկներն ու պապիկները սկսում են օրհնել նախագահին, նորապսակները նրան հրաւիրում են իրենց հարսանեաց հանդէսին, իսկ ուտել-խմելու սիրահարները առիթը բաց չթողնելու համար ճոխ սեղան են բացում: Տօնախմբութիւններն աւարտւում են նրանով, որ ոգեւորուած ու յուզուած նախագահը սկսում է հատ-հատ հաւաքել ժողովրդի բոլոր դիմումներն ու խնդրագրերը՝ իրեն ցոյց տրուած պատիւ յարգանքը փոխհատուցելու համար:

Նախագահական տոքթրինայի իրականացման երրորդ փուլը խընդրագրերի պատասխանների նախապատրաստումն է, երբ վերահսկողութեան ծառայութեան յանձնաժողովները այցելում են մարզեր, հանդիպում են նամակների եւ դիմումների հեղինակների, եւ այն պաշտօնատար անձանց հետ, որոնց դէմ բողոքներ են ներկայացուած, եւ դրանով աւելի են մեծացնում ժողովրդի յուզմունքն ու ոգեւորութիւնը:

Ամփոփելով նախնական արդիւնքները՝ նախագահի անձնակազմի վերահսկողութեան ծառայութիւնը յայտնում է լրագրողներին, որ չորս մարզերում ստացուած 151 դիմումից արդէն դրականօրէն են

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Հ. Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԿԵՐՎԱՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆԻՆ

Դաշնակցութիւնը Միջազգայնականում հանդէս է գալիս նաեւ որպէս Օսմանեան կայսրութեան ճնշուած ժողովուրդների ներկայացուցիչ: Համագումարի հիմնական հարցերից մէկի՝ ցարական Ռուսաստանի Արեւելեան քաղաքականութեան վերաբերեալ համագումարը միաձայնութեամբ ընդունում է Դաշնակցութեան առաջարկած բանաձեւը, որտեղ մերկացւում է Ռուսաստանի դաւադրական քաղաքականութիւնը՝ Պարսկաստանի Սահմանադրական շարժման, Օսմանեան յեղափոխութեան, Հայաստանի գոյգ հատուածների հայութեան եւ մասնաւորապէս Դաշնակցութեան նկատմամբ:

Նախապատերազմեան տարիներին Ընկերվարական Միջազգայնակաը իր տարաբնոյթ գործունէութեամբ եւ ներքին հակադրութիւնների պատճառով ոչ միայն չի կարողանում կանխել Առաջին Աշխարհամարտը, այլեւ պատերազմի ընթացքին սկսում է պառակտուել, աւելի է խորանում Միջազգայնականին մաս կազմող հոսանքների միջեւ եղած խրամատը: Միջազգայնականից բաժանւում են նրա աջ (Գերմանիոյ սոցիալ - դեմոկրատիայի գլխաւորութեամբ) եւ ծայրայեղ ձախ (ռուս կոմունիստներ) հոսանքները: 1914ի աշնան փաստօրէն կազմալուծուած է Միջազգայնականը, իսկ կենտրոնը՝ Գործադիր Բիւրոն Պրիւքսէլից փոխադրուած է Հաակ՝ գրեթէ անդամալոյծ վիճակում:

1915ի Սեպտեմբերի 5ին Ցիմմերվալտում տեղի է ունենում խորհրդաժողով, ոչ բոլոր մասնակից անդամների ներկայութեամբ: Խորհրդաժողովը հրատարակում է մի մանիֆեստ, որտեղ առաջին անգամ հանդէս է գալիս «խաղաղութիւն առանց հողագրաւման, առանց պատերազմի տուգանքի եւ ազգերի ինքնորոշման սկզբունքի վրայ» նշանաբանը:

1917ի Սեպտեմբերին հոլանտական եւ սքանդինաւական կազմակերպութիւններից կազմուած մի կոմիտէի Սթոքհոլմում հրաւիրում է Միջազգայնականի խորհրդաժողով: Սթոքհոլմ են մեկնում նաեւ Դաշնակցութեան ներկայացուցիչները, յանձնիս Ռոստոմի եւ Մ. Վարանդեանի, իրենց հետ տանելով նաեւ Դաշնակցութեան պատրաստած յուշագիրը՝ պահանջելով Արեւմտահայաստանի եւ Կիլիկիոյ ազատագրումը ու Հայաստանի չէզոքութեան միջազգային երաշխիքներ: Խորհրդաժողովը տեղի չի ունենում, մի կարգ պատգամաւորների անցագրային դժուարութիւնների պատճառով:

1919ի Փետրուարին Պեռնում կայանում է մի խորհրդաժողով, գրեթէ բոլոր երկրների կուսակցութիւնների մասնակցութեամբ, բացի պոլշեւիկներից եւ կուլիցերիական կուսակցութիւնից: Հ. Յ. Դաշնակցութեան կողմից մասնակցում են Մ. Վարանդեան, Համօ Օհանջանեան եւ ուրիշներ: Օրակարգի վրայ են ազգային եւ սահմանային խնդիրներ, Միջազգայնականի կազմակերպութիւնների պատերազմի մեղսակցութեան խնդիրը եւայլն: Օրակարգի առաջին կէտում քննութեան է դրւում հայ - վրացական սահմանային վէճը:

1919ի Մարտին Ընկերվար Միջազգայնականից (ճանաչուած որպէս 2րդ Միջազգայնական) բաժանուած ծայրայեղ ձախ հոսանքը (պոլշեւիկներ) Մոսկուայում հիմնում են 3րդ Միջազգայնականը:

1919ի Օգոստոսին Լիւցեռնի խորհրդաժողովին մասնակցում են Պեռնի ժողովին մասնակից բոլոր կուսակցութիւնները: Այլ հարցերի կողքին դարձեալ քննութեան է դրւում հայ - վրացական սահմանավէճը:

1921 Փետրուարին Վիեննայում տարբեր պատճառներով Ընկերվար Միջազգայնականից ժամանակի ընթացքում հեռացած կուսակցութիւնները ի մի գալով ստեղծում են 2.5րդ Միջազգայնականը:

ՅԵՏ ՊԱՏԵՐԱԶՄԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

1992ի Ապրիլին երեք Միջազգայնականների միջեւ հասկացողութիւն գոյացնելու եւ միացնելու նպատակով, Պերլինում կայանում է երեք Միջազգայնականների Գործադիր Բիւրոների խորհրդաժողով, որին մասնակցում է նաեւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան ներկայացուցիչը (Մ. Վարանդեան):

Նոյն տարուայ Մայիսին Պեռնում անց է կացուում 2րդ Միջազգայնականի համագումար՝ քննարկելու համար երեք Միջազգայնականների միացման պայմանները: Դաշնակցութեան կողմից այս անգամ Մ. Վարանդեանի հետ համագումարին մասնակցում է Արշակ Ջամալեանը:

Համագումարը, լսելով նաեւ արեւմտահայութեան վիճակի մասին Դաշնակցութեան պատուիրակութեան տեղեկագիրը, իր բողոքն է արձանագրում քեմալական Թուրքիոյ հայաջինջ քաղաքականութեան դէմ, պահանջելով Հայկական Հարցի արդար լուծումը: Միջազգայնականների միացման փորձը ամէն պարագայի վիժում է՝ գլխաւորապէս կոմունիստների պատճառով:

1922 Դեկտեմբերին Հաակում տեղի է ունենում խորհրդաժողով՝ 2րդ եւ 2.5րդ Միջազգայնականների միացման նպատակով: Ընտրւում է տասը հոգուց բաղկացած մի կոմիտէ, որ 1923 թ. Յունուարին Պրեկէնցում որոշում է միացման պայմանները եւ մշակում ապագայ միացեալ Միջազգայնականի կազմակերպման կանոնների նախագիծը:

1923ի Մայիսին 2րդ Միջազգայնականի հաւատարիմ մնացած կուսակցութիւնների եւ Ամբրթերտամի Արհեստակցական Միջազգայնականի ներկայացուցիչների համախմբումով, Համբուրկում կեանքի է կոչւում Ընկերվարական Աշխատաւորական Միջազգայնականը: Ը. Ա. Միջազգայնականի հիմնադիր ժողովին Դաշնակցութեան կողմից մասնակցում են Մ. Վարանդեանը, Ա. Ջամալեանը եւ Վահան Համբարձումեանը:

Այլ հարցերի կողքին համագումարը քննութեան առարկայ է դարձնում նաեւ Հայկական Հարցը եւ դատապարտելով Թուրքիայում հայերի դէմ շարունակուող հալածանքներն ու պոլշեւիկների կողմից Հայաստանի խորհրդայնացումը՝ պահանջում է Հայաստանի անկախութեան վերականգնումը:

1924ի Փետրուարին, Լիւքսեմպուրկում Ը. Ա. Միջազգայնականի Գործադիր Կոմիտէն բանաձեւ է ընդունում Արեւմտահայաստանում Ազգային օճախ հիմնելու եւ Խ. Ռուսաստանից անկախութիւն ստանալու Հայաստանի իրաւունքների մասին:

1925ի Օգոստոսին տեղի է ունենում Ը. Ա. Միջազգայնականի երկրորդ համագումարը, որին Դաշնակցութեան կողմից մասնակցում են Ռուբէն Տէր Մինասեանը, Լեւոն Շանթը, Սիմոն Վրացեանը, Արշակ Ջամալեանը, Յարութիւն Ժամկոչեանը, Պետրոս Ջամարեանը, Շաւարշ Միսաքեանը եւ Վազգէն Շուշանեանը: Համագումարում Դաշնակցութեան կողմից եւ առաջին անգամ լինելով արծարծւում է նաեւ Քրտական Հարցը: Փանթուրքական նոր արշաւը թիրախ ունէր նաեւ քիւրտերին, իսկ Դաշնակցութիւնը պարտք էր զգում պաշտպանել փանթուրքիզմի զոհ որեւէ ազգի, այս պարագային՝ քիւրտերին, որոնք ոչ մէկ ձեռնհասութիւն ունէին միջազգային ատեաններին, առաւել եւս՝ Ընկերվար Միջազգայնականին:

1925ի Նոյեմբերին Լոնտոնում գումարուած Գործադիր Բիւրոյի նիստին, Հ. Յ. Դաշնակցութեան ներկայացուցիչ Ա. Ջամալեանը մանրամասն զեկուցում է ներկայացնում Քրտական Հարցի վերաբերեալ, միաժամանակ բացատրելով քաղաքական այն շարժառիթները, որոնք մղում են Դաշնակցութեանը թարգման հանդիսանալու Միջազգայնականում ներկայացուցչութիւն չունեցող Քիւրտ ժողովրդի շահերին: Գործադիր Բիւրոն, իր գոհունակութիւնը յայտնելով Դաշնակցութեան նման քայլի մասին, անհրաժեշտ է համարում իր յաջորդ համագումարի օրակարգի նիւթ դարձնել Քրտական Հարցը: Իսկ Դաշնակցութեան պատրաստած տեղեկագիրը, տարբեր լեզուների թարգմանելով, ուղարկում է Միջազգայնականի անդամ կուսակցութիւններին առ իտեղեկութիւն: Դաշնակցութեան պատրաստած տեղեկագիրը գրեթէ բոլոր ընկերվարական կուսակցութիւնների մօտ յառաջացնում է Քրտական Հարցի նկատմամբ խիստ հետաքրքրութիւն եւ դրական տեսակէտ: Տեղեկագիրը յոյս է տեսնում նաեւ եւրոպական մի շարք ընկերվար թերթերում, որին որպէս հակագրեցութիւն՝ թրքական իշխանութիւնները հրատարակում են հերքումներ:

(Շար. 2)

ԵԹԷ... ԵՒՍ ՄԻ ԽՕՍՔ ԱՌ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

«Ընդդիմութիւնից խորապէս հիասթափուած եմ», ասաց նա. Մարքէսի հանրայայտ հերոս աւագ Պուէնտիայի պէս («Երկրագունդը նարնջի նման կլոր է»), նոյն հերոսի պէս տեւական մտորումներից յետոյ անչափ յանգած այդպիսի կարեւոր եզրայանգման: Ու աւելացրեց, որպէս մեծագոյն գաղտնիք, շուրջը նայելով, ինքն իր ականջից

հիանալով, վախենալով, ամաչելով.

«Բայց ելք... կայ: Եթէ Լեւոնը հանդէս գայ ժողովրդի առաջ ու ազնուօրէն ասի, որ ընդունում է իր սխալները, ընտրուելու դէպքում կ'աշխատի ուղղել դրանք, կը մտածի աւելի շատ երկրի, ժողովրդի, քան իր շրջապատի մասին, ամէն ինչ լաւ կը լինի: Ընդդիմութիւնն էլ գործի կը լծուի ու ազգովի (այս բառը կարեւորեց, երեւում է լսել էր քանիցս ու հաւանել)... ազգովի դուրս կը գանք այս անպտաղելի վիճակից»:

Աւետարերս նրանցից է, ովքեր այս տարիներին միշտ եղել են հրապարակում կամ մասնակցել հիմնական հաւաքներին, ժողովներին, տեղեակ են անցուդարձին մակերեսօրէն, թէեւ համոզուած են, որ միակ ճշմարիտն իրենք են, որոշ բաներ գիտեն, ահագին բան՝ ոչ, այդուհանդերձ, պարբերաբար աշխուժ են, անխոնջ, կարեւորը՝ մտահոգ ու ցաւապրող: Առաջին մղումս հարցնելն էր. «Իսկ դու նրա նախընտրական պաստառի լուսանկարը ուշադիր ես նայել: Պոնափարթականութեան անառարկելի ապացոյց այդ նկարի ընորոն ի վիճակի է նման քայլի»: Ապացանկացայիմ հասկացածն ու իմացածն էլ նրան հաղորդել, չխնայելով ոչ ինձ, ոչ իրեն, ոչ միւսներին, սակայն կանգ առայ՝ մտաբերելով նախագահական նախորդ ընտրութիւններին մասնակցած թեկնածուների պատասխանները «Ուրարտու» շաբաթաթերթի (թիւ 124,96) հարցերին: Բացառութեամբ Պ. Հայրիկեանի, ի՛նչ թատրոն էին սարքել յարգարժան թեկնածուները, ի՛նչ բարեպատշաճ տեսք էին ընդունել տանուլ տուած խաղի մէջ: Պարզւում է, որ մէկը նպատակ է ունեցել ընդամէնը օգտագործել մէկուկէս ժամ հեռուստաթերթերի հնարաւորութիւնը, միւսը ստանձնել է ժողովրդավարականութեան երեւոյթն ապահովելու «մատաղացութիւնը», երրորդը՝ «ազգայնական գաղափարներ» սփռելու առաքելութիւնը: Վա՛յ, պարոնայք, վա՛յ... ինքներդ ձեր ասածներին հաւատո՞ւմ էք: Եւ մի թէ ուզում էք դեռ, որ հաւատան ձեզ: Ընդսմին, համոզուած են եղել, որ պարտուելու են, բայց եւ այնպէս գոհարերե՛լ են իրենց... յանուն եւ համար, ի շահ եւ ի սկզբունք... Ծրագրուած է, կազմակերպուած, թէ հաշուարկուած՝ չգիտեմ, սակայն 1996 թ. նախագահական ընտրութիւնների պաշտօնական ու գործնական ընթացքից դեռեւս շատ առաջ է սկսուել անխուսափելիութեան, զատապարտուածութեան, «Լ. Տ. Պ. - ՅԱՏՈՒՄ» երեւոյթի սերմանումն ու արմատաւորումը հանրութեան գիտակցութեան մէջ:

«Ուրիշ ո՞վ, եթէ ոչ նա» ամորձատուած բանաձեւումը, դժբախտաբար, տեսնում ու համոզւում ենք, ախտահարել է ոչ միայն ընտրողների կամքը, գիտակցութիւնը, այլեւ՝ ընտրուողների միտքը, որոնք այսօր պատրաստւում են մրրցասպարէզ մտնել ու յաղթե՞լ... Փայլուն գաղափար ու նպատակ, եթէ... նախագահական նախորդ եւ այս ընտրութիւնների միջեւ էական տարբերութիւններ կային: 1991ի ընտրութիւնների միանգամայն բացայայտ էր, թէ ով է յաղթելու, իսկ ներկայում՝ համընդհանուր դժգոհութեան, խարուածութեան, անելանելիութեան մթնոլորտն ամփոփեց լրացուցիչ տարբեր, բաղադրիչներ, հանգոյցներ, պարագաներ, սպասելի եւ անսպասելի գործօններ: Որքան մօտ եկրագծին, այնքան աւելի մաղուեցին, նօսրացան, սակաւ դարձան թէ՛ պարագաները, թէ՛ հանգոյցները, թէ՛ գործօնները: Այսօր արդէն յստակ է դարձել մի ուրուագիծ. ամէն ինչ արուած է, բոլոր հանգամանքները մէկտեղուել են, որպէսզի Սեպտեմբերի 22ը դառնայ ոչ թէ ընտրութեան, այլ՝ քուէարկութեան, Հայաստանի նախագահի վերընտրութեան օր: Ուրիշ ոչինչ չի կարող կատարուել «կայունութեան եւ ապահովութեան» այսրկովկասեան այս կղզեակում: Մնացեալը պատրանք է, եթէ ոչ ինքնախաբէութիւն:

Քննենք: Եթէ... «Հ.Հ. Նախագահի ընտրութեան մասին» օրէնքից մինչեւ կ.Ը.Յ. եւ տեղամասային յանձնաժողովների ձեւաւորումն իրականացել է բացառապէս իշխանութիւնների հսկողութեան ներքոյ, պետական կառավարման, իշխանական բոլոր լծակները, մարզպետական ծառայութիւնների բոլոր օղակները, այդ թւում՝ կապիտալ հաղորդակցութեան անվրճար միջոցներ, ծառայեցւում են վերընտրման ապահովման «գործընթացին», գանգուածային լրատուական միջոցների, այդ թւում ռատիոյի եւ հեռուստատեսութեան ծաւալուն լսարանը ուղղակի եւ անուղղակի հնարներով, միայն մէկ «մշակման» է ենթարկւում, Հայաստանից դուրս գտնուող, նաեւ երկրից մեկնած, սակայն գրանցումից չելած ընտրողների հաշուառումը եւ արդիւնքների արձանագրումը վերստին հսկւում է իշխանութիւնների կողմից, իսկ ընդդիմութեան ճակատը՝ «աջ ու ձախերի» խայծը կլլած ու գաղափարական () երկուծառի արանքում մոլորուած, մարտավարական մէկ ելակէտի չի կարողանում յանգել. աւելին, ներքին հակասութիւնների եւ յաւակնոտ «առաջնութեան» գերին մնալով՝ հակառակ կողմի միանգամայն տեղին հեգնանքին է արժանանում, ապա ի՞նչն է հիմքը լաւատեսութեան եւ ինչպէ՞ս են մտադիր յաջողութիւն եւ յաղթանակ ապահովել միւս թեկնածուները:

Կանխատեսումներ կան, ընկերարանական հետազօտութիւններ, հարցումներ: Այդպիսիք կային հինգ տարի առաջ եւ անցեալ տարի նոյնպէս: «Վարկանշային» Մարաթոնում մրցող կողմերն, ինչ խօսք, արժանի են միմեանց: Իշխանամէտ Երիցեանը եւ իշխանապաշտ Իսկանդարեանը, ամենայն հաւանականութեամբ, մտադրուել են գերագանցել ռուսական գործընկերներ Կիսելիով-սվանիձէական անբարոյութեան մրցանիշը, իսկ ընդդիմութեան նախընտրական-վերլուծական արձանագրումներն այն աստիճան մերկապարանոց են, որ լրջօրէն անդրադառնալու կարիք իսկ չկայ: Նախագահութեան թեկնածուները՝ նոյնպէս:

Եթէ գործող նախագահը, հնգամեայ մենութեան իր դղեակից ելած, երեխաների գլուխներ շոյելով ու պառաւներ պաչպչելով, չափչփում է Հայաստանը, մէկ-մէկ նոյնիսկ անուշադրութեան մատնելով մարդամէջի անկառավարելի քամու պատճառած անյարմարութիւնները՝ կատարելապէս անվարժ հարկադրանքով, ապա Լ. Աղայովեանը նախընտրել է յուշագրութիւն-դասախօսութեան, իսկ Ա. Մանուչարեանը՝ հեքիաթի եւ խրատասքի ժանրը: Նախկին երկուամենափոթորկուն միթինկավարների ստուերն է մնացել, իսկ յարգարժան ակադեմիկոսը չի կարողանում գոնէ տպաւորիչ դարձնել իր իսկ մասնագիտական գործը: Հրապարակումների, հարցազրոյցների, այլեւայլ փոխչփումների համատեքստում մի միտք էլ է արծարծւում, որի հիմնաւորումը ոչ միայն մշուշապատ է, այլեւ... եթէ կարելի է այսպէս արտայայտուել՝ «ճաքաուբ»ական. իբր, այսանգամ իշխանութիւններն ապօրինութիւնների խախտումների եւ կեղծումների չեն գնալու, քանզի նախորդ ընտրութիւնների խայտառակութեան ստուերը դեռեւս հետապնդում է նրանց: Ուստի, հարկ է անպայման մասնակցել ընտրութիւններին, որովհետեւ դրանով նուազում են գործող նախագահի վերընտրութեան հնարաւորութիւնները: Ինչպէս ասում են՝ բարեւ ձեզ... Վտանգի հոտն առնելուն պէս գնայո՛ւ են, այն էլ ինչպէս... Զո՞ւր են գերատեսչական, նախարարական, մարզպետական այս վրայ-վրայ հաւաքները, ժողովները, նիստերը: Թէ՞ պիտի երկնչեն միջազգային դիտորդների եւ կազմակերպութիւնների ժեզիւութական («ագատ, բայց ոչ արդար») ձեւակերպումներից: Դեռ չհաշուած՝ մի թէ բոլորից լաւ հէնց իրենք չեն հասկանում, թէ ձախողման դէպքում ի՞նչ է սպառնում իրենց: Ընդհակառակն, խորհրդարանական ընտրութիւնների «ջախջախիչ յաղթանակի» անպատժելիութիւնից աւելի գօտեպինդ են ու քաջալեր: Եւ խախտելու, ոտատակ են տալու ամէն-ամէն ինչ միայն թէ շարունակուի «յաղթանակի, կայունութեան եւ առաջընթացի» երթը, միայն թէ Բաղրամեան պողոտայի առանձնատան տէրը ողջ եւ առողջ մնայուգործով յաջողակ: Յանուն նրա եւ իրենց... Եւ ինչո՞ւ է այդ «թագաւոր» գաղութական տիտղոսը դրուել շրջանառութեան մէջ: Յայտնի բան է, թագաւորները չեն ընտրւում, այլ իշխում են ցմահ, եւ քանի որ ընդդիմութիւնը իր իսկ չընդունած սահմանադրական եղանակներով է առաջնորդւում միայն, ապա գահընկէցութեան գործօնը վերացած է ինքնըստինքեան:

Այսպէս է, պարոնայք, որովհետեւ եթէ... ընտրութիւններին մասնակցում են եօթը թեկնածու, ի սպառ մոռացութեան է տրուել, որ քաղաքական դաշտից բռնի մեկուսացուած է ազգու մի ուժ (երեւութապէս ամէն ինչ առկայ է ժողովրդավարական արդարացի ընտրութեան պատրանք ստեղծելու համար), ոչ մի թեկնածուի գլխից մազ չի պակասել ու չի էլ պակասի, ապա արդիւնքներն առաւել քան օրինական են լինելու եւ որպէս պարտուած, սակայն օրինապահ, սահմանադրական եղանակների կողմնակից քաղաքացիներ, ընդդիմադիր թեկնածուները պիտի ենթարկուեն օրէնքին, «ձայն բարձաց, ձայն Աստուծոյ» սկզբունքին: Այդ դէպքում, ինչո՞վ է գրաղուելու ընդդիմութիւնը Սեպտեմբերի 25ին, Հոկտեմբերի 9ին, Դեկտեմբերի 18ին եւայլն... Դարձեալ սպիները շոյելով: Խախտումների եւ ապօրինութիւնների նորանոր խորիմաստ վերլուծումներո՞վ... Անցեալ տարի «Խօսք առ ընդդիմութիւն» յօդուածում համարեա նոյն մտահոգութիւններն ու տագնապներն էի արծարծել Ա.Ժ. պատգամաւորների ընտրութիւնների կապակցութեամբ: Կրկնեմ՝ ինձ խորհուրդ էին տուել կարդալ Լենինի «Զախողութեան Մանկական Հիւանդութիւն» աշխատութիւնը: Պատասխանել էի. «Հիմա, երբ իրավիճակը պարզից էլ պարզ է, համբերատար խորհուրդ տալու հերթն իմն է. վերընթերցել նոյն հեղինակի «Մի Քայլ Առաջ, Երկու Քայլ Ետ»ը եւ յամառելու դէպքում հէնց այդ «լենինեան ֆոքստրոտով» հասնել... յաջորդ ընտրութիւններին»: Ահա թէ ինչպէս է լինում, երբ խորունկ ցաւ ես զգում սեփական իրաւացիութիւնից, քանզի պարզւում է, որ ի մեծ դառնութիւն ֆոքստրոտը շատ նորոյթ պար է դառնում վերջին տարիների քաղաքական ելոյթներում: Ես մի եթէ... Ամէնեւին չեմ կարծում, թէ այս մտորումներն ու եզրայանգումները միայն իմն են, չեմ էլ կարծում, թէ թեկնածուներն ու նրանց օգնական խմբերը չեն հաշուարկում, ծանրութեթեւ չեն անում առկայ եւ անառկայ հանգամանքները: Բայց եթէ յամառում են իրենց «տքնութեան» մէջ, ապա մնում է սոսկ ամենամռայլ, սակայն ժողովրդի գիտակցութեան մէջ նոյնպէս արմատաւորուած գիտակցմանը յանգել՝ «բոլորը մի սանրի կտաւ են»: «ԵԹԷ» կապը ենթադրում է «ՈՒՐԵՄՆ» շարունակութիւնը: Շատ օգտակար խօսքի մաս է: Մտածելու դէպքում, յանգեցնում է նորանոր տարբերակների, հետեւութեան նոր դրսեւորումների: Իսկ մտածելու ժամանակ դեռ կայ:

ԱՐՄԷՆ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԵՆՔ ԱՊԱՅՈՒՑԵՑԻՆՔ, ՈՐ ՀՐԱՍԱՅԼԵՐՈՎ ԿԱՐԵԼԻ Է ԿՌՈՒԵԼ ՆԱԵՒ ԼԵՌՆԵՐՈՒՄ

Խորհրդային բանակում դառնալով հրասայլի անձնակազմի հրամանատար՝ աւագ տեղակալ Ռոպէրթ Բաղրեանը հասկացել է, որ վիպապաշտութիւնը՝ վիպապաշտութիւն, սակայն հրասայլին՝ ծանրաշարժ այդ մեքենային տիրապետելը մեծ լարում եւ համբերութիւն է պահանջում: Եւ տարիներ անց, որպէս հրասայլորդ մտնելով իսկական կռուի մէջ, երիցս համոզուել է իր գինուորական մասնագիտութեան փտանգաւորութեան մէջ, տեսել, թէ որքան խոցելի է գրահապատ այդ հսկան:

Հրասայլը թշնամու ահ ու սարսափն է դառնում միայն ու միայն անձնակազմի վարպետութեան շնորհիւ. այս ճշմարտութիւնը կռուող տղաների համար պարզից էլ պարզ է: Ռոպէրթն Արցախի պաշտպանութեան բանակ զօրակոչուեց 1992ի Սեպտեմբերին: Հանրապետական Մանկական Ֆոնտի վարչութեան նախագահի տեղակալ, նախկինում կոմերիտաշխատող Ռոպէրթ Բաղրեանն ուրիշ այլ փողկապաւորների նման կարող էր գլուխը մի ապահով տեղ պահել: Զուգեց: Կանոնաւոր բանակը դեռ նորնոր էր ձեւաւորւում, եւ հրասայլորդների կարիքը խիստ մեծ էր: Սկզբում հրասայլի անձնակազմի հրամանատար էր, Դեկտեմբերին նրան վստահեցին դասակի հրամանատարութիւն: Ասկերանի պաշտպանական շրջանի գնդի գրահամիաւորման հրասայլորդ Բաղրեանը մարտական մկրտութիւնն ստացաւ Քարագլխում:

Առաջին մարտն առաջին յաջողութիւնը բերեց: Թշնամուն հետ շպրտելու համար հրասայլի անձնակազմի անդամները պարգեւավճար ստացան: Անձնակազմի ընտրութիւնը կատարել էր Ռոպէրթն ինքը: Զինավարժութիւնների ժամանակ ուշի ուշով հետեւել, ծանօթացել է մարտիկներին եւ ընտրութիւնը կանգ է առել Վալերի Բաղդասարեանի ու Մելսիկ Աւանէսեանի վրայ: Երկուսն էլ նախկին հրասայլորդներ էին: Հետագայում նշանառու Վալերիին փոխարինեց Սերգէյ Զաքարեանը: «Մարտերը ցոյց են տուել, որ ընտրութեան մէջ չեմ սխալուել, ասում է Ռոպէրթը: Իմ տղաները ե՛ւ որպէս մարդ, ե՛ւ որպէս մասնագէտ՝ յուսախաբ չեն արել»: Բոլոր հարցերում անձնակազմի անդամները խորհրդակցել են իրար հետ, եւ երբ հարկ է եղել, հրամանատարն առաջնորդուել է ենթակաների ասածով: Դա չի խանգարել գինուորական կարգապահութեան հուլթեանը:

Անձնակազմի մարտական վարպետութեան մասին է վկայում այն փաստը, որ ռազմական գործողութիւնների ընթացքում նրանք միշտ պատուով են կատարել մարտական առաջադրանքները՝ բացառութեամբ մէկ դէպքի, երբ դեռեւս չէին հասցրել ամբողջութեամբ տիրապետել «Տ-72» հրասայլին: Աւագ տեղակալ Բաղրեանի ղեկավարած անձնակազմը հրամանատարութիւնը որակել էր որպէս «անխափան աշխատող»: Երկու իմաստով. տղաները երբեք չեն հրաժարուել մարտական առաջադրանքից (որքան էլ փտանգաւոր լինէր), երկրորդ՝ չի եղել մի դէպք, որ անսարքութեան պատճառով հրասայլը մարտը թողնէր. հրասայլորդներն անմիջապէս վերացրել են խափանումները, ի հարկէ, ոչ էական, եւ մարտը շարունակել: Ի դէպ, նրանք սկզբից մինչեւ վերջ կռուել են նոյն հրասայլով: Հրասայլային այդ անձնակազմը շատ մարտերի է մասնակցել: Կռուել են Մարտակերտում, Քարվաճառում, Լաչինում, Աղտամում... Ասկերանի շրջանն էլ հօ՝ իրենց պաշտպանութեան տակ էր:

Իր մարտական կենսագրութեան մէջ որպէս ամենածանր, միաժամանակ ամենահետաքրքիր մարտերից մէկը Ռոպէրթը եւս նշում է 1993 թուականի սկզբներին Ադտամին մօտակայ Ուղտի մէջքի բարձունքների գրաւման համար մղուած կռիւը: Բարձունքներ, որտեղից թշնամին կրակ էր թափում հայկական բնակավայրերի վրայ: «Մեր հրասայլային դասակի առջեւ խնդիր դրուեց գրոհով վերցնել Խտրլու գիւղը, վերյիշում է Ռոպէրթը, ոչնչացնել թշնամու կրակակէտը: Առաջադրանքը պատուով կատարեցինք: Մարտավարական նորոյթ կիրառեցինք. առջեւից պէտք է հրասայլը գնար, յետեւից հետեւակը: Գրոհը ձեռնարկեցինք երեք հրասայլով, հետեւակի երկու մարտական մեքենայով: Մեր հրասայլը ե՛ւ գնում էր, ե՛ւ յրնթայս կրակում: Գիտակցում էինք, որ գնում ենք մահուան, ողջ մնալու հաւանականութիւնն աննշան էր: Բարերախտաբար մեր ճանապարհին ականներ չկային: Իսկ, ապա թշնամին երկու հակահրասայլային հրանօթով անընդհատ կրակում էր մեզ վրայ: Դարձեալ, բարերախտաբար, չդիպան, մենք դրանք ոչնչացրինք: Յետոյ յարձակման ուղղութիւնը փոխեցինք դէպի գերեզմանատուն: Գերեզմանատուն: Մօտակայքում երեք ջոկատներ հանդիպեցին. մենք էինք, Խրամորթից եւ Ասկերանի կենտրոնական ճանապարհով եկող ջոկատները: Ինչ հեքիաթային գրկխառնութիւն, հրավառութիւն. կարծես շարժապատկեր էինք դիտում: Այդպէս գրաւուեց այդ չարաբաստիկ ու անիծեալ գերեզմանատուն: Կէս ժամ հանգստից յետոյ հրաման տրուեց, որ մեր անձնակազմը մասնակցի յաջորդ Ուղտի գրաւման գրոհին: Հետեւակի հետ մենք էինք, եւս երկու հրասայլ եւ հետեւակի մէկ մարտական մեքենայ: Ուղտի մէջքի վրայ այս անգամ գրոհեցինք գետի կողմից: Հրասայլը առջեւից էր գնում՝ ոչնչացնելով կրակակէտերը, որից յետոյ բարձրանում էր վեր: Այսպէս, բարձունք առ բարձունք գրաւեցինք Ուղտի մէջքը: Այդպէս կոտրուեց Ադտամի մէջքը:

Հարցնում եմ Ռոպէրթին. «Մարտավարութեան մասին խորհրդային բանակում սովորածդ հաւանաբար այլ էր: Մեր կռիւների առանձնայատկութիւնը որն ես համարում»: «Խորհրդային ռազմագիտութիւնը հրասայլերը պիտանի էր համարում հարթավայրում կռուելու համար, իսկ մենք հրասայլերը մտցրինք լեռները, ապացուցեցինք, որ հրասայլերով կարելի է կռուել նաեւ սարերում: Խորհրդային բանակում սովորեցրել էին, որ մարտի ժամանակ պէտք է նախ գրոհի հետեւակը, այնուհետեւ հրասայլերը առաջ անցնեն: Մեր կռիւների ընթացքում քիչ էին դէպքերը, երբ առջեւից գրոհում էին հրասայլերը»:

Ռոպէրթ Բաղրեանը մէկ անգամ չի նայել մահուան աչքերին: Յաղթելու, ապրելու տենչը կօրեղ է դտնուել: Հագարապետ Բաղրեանը ներկայումս առանձին հրասայլային գրնդի հրամանատարի՝ անձնակազմի հետ տարուող աշխատանքի գծով տեղակալն է ԼՂՀ պաշտպանութեան բանակի ստեղծման եւ Շուշիի ազատագրման չորրորդ տարեդարձի կապակցութեամբ նա պարգեւատրուել է «Մարտական խաչ» երկրորդ աստիճանի շքանշանով:

ԾՈՎԻՆԱՐ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՍՐԲՈՑ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ
Ֆաքս հեռ. 891099 - 891068

1996 - 1997 տարեշրջանի արձանագրութիւններու երկրորդ շրջանը, հին եւ նոր աշակերտներու համար, արդէն իսկ սկսած է եւ կը տեւէ մինչեւ 30 Սեպտեմբեր 1996, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8.30էն 13.00, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն:

Նորեկ աշակերտները պարտին իրենց հետ բերել ինքնութեան թուղթի լուսապատճէն կամ *խրատ - քայտ*, մկրտութեան վաւերագիր, պատուաստներու եւ առողջ վիճակի վկայագիր եւ 4 լուսանկար:

Մանկապարտէզ կ'ընդունուին երեք տարեկանէն վար փոքրիկները, պայմանաւ որ կարողութիւնը ունենան հասկնալու եւ հասկցուելու:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԻ՛ ՄՈՌԱՑԷՔ ՊԱՏԿԵՐԵԼ ՄԵՐ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԾՌՈՒԱԾ ԵՐԵՍԸ

ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆ

Հայաստանի Նախագահական ընտրութիւններուն նախօրեակին մղուած ընտրապայքարին ծիրին մէջ, բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկեան հետեւեալ խօսքը ուղղած է Հայաստանի բնակչութեան՝ ելոյթ ունենալով Հայաստանի պատկերասփիւռի պետական կայանէն:

Կապուտիկեան անդամ է Հայաստանի Դեմոկրատական Կուսակցութեան (Հ.Դ.Կ.): Խօսքը կու տանք որոշ յապաւումներով:

Խորհրդային ժամանակներում սեղանների շուրջը խմում էին մի յատուկ ժանրի կենաց, որ կոչւում էր վրացական: Դրանցից մէկը հետեւեալն էր: Շահն իր մօտ է կանչում պալատական նկարչին եւ հրամայում նկարել իրեն նիշդ այնպէս, ինչպէս որ կայ: Շահի դէմքի մի կողմը ծռուած է լինում: Նկարիչն այդպէս էլ նկարում է նրան: Շահն անչափ զայրանում է եւ հրամայում գլխատել նկարչին: Դալիս է յաջորդ նկարիչը: Շահը կրկնում է իր պայմանը: Սակայն նկարիչը, յիշելով իր նախորդի դժբախտ վախճանը, Շահի դէմքը նկարում է բոլորովին անթերի, խրոխտ, գեղեցիկ: Շահը նայում է նկարին եւ դարձեալ հրամայում գլխատել տիրահան նկարչին: Դալիս է երրորդ նկարիչը, Շահը կրկնում է պայմանը: Մի քանի օր անց նկարիչը ներկայացնում է կտաւը, որում Շահը նկարուած էր նիզոյգի վրայ պառկած, երեւում էր Շահի միայն կիսադէմը՝ անթերի, խրոխտ, գեղեցիկ: Նկարիչը շոայլ նուէրներով տուն է վերադառնում... «Խմենք *սոցիալիստական ռէալիզմի* կենացը», – իր այս պատմութիւնը աւարտում էր բաժակ բարձրացնողը:

Հայաստանի իշխանաւորները, պաշտօնական մամուլն ու հեռուստատեսութիւնը գործում են տեսա այս մեթոդով՝ «*սոցիալիստական ռէալիզմ*»ի մեթոդով: Մեր իրականութիւնը ներկայացնում են կիսադէմով՝ անթերի, խրոխտ, գեղեցիկ: Նայում ես՝ ամէնուր փողփողացող հուզոյն, անկախութեան մարմին առած գաղափար, Ղարաբաղեան յաղթանակ, այլեւայլ դեսպանատներ, փոխայցելութիւններ, մինչեւ Իրան-Թուրքի ու Չինուստանի հատած կապեր, հողը վերջապէս տրուած է գիւղացուն, գործարանները յաջողութեամբ սեփականաշնորհւում են, դրամը կայուն է, տնտեսութիւնը բարգաւանում է, եւ տես այս ամէնով երջանիկ նախագահը՝ Լեւոն Տէր Պետրոսեանը վերջապէս դուրս է գալիս իր հնգամեայ ինքնամեկուսացումից եւ, բացի արտասահմանից, այլի է գնում նաեւ հարազատ ժողովրդին: Ամբողջ Հայաստանով մէկ տօնախմբութիւն է: Երկու անգամ բառասունը բոլորած խնդմնդուն մօրուքները սիրազեղ ողջագուրում են իրենց նախագահի հետ, երեմ թէ չորս տարեկան մի մանուկ միանշանակ փնտռում է «թագաւորին», «թագաւորը» ըմբռնումով գրկում, համբուրում է մանկանը: Նախագահին ուղեկցող ակադեմիկոսները, գրողները, արուեստագէտները երանութեան մէջ են...

Կայում ես այս ամէնին եւ ուզում ես ասել. իջեցրէ՛ք ձիաւորին նիզոյգից, եւ թող նա ժողովրդին երեւայ իր ամբողջ դէմքով: Ընդհատէ՛ք այդ փոքրիմիութեան ցուցադրութիւնները: Եւ դուք՝ նախկինում Համայնավար Կուսակցութեան բարձրագոյն գործիչներ, այժմ մարզպաններ, գանագան դեկավարներ, յանձնաժողովների նախագահներ, չափաւորէ՛ք ձեր հանդիսաւորութեան կիրքը: Եւ դուք, իշխանամէտ խմբագիրներ, *ռատիո*-հեռուստատեսային աշխատողներ, մի՛ մոռացէք պատկերել մեր իրականութեան նաեւ ծռուած երեսը: Ուղղէ՛ք ձեր հայեացքներն ու տեսագրման սարքերը նաեւ մեր ժողովրդի տառապանքների բազմաշերտ ծալքերի վրայ: Տեսէ՛ք, թէ ինչպէս ամէնքս ու անմշակ են մնացել մեր սակաւաթոյ հոնորարների հողերն ու այգիները, ինչպէս են անշնչացել մեր գործարանները, գիտահետազօտական հիմնարկները, հաշուիչ կենտրոնները՝ իրենց տանիքի տակից դուրս մղելով հազարաւոր բնակիչ մասնագէտներ, ովքեր կա՛մ արտագաղթում են, կա՛մ կծկուած շուկաների ապրանքախեղդ խցիկներում՝ խեղճացած ու ամօթահար, ժամերով սպասում են հատուկենտ գնորդների: Ասացէ՛ք, ամիսը 2000-3000 դրամով ինչպէ՞ս ապրեն բոշակառուները, ծառայողները, ուսուցիչները, բժիշկները, գիտնականները, արուեստագէտները: Իսկ եթէ հիւանդանա՞ն, գեղարայ գնե՞ն, եթէ ուզեն զաւակներին կրթութեան տա՞լ... Գնացէ՛ք Ադէսի Գօսի, մաէ՛ք Գիւմրի, եւ ձեր սիրտ ցաւից կը կծկուի, որ մեր երիտասարդութեան շէն ու զուարճաբեր բաղմաբ արդէն 8 տարի է՝ գանուում է համարեա նոյն գետնատարած ու խամրած վիճակում: Մարդ ամօթից կարմրում է, երբ տեսնում է բնատնիներ, ծերեր, երեխաներ, ովքեր դեռ միւնչեւ հիմա ապրում են երկրաշարժի ժամանակ ստացած, այժմ փտած ու մամռապատ փայտանակներում:

Մի՞թէ հարազատ ժողովրդին այսպիսի վիճակում պահող պետութիւնը կարելի է համարել լուրջ պետութիւն, ինչպէս դա անվերապահօրէն հաւատաց նախագահ Տէր Պետրոսեանը «Շամիրամների» համագումարում:

Իսկ հապա մեր կեանքի հոգեւո՞ր ոլորտը: Հայաթափւում է ոչ միայն Հայաստանի տարածքը: Հայաթափւում են նաեւ հոգիները, պարպւում հայրենասիրութիւնից, ինչպէս թէլէհանն է ասում՝ «հայ բլլալու իմաստի գեղեցկութիւնը» զգալուց: Իսկ հայի համար պարպուել այդ զգացումներից, ասել է՝ պարպուել հոգեկանութիւնից, խաւարին ձգտելու ու հասնելու մղումներից, արարելու ազգակներից: Պատահական չէ, որ «Հայաստան» Հիմնադրամի վերջին *մարաթոնում* հայրենիքում հաւաքուեց ընդամենը մի քանի տասնեակ հազար տոլար, քանի որ այդ շարժումից զրեթէ անմասն մնաց, այսպէս կոչուած, «ազգային *պուրժուազիան*», պարզ ասած՝ հայարկ մնեալներ կառուցող, շուայտ կեանք վարող, ապազգայնացած «նոր հայերը»: Միւնչեւ Սփիւռք, հայրենի իշխանութիւնները մղուում, բայց եւ անընդհատ հա մղուում, Հայաստանի բաղաքացիութեան իրաւունքից իսկ զրկուած, պառակտուած ու վիրաւորուած Սփիւռքը այս անգամ նոյնպէս մէկ օրուայ մէջ հաւաքեց 12 միլիոն տոլարից աւելի:

Հոգեկան ամայութեան ապացոյցներից էր Հանրապետութեան հրապարակում՝ արդէն դասական դարձած պատուանդանի քարուքանդումը. պատուանդան, որի եզրաքանդակները օրինակում էին Դոշամանի խաչքարերին: Կարծես միչ էին ցուցադրում *սեմ-ֆիլմերը*, *էրոտիկ* լրագրերն ու գրքերը, *փոփ* երաժշտութեան ու պարերի դղրդալից յաղթարշաւը, որն իր սմբակների տակ տրորում է Նարեկացուն եւ Կոմիտասին, այս անեղը թափանցել է նաեւ փոխնախարար Պէլեանի հովանաւորած դասագրքերի մէջ: Հայասատանում, հայ հողի վրայ հրատարակուել է «*Մայրենի Ընթերցարան*», իսկ դրա կողքին ողջ հասակով տեղաւորուած է մէջքի կողմից լուսանկարուած 14 – 15 տարեկան մերկալանջ մի պարմանուհի, երեւի 8րդ դասարանցի, որն իր ժանեկազարդ լեռոյքն է արել Մեսրոպեան գրերին: Նայում ես ու տեսածիդ չես ուզում հաւատալ, եւ միայն բեկուած՝ կրկնում ես Շահան Շահնուրի խօսքերը. «*Մեղա՛, մեղա՛ Արարատին...*»:

Հայրենի ժողովրդի սրբազան զգացումների, հայ արուեստի, գրականութեան, դարաւոր մշակոյթի դէմ տարուող հոգեւոր ջարդ է սա, որին ի տես պէտք է ամբողջ ձայնով բողոք ադադակէին հայ արուեստի երբեմնի (ես ցաւով եմ արտասանում «երբեմնի» բառը) նախանձախնդիր պաշտպաններ Գրիգոր Խանջեանը, Ճիմ Թորոսեանը, Սէն Արեւշատեանը, Տիգրան Մանսուրեանը եւ մեւսներ: Բայց արի ու տես, որ նրանք, բոլորից առաջ ընկած, նորից ու նորից իրենց զօրակցութիւնը փողահարեցին այն նախագահին, որի օրօք, որի գիտութեամբ է տեղի ունենում այս ամէնը:

Հայ մատուռականութեան բնաբանու այսպիսի վարքագծի դէպքում էլ ի՞նչ սպասես հասարակ ժողովրդից, որը, եզմուած – բմբռած հոգսերի տակ, գնում է իմնն էլ չիմանալով՝ ուր եւ ինչու, իսկ երբեմն էլ նոյնիսկ խէր է նայում բնդվզողներին՝ կարծես ասելով. «Մի՛ խանգարէք մեզ սովամահ լինել»: Կան մարդիկ, յատկապէս դեկավարներ, որ ամէն ինչ զգում են շրջափակման, պատերազմի, անցման շրջանի դժուարութիւնների վրայ: Մի պահ համաձայնուենք դրա հետ: Բայց այս դժուարութիւններն ու զոհողութիւնները պէտք է կրեն բոլո՛ր, առաւել եւս նրանք, ում վրայ է բնկած ժողովուրդ առաջնորդելու պատասխանատուութիւնը:

Այստեղ ես ուզում եմ մէջբերել Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան լուսաւորութեան նախարար Նիկոլ Ադոնցի նամակը՝ գրուած 1921 թուականի Մարտին, ուղղուած վարչապետ Սիմոն Վրացեանին. «Սիրելի Սիմոն, կը խնդրեմ կարգադրես (եթէ հնարաւոր է), որ այստեղ ինձ տասն ու հինգ փուք գարի տան՝ մի ստանալիքի հաշուին: Յատուկ խնդրում եմ չմերժես կարգադրել, թէեւ գիտեմ՝ ժամանակ կարող ես եւ չունենալ: Բայց ես էլ ստիպուած եմ երեխաներիս հացի մասին հոգալ վաղօրօք, ո՞վ գիտի, ինչ է սպասում ինձ...»: Յիշենք թէկուզ այն, որ Յովհաննէս Թումանեանի, Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան վարչապետ Յովհաննէս Քաջազնունու որդիները կամաւոր էին եւ բնկան՝ յանուն հայրենիքի:

Ապա այսպիսի սուրբ մարդիկ են եղել մեր անկախութեան առաջին կերտողները: Տարբերութեան ի՞նչ անդունդներ կ'առաջանան, եթէ փորձենք նրանց համեմատել ներկայ կառավարողների հետ:

Եւ ես ցաւով ու ափսոսանքով մտածում եմ, մի՞թէ այսպէս, այսքան փառատենչ, նիւթամոլ, ժողովրդի ցաւին անմասնակից պէտք է լինէին մեր դարաւոր երազանքի մարմնացումը հանդիսացող ազատ եւ անկախ Հայաստանի այսօրեայ շատ պարագլուխներ, հայութեան նոր հայրենիքը կերտելու բախտին արժանացած շատ պետական այրեր:

Մենք՝ ընդդիմութեան թեկնածուների օգտին եղոյ ունեցողներս, լաւ գիտենք, որ չենք կարող հաւատարուել այն մեծաքան խարազչութեանը, որ տարուում է ամէն օր, ամէն ժամ՝ ներկայ նախագահի օգտին: Մեզ համար տառուն դժուար է յաղթահարել մարդկանց մէջ արմատաւորուած այն համոզմունքը, թէ՝ էլ ուրիշ ո՞վ, եթէ ոչ Լեւոնը:

Խորապէս ազգասէաս, ժողովրդի կամքը, դիմադրական ոգին կազմակերպող մի համոզմունք է սա, ո՞վ իմանայ, գուցէ յատուկ նպատակով հրապարակ նետուած խարազչութիւն, որ թելադրում է հոգու ծուլութիւն, նակատագրականութիւն, անփոխարինելի միայն Աստծոյ եւ մեկ էլ Գարրիէլ հրեշտակապետի միջամտութեան վրայ յոյսը դնելու հոգեբանութիւն:

Հայրենակիցնե՛ր, դուք գիտէք նաեւ, որ հայկական ընդդիմութիւնը մեծաքան է, դեկավարութիւնը փոխելու ուժային մեթոդները եւ իր յաղթանակը կապում է միայն ժողովրդավարական բնոյթի գործողութիւնների հետ: Դրանցից ամենակարեւորը նախագահի ընտրութիւններն են, եթէ, ի հարկէ, դրանք արդար են եւ անխարդախ: Մեր ոչ իրաւական երկրում, որտեղ բաղամացին զուրկ է իր մէջ եղած բաղամացիական լիցքերն իրացնելու հնարաւորութիւնից, ընտրութիւնները միակ տեղն են, որտեղ նաեւ այսքանքնե՛ դուք, սիրելի հայրենակիցներ, կը կարողանաք որոշակի դեր կատարել երկրի նախագահը որոշելու հարցում: Համոզուած եղէ՛ք, որ ընդդիմութեան որեւէ թեկնածուի օգտին տուած ձեր ձայնը, եթէ չի էլ ապահովելու տուեալ անձի նախագահ դառնալը, ապա կ'աւելացնի նրա օգտին քուէարկողներին տոկոսը, կ'աւելացնի նրա վարկանիշը, կը ստիպի ապագայ նախագահին հաշուի նստելու նրա հետ, ինչպէս դա եղաւ Ռուսաստանում՝ զօրավար Լեբէդի, Տիւլիեւի կապակցութեամբ: Ընդդիմադիր թեկնածուների ստացած բարձր տոկոսի տակ այնքան հիմքեր կը ստեղծի, որպէսզի հաստատեալ ապագայում ազգային համաձայնութեան կամ համախոհական կառավարութիւն կազմելու գաղափարը:

Ուրեմն բոլորդ մասնակցէ՛ք ընտրութիւններին, մի՛ զրկէք ձեզ այդ միակ նանապարհով իրերի ընթացքի վրայ ազդելու ձեր իրաւունքից: Քուէարկելիս եղէ՛ք մտքով սթափ, ձեր խղճի դէմ՝ մաքուր՝ ձեզ առաջնորդ ունենալով մեր բազմատառապ ժողովրդի ընդհանրական շահերը:

ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆ

ՊԵՔԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵԾ ՔԱՂԱՔՆԵՐԸ

ԵՐԵՒԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾ ՔԱՂԱՔՆԵՐԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ԿԵՐՊՈՎ ԿԸ ԽԾՈՂՈՒԻՆ՝ ՓՈԽԵԼՈՎ ՄԱՐԴՈՑ ԿԵՆՑԱՂԸ

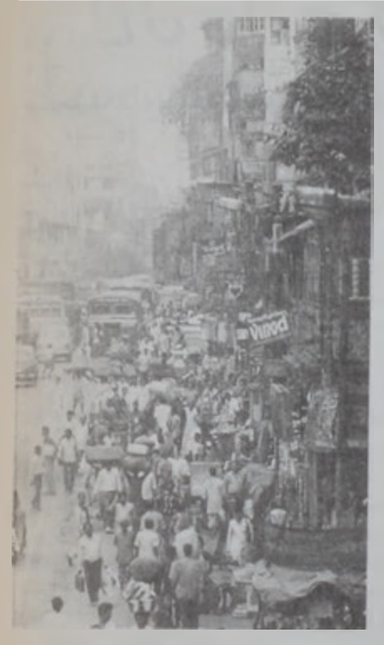

ԿԱԼԿԱԹԱՆ՝ ԱՅՍՕՐ - Իր բոլոր հարցերով հանդերձ, չի պարզեր գերբընակուածութեան այն մղձաւանջային տեսարանը, զոր կանխագուշակած էին մասնագէտները:

Բոլորիս ծանօթ բլլալու է մեծ քաղաքի մը պատկերը. Կալկաթա, Պուէնոս Այրէս, Մեխիքօ, ուր խառնարան եւ բիրեղի շերտերով կազմուած պարապարանոցներ ցցուած են ցոլիերու մէջ դէպի երկինք խոյացող երկնաքերերու շուրջը: Ոսկրոտ եւ կիսամերկ երեխաներ կը խաղան ցեխի մէջ, ծուխով ապականած մշուշի տակ: Քիչ մը վեր, գունաթափ դրօշակներու նման, կը ծածանին առուներու լուացքը: Հագի՞ էս բիրամներ անցին կը զանուին քաղաքին կեդրոնը, ուր գործատէրեր համաձայնագիրներ կը կնքեն շէջ նաշարանոցներու մէջ եւ բեռնիս խաղալու կը ժամադրուին իրենց բջիջային հեռաձայններով: Սուղ վանառատուներու պաշտօնեաները կը հեռացնեն իրենց ձեռքերը կարկառած մուրացկանները: Սեւ ապակիով *լիմուզին*ներ սայլի նմանող *ռիքշա*ներու հետ կը մրցին՝ ան գրաւելու խնդրուած փողոցներուն մէջ: Ահաւասիկ այն պատկերը, որուն մասին առասամեակներէ ի վեր զգուշացուցած են քաղաքային բնակութեան ծրագիրներ մշակողներն ու կենսոլորտի պաշտպանները՝ յանախ խօսելով կործանարար ապագայի մը նախատեսութեամբ:

Իսկ այդ ապագան արդէն ներկան է, եւ զարմանալի լուրը այն է, թէ ի վերջոյ այնքան ալ վատ չէ. մեծ քաղաքներու իրավիճակը: Դէք այսպէս կը վկայէ. քաղաքային կեանքի մասնագէտներուն եւ պատասխանատուներուն մեծամասնութիւնը: Աշխարհի մեծ քաղաքներուն (10 միլիոնէն աւելի մարդոց բնակավայրը) թիւը պիտի կրկնապատկուի յառաջիկայ քանի մը տարիներուն եւ մինչեւ դարավերջ 12էն պիտի բարձրանայ 25ի: Ասիկա պիտի յիշատակուի իբրեւ պատմութեան մէջ առաջին ժամանակը, երբ աշխարհի բնակչութեան նկատառելի մեծամասնութիւնը պիտի բնակի քաղաքային շրջաններու մէջ: Կարգ մը վիճակագրութիւններու համաձայն, աշխարհի բնակչութեան 55 առ հարիւրը արդէն քաղաքաբնակ է (1975ին մարդկութեան միայն մէկ երրորդը կ'ապրէր քաղաքներու մէջ. 2025 թուականին համեմատութիւնը պիտի բարձրանայ երկու երրորդին): Աւելի՛ն. նման մեծ քաղաքներու մէջ կեանքի որակը աւելի լաւ է, քան՝ ինչ որ կը նախատեսուէր անցեալին: Կեանքի տեւողութիւնը ընդհանրապէս աւելի երկար է մեծ քաղաքներու, քան՝ փոքր քաղաքներու կամ գիւղական շրջաններու մէջ: Բնական է, որ քաղաքացիք գիւղացիներէն շատ աւելի ունենան ջուրի եւ կոյուղիի դրութիւններ, բժշկական գերագոյն խնամք, կրթութեան կարելիութիւններ եւ զործի առիթներ:

Այս բոլորը հակառակ ուղղութեամբ մտածելու մղած են քաղաքներու արագ անին յառուցած հարցերը ընդարկողները: Նախապէս անոնք կը ձգտէին սահմանափակել գանգուածային գաղթերը՝ ապրելով, որ մարդիկ չեռանային իրենց գիւղերէն: Սակայն, երբ այս ամրան սկիզբը աւելի քան 40 հազար մասնագէտներ կառավարական, ոչ կառավարական, համալսարանական եւ գործի ապարէզներու մակարդակի վրայ ներկայ եղան ՄԱԿի կազմակերպած բնակավայրի խորհրդաժողովին (որ կը կրէր «Քաղաքներու Դերասանական» վերնագիրը), որոշակի կերպով նոր մօտեցում մը որդեգրեցին քաղաքներու ուռճացումի հարցին:

ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԵԾ ՔԱՂԱՔՆԵՐԸ

Մինչեւ 2000 թուականը 10 միլիոնէն աւելի բնակչութիւն

Գոնքոք	Լակոս
Գահիրէ	Լոնտոն
Նոր Տելհի	Մոնթիլա
Ճոքարթա	Մոսկուա
Ճոհանեսպուրկ	Փարիզ
Քարաչի	Ռիո Տը Ժանէյրո

«ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆ»Ը

«Քաղաքներու Դերասանական»ին մասնակցողները, փոխանակ գիւղական շրջանների դէպի քաղաքներ հոսող ազգաներու գաղթը կասեցնելու մասին մտածելու, կեդրոնացան այդ քաղաքները բնակեցման աւելի յարմարաւէտ վայրերու վերածելու կարելիութիւններուն վրայ, որովհետեւ նոր փիլիսոփայութիւնը կ'ըսէ, թէ մեծ քաղաքները բնական հեռաւոր ոչ արդի զգացումներու, հետաւարար անխուսափելի է, որ մարդիկ չփափաքին հոն ապրիլ. անոնք քաղաք կը փոխադրուին տարամարանական դրդապատճառներով: Մարդկութեան ապագան քաղաքն է, իսկ անոր դէմ պատուարներ բարձրացնելը յիմարութիւն է:

Այսուհանդերձ դժուար կը մնայ այն գաղափարը, թէ մեծ քաղաքի կեանքը վատ է, իսկ փոքր գիւղի կեանքը՝ լաւ: Այս մտայնութիւնը մասամբ արդիւնք է գեղջկական կեանքի առնչուող ժողովրդային վիպերգական կապուածութեան: Սակայն նաեւ ունի գործնական շարժառիթ մը. աւանդաբար միջազգային նիւթական օժանդակութիւնները մեծ մասամբ յատկացուած են գիւղական շրջանների մէջ ծրագիրներ իրականացուցնելու նպատակով: Միայն վերջերս է, որ Աշխարհի Դրամատան նման հաստատութիւններ սկսած են իրենց ուշադրութիւնը շեղել դէպի քաղաքները՝ համոզուած բլլալով, որ անոնք ևս՛ յեմանան կենսական են երկրի մը տնտեսական զարգացումին համար:

«Քաղաքները թերեւս լաւագոյն ձեւով պիտի կարենան սպասարկել մարդկութեան՝ արմատախիլ բնելով աղքատութիւնը, բարելաւելով կեանքի տեւողութիւնը եւ աւելի խելացի ձեւով լուծելով մեր մոլորակի բնակչութեան գանգուածային աճի հարցը», կ'ըսէր ՄԱԿի կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրը՝ որ ներկայացուեցաւ «Քաղաքներու Դերասանական»ին: Անշուշտ այս տեսակէտը բախեցաւ հակառութիւններու, մանաւանդ՝ ասիական կառավարութիւններու կողմէ, որոնք առարկեցին քաղաքային կեանքը բարելաւելու նոր ուղեգիծին դէմ՝ պնդելով գիւղական շրջանների գաղթը կասեցնելու անհրաժեշտութեան վրայ:

«Քաղաքներու Դերասանական»ին գլխաւոր օրակարգը եղաւ քաղաքի մէջ բնակութեան առնչուող հարցերը նոր միջոցներով լուծելու մարտահրաւէրը: Դերասանականին բնդհանուր բարաւորարը յայտարարեց. *«Մարդկային բնակութիւնը այլ բնաբանէ չունի, բացի երէ տեսականով օժտուած մարդիկ մեզ դուրս բերեն այս կացութենէն: Այլապէս 21րդ դարը ամէնէն անբնակելի շրջանը պիտի բլլայ»*:

Մեծ քաղաքներու մէջ դրական փոփոխութիւններ յառաջացնելու լաւ օրինակներէն մէկը համարուեցաւ Գահիրէի աղբահաւաքներու բնակութեան կենսոլորտի պաշտպանի կազմակերպութեան մը վերածուիլը: *«Ամէն մարդ կը սիրէ բարգոծել մեծ քաղաքները: Սակայն անոնք ոչ միայն ամէնէն տագնապալից հարցերը կը պարունակեն, այլեւ՝ զանոնք լուծելու լաւագոյն առիթները: Քաղաքները յաջող նորարարութիւններու եւ գաղափարներու հոացող կարասներ են: Անոնք պիտի չանհետանան»*, կ'ըսէ մեծ քաղաքներու ծրագրումի մասնագէտ մը: Պիտի չանհետանան նաեւ քաղաքներու հարցերը, եթէ անոնց մէջ բնակութիւնը պաշտպանելու նոր միջոցներ չգտնուին:

ԵՐԿԱՅԻ ՄԵԾ ՔԱՂԱՔՆԵՐԸ

10 միլիոնէն աւելի բնակչութիւն

Թոքիո	
Օսաքա	Գոմպէյ
Սէուլ	Նիւ Եորք
Փեքին	Լոս Անճելըս
Շանկհայ	Մեքսիքօ քգ.
Կալկաթա	Պուէնոս Այրէս

ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԱՂԹ

ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՈՒՌՃԱՑՈՒՄԸ Կ'ԸՆԹԱՆԱՅ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՃԻ ԿՇՌՈՅԹՈՎ

Մարդոց մեծամասնութիւնը խոյս կու տայ դէպի քաղաք, որովհետեւ որքան ալ դաժան կեանք ապրի հոն, ընդհանրապէս իրեն վիճակուած նոր կեանքը աւելի լաւ կ'բլլայ, քան՝ ետին ձգածը: Քաղաքին մէջ ան իր վիճակը բարելաւելու առիթներ կ'որոնէ եւ կը նուիրուի տքնաջան աշխատանքի:

Մեծ քաղաքներու համար աղէտալի ճակատագիր մը սպասողներուն մղձաւանջներէն քիչերը իրականացած են: Օրինակ, այդ մղձաւանջներէն մէկը կը պատկերացնէր քաղաքներու անդադար ուռճացում: Սակայն իրականութիւնը տարբեր պատկեր կը պարզէ: Այժմ քաղաքներու ուռճացումը կը նկատուի տնտեսական բարգաւաճումի բնական մէկ մասը: Ամերիկեան քաղաքները 19րդ դարու կէսերուն շատ աւելի արագ ընդարձակուած են, քան՝ այսօր ուռճացող որեւէ քաղաք, ինչպէս՝ Թոքիո կամ Սէուլ: Քաղաքներու բնակչութեան աճը կապուած է տնտեսական արագ աճի հետ, ինչպէս, օրինակ, 1960ական եւ 1970ական տարիներու Լատին Ամերիկան, եւ Չինաստանը՝ այսօր: Երբ տնտեսութիւնը տատանի, քաղաքները եւս կը տատանին: Աղքատ քաղաքներու մէջ բնակչութեան աճը դանդաղած է 1980ական տարիներու «կորսուած տասնամեակին», երբ շատ աւելի մեծ թիւով մարդիկ դուրս եկած են Մեքսիքօ քաղաքէն եւ Սան Փաուլոյէն, քան՝ ներս մտած: Ափրիկէի մէջ դէպի քաղաք հոսքը 1980էն ի վեր կիսով կրճատուած է, շնորհիւ քաղաքներու մէջ ուտեստեղէնի ածանութեան վերջ դնելու քաղաքականութեան:

Բազմաթիւ աղքատ երկիրներու մէջ քաղաքներն ու գիւղաքաղաքները կը հաշուեն երկրին արտադրողական ուժին 70 առ հարիւր համեմատութիւնը, մինչ կ'ընդգրկեն երկրին բնակչութեան մէկ մասը միայն: Գիւղերէն դէպի քաղաք գաղթելը տրամաբանական կը թուի նման պայմաններու մէջ, որովհետեւ առնուազն կ'ընձեռէ նոր գործի յոյս մը: Գաղթողները ընդհանրապէս խելացի որոշում կ'առնեն՝ ընտրելով ամէնէն յարմար վայրը: 1980ական տարիներուն, երբ Լատին Ամերիկայի մեծ քաղաքները դանդաղ աճ կ'արձանագրէին, բազմաթիւ փոքր քաղաքներ, որոնք մասնագիտացած էին բարձրարժէք արտածումներու եւ գրասենեակային գործերու մէջ, շատ արագ կ'ուռճանային: Ռիո Տը Ժանէյրոյի, Նայրոպիի կամ Կալկաթայի թիթեղաշէն բնակավայրերը գաւակ մեծցնելու համար տխուր վայրեր են, այսուհանդերձ հաւանական է, որ ամէնէն աղքատ քաղաքաբնակները գիւղաբնակներէն աւելի կարողանան իրենց գաւակները դպրոց ուղարկել, կամ քիչ թիւով գաւակներ յոյս աշխարհ բերել: Հակառակ դէպի չինական քաղաքներ հոսող գաղթականներու մեծ հոսքին նուազ հաւանական է, որ անոնք աղքատութիւն դիմագրաւեն, քան՝ գիւղաբնակները:

ՈՒՌՃԱՑՈՒՄԻ ՆԵՐՀՈՒՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐ

Թէեւ մեծ քաղաքներու թիւը հետզհետէ կը մագլցի, սակայն այդ քաղաքներուն աճը ինքնին դանդաղած է վերջին տարիներուն, նոյնիսկ երբ աշխարհի բնակչութիւնը կրկնապատկուած է եւ հասած՝ 5.7 միլիառի: Կը նախատեսուէր, որ այսօր Մեքսիքօ քաղաքն ու Կալկաթան իւրաքանչիւրը ունենար 30էն 40 միլիոն բնակիչ: Սակայն մինչեւ դարավերջ Կալկաթան պիտի ունենայ միայն 13 միլիոն բնակիչ, իսկ Մեքսիքօ քաղաքը՝ 18 միլիոն բնակիչ: Իրօք, ինքնին բաւական մեծ թիւ մը, սակայն՝ շատ հեռու այն անհեթեթ նախատեսութիւններէն, զորս տասնամեակ մը առաջ կատարած էին մեքսիքացի մասնագէտներ՝ ահագանգելով, թէ քաղաքը այնքա՛ն կերխրճողուած պիտի բլլար, որ հարկ պիտի զգացուէր լքելու գայն:

Իրօք, կը թուի, թէ մեծ քաղաքներ ունին իրենց ուռճացումի ներհուն սահմաններ: Ասիկա մեծ մասամբ բնական հոլովոյթ մըն է եւ քիչ կ'ազդուի կառավարութիւններու վարած քաղաքականութենէն: Երբ երկիրի մը բնակչութեան 70էն 75 առ հարիւրը քաղաքաբնակ կը դառնայ, ինչպէս՝ Եւրոպայի մեծ մասը, Ճափոնը եւ Հիւսիսային Ամերիկայի որոշ շրջանները, քաղաքներու ուռճացումը կը դանդաղի եւ նոյնիսկ կանգ կ'առնէ: Օրինակ՝ Թոքիոն, որ իր 31.8 միլիոն բնակչութեամբ աշխարհի մեծագոյն միջազգային քաղաքն է, կը թուի, թէ իր գրաւչութիւնը կորսնցուցած է նոր գաղթողներու մօտ: Անոր տարեկան աճի համեմատութիւնը կիսով պակսած է: Սան Փաուլոյի պարագային 1980ական տարիներու տարեկան 5 առ հարիւրի աճը այժմ նուազած է 1 առ հարիւրի: «Մեծ քաղաքները կարիք ունին գիրենք պաշտպանող մեծ տնտեսութիւններու», կ'ըսէ մասնագէտ մը: Սակայն մինչ մեծ տնտեսութիւնները կը բարելաւուին, նոյնպիսի բարելաւում տեղի կ'ունենայ ենթակառոյցներու, փոխադրամիջոցներու եւ հաղորդակցութեան միջոցներու պարագային, ինչ որ կարելի կը դարձնէ քաղաքի կեդրոններէն հեռու բնակիլը: Օրինակ, Մեքսիքայի մէջ շատեր փոխադրուած են դէպի փոքր քաղաքներ՝ մեծ քաղաքներու ծայրամասերուն, կամ հաստատուած են աւելի հեռաւոր «արբանեակ» քաղաքներու մէջ:

«ՔՈՅՐ» ՔԱՂԱՔՆԵՐ

Մինչ մեծ քաղաքները կ'ուռճանան, «քոյր» քաղաքներ կառուցելու գաղափարը հետզհետէ ժողովրդականութիւն կը գտնէ՝ իբրեւ գերխճողումի դէմ պայքարելու միջոց: Օրինակ, Թոքիոյի մէջ միշտ բանավէճի նիւթ է խիստ միջոցառումներու որդեգրումը, ինչպէս՝ կառավարական ամբողջ համակարգը քաղաքէն տեղափոխելու հարցը: Թոքիոն արդէն իսկ ստեղծած է անջատ «գիտութեան քաղաք» մը: Յուքուպան, որ 1960ական եւ 1970ական տարիներուն կառուցուած է Թոքիոյէն 60 քմ. հեռու գտնուող պարապ տարածութեան մը վրայ: Այժմ շուրջ 156 հազար մարդ կ'ապրի անոր կանաչագարդ եւ խաղաղ թաղերուն մէջ, ուր երթեւեկը խճողումի ոչ մէկ հարց կը դիմագրաւէ:

Սակայն եթէ մեծ քաղաքներու աճը դանդաղած է, այդ չի նշանակեր, թէ քաղաքայնացումը եւս դանդաղած է: Մարդիկ տակաւին կը հեռանան գիւղական շրջաններէ, այն տարբերութեամբ, որ անոնք հաստատուելու համար, սկսած են ընտրել աւելի փոքր քաղաքներ: Այսօր աշխարհի տարածքին գոյութիւն ունին առնուազն մէկ միլիոն բնակչութեամբ 281 քաղաքներ: Մինչեւ 2000 թուականը անոնց թիւը պիտի անցնի 500ը: Այս քաղաքներէն ամէնէն մեծերը, մանաւանդ՝ ափրիկեանները, տասնամեակ մը առաջ փոքր գիւղաքաղաքներ էին: Օրինակ, Նիկերիոյ մայրաքաղաք Լակոսը 1950ին ունէր 280 հազար բնակիչ, իսկ 1995ին՝ 10 միլիոն բնակիչ: Կը նախատեսուի, որ մինչեւ 2015 անոր բնակչութիւնը հասնի 25 միլիոնի:

Կը թուի, թէ հարցը ընդհանրապէս ոչ այնքան մարդկային հոսքն է դէպի քաղաք՝ բարձրանալու համար տնտեսական բարելաւումի սանդուխներէն, այլ՝ այն քաղաքականութիւնը, որ իր գործը կը դրուի աստիճանը քաշելու մակլցողներուն ոտքին տակէն:

ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՈՒՌՃԱՑՈՒՄ

Անցեալին քաղաքներու ուռճացումը հաւասարապէս բաժնուած էր բարգաւաճող եւ ճարտարարուեստականացած երկիրներու միջեւ: Սակայն ներկայիս բարգաւաճող երկիրներու քաղաքները աւելի արագ կ'ուռճանան:

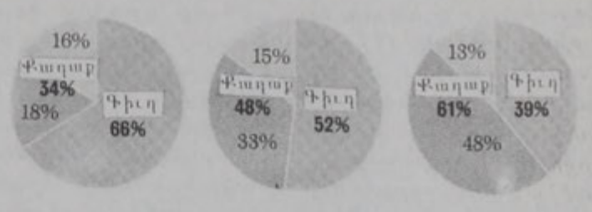

Համապրից՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ԿԵՆՍՈԼՈՐՏ ԵՒ ՔԱՌՍ

Կենսոլորտի կարգ մը մասնագէտներու համաձայն, բնակչութիւնը քաղաքային շրջաններու մէջ խտացնելը խորքին մէջ նախընտրելի է: Երկրագունդին վրայ բնակչութիւնը այնքան շատ է, որ եթէ իւրաքանչիւր ընտանիք իր սեփական բնակարանը եւ անոր կից հողաշերտ մը ունենար, մշակելու տարածք պիտի չմնար:

Քաղաքները ընդհանրապէս կենսոլորտի տեսակէտէն կործանարար նկատուած են: Սակայն ներկայիս սկսած է զարգանալ այն մտածողութիւնը, թէ մարդիկ կարիք ունին բնակավայրի մը եւ որքան խիտ բնակին, աւելի լաւ է. քան թէ անծայր տարածուին: Տարածուիլը երկրագունդին բնական աղբիւրներ օգտագործելու այնքան ալ արդիւնաւէտ ձեւ մը չէ: Անիկա ի վերջոյ կը վատթարացնէ քաղաքային հարցերը, ինչպէս, օրինակ. օդի ապականումը, որովհետեւ չափազանց ուռճանիւթ պիտի սպառի մարդիկ մէկ տեղէն միւսը փոխադրելու համար:

Կասկած չկայ, թէ աշխարհի ամէնէն մեծ քաղաքներուն մէջ բնակչութեան պայմանները չափազանց դժուար են: Աղքատութիւնը, ոճրագործութիւնը, անպատշաճ կեանքը եւ թմրեցուցիչի գործածութիւնը ներկայ են արագ կերպով քաղաքայնացած վայրերու մէջ: Օդի ապականութիւնը այնքան վատ է Մեքսիքօ քաղաքին տարածքին, որ հարուստ բնակիչներ սկսած են գտել իրենց բնակարանին օդը: Պանքոքի մէջ հարուստները ուղղաթիռով կ'ուղղուին օդակայան՝ խուսափելու համար 12 ժամ տեւող խճողումէն: Կարգ մը ուսուցիչներ իրենց դասապահերը կը սկսին դպրոցական պահին մէջ՝ երթեւեկի ժամանակը չվատնելու համար: Աշխարհի տարածքին ոճրագործութեան համեմատութիւնը 100 հազարի վրայ կը տարուբերի 2էն 12ի միջեւ, իսկ Ռիո Տը Ժանէյրոյի մէջ 1990ական տարիներու սկիզբը նոյն համեմատութիւնը հասած էր 100 հազարի վրայ 59ի: Կալկաթայի 10 միլիոն բնակչութեան կէսէն աւելին կ'ապրի բնակարանի մը տարրական չափանիշները չլրացնող պատրսպարաններու մէջ, որոնք զուրկ են հոսող ջուրէ կամ կոյուղիի դրութենէ: Կարգ մը մասնագէտներու համաձայն, նման հիւղակներու բնակիչներուն մեծ մասը կրնայ ապրիլ աւելի լաւ պայմաններու մէջ, սակայն սեփականատիրութեան իրաւունքներու չգոյութիւնը, ժամանակաւորէպ օրէնքներու կիրարկումը եւ կառավարութիւններուն աժան բնակավայրեր հայթայթելու անկարողութիւնը անկարելի կը դարձնեն բարելաւումը:

Յառաջիկայ 5 տարիներուն ընթացքին Աշխարհի Դրամատունը 15 միլիառ տոլար պիտի յատկացնէ քաղաքներու մէջ հոսող ջուրի, կոյուղիի դրութիւններու եւ աղբեղու հաւաքումի ծրագիրներ իրականացնելու համար: Իսկ այս գումարը միայն փոքր մասնիկն է հարիւր միլիոնաւոր մարդոց վերոյիշեալ տարրական կարիքները գոհացնելու անհրաժեշտ ծախսին:

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Մարզական Մարզական

ԱԹԼԵԹԻԶՄ

ԵՐԵՔ Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆՆԵՐ ԿԸ ՄԱՄՆԱԿՑԻՆ ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՄԻՋ-ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Յառաջիկայ 12էն մինչեւ 17 Սեպտեմբերին, Լաթաքիոյ (Սուրիա) մէջ պիտի տեղի ունենան արլեթիզմի միջ-արաբական մրցումները, 19 տարեկանէն վար մարզիկներու համար:

Լիբանան իր մարզիկներով պիտի մասնակցի այս մրցաշարքին, որոնց կարգին երեք Հ.Մ.Ը.Մ.ական քոյրեր՝ Մարիա Գէորգեան, Մարի-Զապէլ Մարգարեան եւ Հուրի Մարգարեան:

Լիբանանի պատուիրակութեան մաս պիտի կազմեն նաեւ իրաւաբարի պաշտօնով քոյր Մայրի Ասպուրեան եւ ֆիզիքական ներկայացուցիչ՝ եղբ. Վարուժան Գէորգեան:

ԱՊԵՏԻ ՓԵԼԷ ՄԻԱՅԱՒ 1860 ՄԻԼԻԽԻՆ

Ապետի Փելէ ազգային խումբին շապիկով

Ղանայի յառաջապահ Ապետի Փելէ (33 տարեկան) լքեց Իտալիոյ Թորինոն եւ ստորագրեց Գերմանիոյ 1860 Միւնիխի տոմարներուն վրայ:

1993ին Եւրոպայի ախոյեան Մարսէյի անդամ՝ Փելէ պիտի փոխարինէ Միւնիխի կազմին վիրաւոր յառաջապահը՝ Օլաֆ Պոտրը:

Մարզիչ Վերնը Լորանթ կը յուսայ, որ Փելէ կարենայ խումբին հետ փայլիլ եւ կոլեր նշանակել:

ԺԻՈՒԼ ՓԵԹՐՈՍԱՆԻԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ 2 ՏԱՐԻ ԿԱԽԱԿԱՅՈՒԵՑԱՒ

Ռումանիոյ ֆութպոլի ֆեդերասիոնը անցեալ շաբաթ 2 տարուան համար կախակայեց Ժիուլ Փեթրոսանիի (Ա. դասակարգ) նախագահ Միրոն Քոգման, որ մրցումի մը ընթացքին մրցակից կազմի մէկ մարզիկին գլխու հարուած մը տուած էր:

Ֆեդերասիոնը նաեւ 3 հազար տոլար տուգանքի ենթարկեց Քոգման, որ կիսախաղին, Տինամօ Պուքրէշի մարզիկներէն Տանուլթ Լուփուի վրայ յարձակած էր:

Լուփու յայտնեց, սակայն, թէ չէր վախցած Քոգմայի յարձակումէն, որովհետեւ ան քիչ մը կարճահասակ էր բաղդատած իրեն. Լուփու Քոգմայէն... 17 սմ. աւելի բարձր էր:

Քոգմա իր պատիժին ընթացքին որեւէ պաշտօն ստանձնելու իրաւունք պիտի չունենայ:

ԿՐԷՀԷՄ՝ ԼԻԾԻ ՄԱՐԶԻՉ

19 ամիս ֆութպոլի աշխարհէն հեռու մնալէ ետք, ծորճ Կրէհէմ վերադարձաւ դաշտ եւ ստանձնեց Լիծ Եունայթրտի մարզիչի պաշտօնը, յաջորդելով Հաուըրտ Ուիլքինսընի:

51 տարեկան սկովտիացի Կրէհէմ շահած է վեց տիտղոս, իր մարզիչութեան ընթացքին, Արսենալի հետ 1986էն 1995: 1971ին, ան իբրեւ մարզիկ, Լոնտոնի կազմին հետ, շահած էր բաժակն ու ախոյեանութիւնը:

12 անգամ ազգային խումբին շապիկը կրած Կրէհէմ, վերջերս առաջարկ մը ստացած էր Մանչեսթրը Սիթիէն, փոխարինելու համար պաշտօնանկ եղած Էլրն Պոլը: Կրէհէմ մերժած էր առաջարկը, նկատի ունենալով, որ Սիթի նիւթապէս լաւ վիճակի մէջ չէ: Մինչդեռ նոյնը չէ պարագան Լիծ Եունայթրտի, որուն գանձանակը լեցուն է:

«Կարելի է Լիծին հետ տիտղոսներու հասնիլ: Լաւ կազմ մը ունի: Վեթերաններ եւ երիտասարդներ միասնաբար կրնան ներդաշնակ խաղ մը կիրարկել: Պիտի պայքարինք տիտղոսներու համար», ըսաւ Կրէհէմ:

Մանչեսթրը Եունայթրտի դէմ մրցումին 4 - 0 արդիւնքով պարտուած՝ Լիծ պաշտօնանկ ըրած էր մարզիչ Հաուըրտ Ուիլքինսընը:

Կրէհէմ իր առջեւ ունի դժուարութիւններ: Ղանայի յառաջապահ Անթոնի Եպոա եւ Պրայրն Տին վիրաւորուած են: Շուէյտացի Թոմաս Պրոլին մեկնած է Ֆ. Ֆ. Ցիւրիխ, իսկ Կէրի Մաքալիսթրը անակնկալօրէն փոխանցուեցաւ Քովենթրի Սիթիի:

Յառաջապահ գիծը՝ Իան Ռաշ եւ Մարք Հէյթրլի միասնաբար... եօթանասուն տարեկան են եւ բաւական «ծեր» են կոլեր որսալու համար, իսկ միջնապահ գիծին վրայ չկան ճշգրիտ փոխանցումներ կատարողներ:

Մանչեսթրը Եունայթրտէն փոխանցուած Լի Շարփ չէ կրցած մոռցնել տալ Էվրրթրն փոխանցուած Կէրի Սփիտը:

Իսկ նորեկներ՝ Իան Հարթ, Էնտի Կրէյ, Էնտրու Քագրնգ, Մարք Թինքլրը եւ Լի Պոյրը անփորձ են եւ ժամանակի պէտք ունին, նելու համար բոլորին ուիրենց վրայ կեդրոնացը- շադրութիւնը:

Ծորճ Կրէհէմ

Իր ոսկի օրերը Լիվըրփուլի հետ անցընելէ ետք, Լիծի շապիկով՝ Իան Ռաշ:

ՄԱԹԻԱՍ ՋԱՄԸՐ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՏԱՐՈՒԱՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՐԶԻԿԸ

Մաթիաս Զամբր

Գերմանիոյ ազգային խումբի լիպերոն՝ Մաթիաս Զամբր երկրորդ տարին ըլլալով ընտրուեցաւ Գերմանիոյ տարուան լաւագոյն մարզիկը:

Ան ստացաւ 166 ձայն, գերազանցելով Նուրկըն Ռլինսմանը, որ ստացաւ 154 ձայն: Բերդապահ Անտրէաս Քէօփքէ ստացաւ 91 ձայն:

Նշենք, թէ 29 տարեկան այս մարզիկը Գերմանիոյ հետ շահեցաւ Եւրոպայի ախոյեանութեան մրցաշարքը, իսկ իբրեւ խմբապետ իր ակումբին՝ Պորուսիա Տորթմունտի հետ անցեալ եղանակին երկրորդ տարին ըլլալով շահեցաւ Գերմանիոյ ախոյեանութիւնը:

ՄԱՐՈՔԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ՝

ՌՈՒՄԱՆԱՑԻ ՄԱՐԶԻՉ ՕՊԼԵՄԵՆՔՕ ՍՐՏԻ ՏԱԳՆԱՊ ԱՆՑԸՆԵԼՈՎ ՄԱՀԱՑԱՒ

Ռումանիոյ ֆութպոլի պատասխանատուներ յայտնեցին անցեալ շաբաթ, թէ ռումանացի մարգիչ Իոն Օպլեմենքօ, որ Հասսայիր Ակատիրի (Մարոք) մարգիչն է, ֆութպոլի ախոյեանութեան մրցումի մը ընթացքի սրտի տագնապ անցուցած է եւ մահացած է:

Դաշտին մէջ գտնուող բժիշկներուն ճիգերը անցած են անօգուտ: Ան մրցումի աւարտէն 5 վայրկեան առաջ մահացած է:

51 տարեկան Օպլեմենքօ այս ամառ էլեքթրոֆիւթերէ Քրայիովայէն (Ռումանիա, Բ. դասակարգ) փոխանցուած էր Հասսայիր Ակատիրի:

1960 ականներէն 1970ական տարիներուն ան մաս կազմած է Ռափիտ Պուքրէշի եւ Իւնիվերսիթաթէա Քրայիովայի եւ անոնց հետ ախոյեանութեան մրցումներու ընթացքին նշանակած է 170 կոլ:

«ՍԻՓԱՆ»

ՆՇԱՆԱՌՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Անցեալ Կիրակի օր, դահլիճի «Սիփան» Միութիւնը կազմակերպեց դաշտագնացութիւն մը, որ տեղի ունեցաւ Ատմալի «Իշթար» համալիրին մէջ:

Այս դաշտագնացութեան ընթացքին տեղի ունեցան մրցումներ, որոնց կարգին՝ նշանաւորութիւն:

Նշանաւորութեան մրցումներուն յաջորդաբար առաջին երեք դիրքերը գրաւեցին՝ Ժոզէֆ Պալթարեան, Ծորճ Պալթարեան եւ Սագօ Դարբինեան:

ՇՈՒՄԱԽԸՐԻ ԵՂԲԱՅՐԸ ՊԻՏԻ ՄԻԱՆԱՅ «ՖՈՐՄԻԼԱ 1»Ի ԱՇԽԱՐՀԻՆ

Միքայէլ Շումախերի կրտսեր եղբայրը՝ Ռալֆ (21 տարեկան) մուտք պիտի գործէ «Ֆորմիլա 1»ի աշխարհ, իր եղբօր կողքին: Ան պիտի ստորագրէ «Ձորտըն» խումբին տոմարներուն վրայ:

«Մաքլարընն» խումբն ալ հետաքրքրութիւն ցուցաբերած է անով, բայց կը թուի, թէ կրտսեր Շումախերը կը մնայ եղբօրը շուքին տակ

ՄԱՆՈՒՉԱՐԵԱՆԻ Կ'ԱՐԳԻԼՈՒԻ...

3

բաժեշտ չէ: Ոստիկանին օգնութեան հասած է Արթիկի ոստիկանութեան պետ Յակոբ Մարտիրոսեան, որ Մանուչարեանի ձեռքը բռնելով անոր երեսն ի վեր պոռացած է. «Դու ո՞վ ես, այստեղ տէրը ես եմ, եւ դու ինձնից արտօնութիւն պիտի խնդրես»:

Կարճատեւ բանավէճէ մը ետք, ԳԻ.ԱՐ.Ք.Մ.ի խորհուրդի անդամ Լեւոն Յակոբեան ուղղուած է Արթիկի քաղաքային խորհուրդի շէնքը ստուգումներ կատարելու համար: Մարտիրոսեան խումբ մը ոստիկաններու հետ հետապնդած է Յակոբեանը եւ քաղաքային խորհուրդի շէնքին մուտքին քաշքշուք տեղի ունեցած է: Իսկ ոստիկանապետ Մարտիրոսեան ապտակած է Լեւոն Յակոբեանը եւ յայտարարած, որ հաւաքը արգիլուած է:

Զգալով, որ կացութիւնը ի նպաստ իր կողմն է, Մանուչարեան մօտեցած է բարձրախօսին եւ սկսած խօսիլ, նկատի ունենալով, որ հաւաքին վայրը մօտաւորապէս հինգ հարիւր հոգի հաւաքուած է: Ոստիկանները քաշուած են, երբ զգացած են իրենց ձախողութիւնը:

Հաւաքէն ետք դէպքին մասին տեղեակ պահուած է Կեդրոնական Ընտրական Յանձնաժողովի նախագահ Պէգիրճեանը, իսկ գրաւոր բողոքներ յղուած են ներքին գործոց նախարար Վանօ Սիրադեղեանին եւ Հայաստանի գլխաւոր դատախազին: Յաջորդ օրը Աշոտ Մանուչարեանի տեղեկացուցած են, որ ոստիկանապետ Յակոբ Մարտիրոսեան պաշտօնէ արձակուած է...

Ի՞ՆՉ ՏՈՒԵԱԼՆԵՐԷ ՄԵԿՆԵԼՈՎ...

3

կական ուժերը պէտք է հանդէս գան միասնականօրէն՝ իւրաքանչիւրը ստանձնելով իր պատասխանատուութիւնը:

Ան իր խօսքը եզրափակեց՝ ըսելով, որ Մանուչարեան կարողութիւնը ունի աշխատելու քաղաքական տարբեր ուժերու հետ եւ համախմբելու կանոնք:

«ԱՐՑԱԽ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ» կազմակերպութեան փոխ նախագահ Ռոմմա Դալլաքեան ըսաւ, որ իրենց թեկնածուն՝ Լենսէր Ադալովեան 1960էն սկսեալ Արցախեան Շարժումին նախաձեռնողներէն եղած է եւ լաւագոյն կը տիրապետէ ազգային եւ համաշխարհային դիւանագիտութեան:

Դալլաքեան աւելցուց, որ Ադալովեանի քաղաքական ծրագիրներուն ամբողջ իմաստն ու նպատակը ուղղուած են Արցախի արդար դատի ճանաչման եւ Հայաստանի քաղաքական ու տնտեսական վիճակի բարելաւման:

Հայաստանի Դեմոկրատական Կուսակցութեան անունով խօսք առաւ Արմէն Յովսէփեան եւ ըսաւ, որ Հ.Դ.Կ. քաղաքական հաւատակիցներ կան մակարդի եւ ընկերային յարաբերութիւններու գծով յստակ պատկերացումներ ունի: Ան ըսաւ, որ Հ.Դ.Կ. նախագահութեան թեկնածու ներկայացուցած է Արամ Սարգսեանը:

Համայնավար Կուսակցութեան անունով խօսք առաւ Վլատիմիր Դարբինեան եւ ըսաւ, որ իրենց թեկնածուն՝ Սերգէյ Բաղալեան արժանացած է ժողովուրդի յարգանքին եւ ապացուցած է, որ կրնայ իր ուսերուն վրայ տանիլ նախագահի ծանր պաշտօնը:

ՊԵՔԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵԻՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Մարզական

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԲԱԺԱԿՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ ՍԷՆ ԺԵՐՄԷՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿՈՎ ՍԿՍԱՒ

Եւրոպայի ֆութպոլի բաժակակիր խումբերու բաժակի Ա. հանգրուանի մացումներուն, տիտղոսակիր Փարիզ Սէն Ժերմէն երէկ 4-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ֆ. Ֆ. Վատուսը (Լիխթընշթայն):

Պրագիլիացի Լէոնարտոյէն քորները մը ստանալով, յետսապահ Փօլ Լը Կուէն 12րդ վայրկեանին նշանակեց առաջին կոյը: Ա. կիսախաղի վերջին հինգ վայրկեաններուն, Խուլիս Սեսար Տելի Վալէս եւ Լէոնարտօ հաշիւը բարձրացուցին երեքի, իսկ Բ. կիսախաղին, փոխարինող մարգիկ Պեռնար Ալուն նշանակեց չորրորդ կոյը:

Հոլանդայի Փ. Ս. Վ. Այնտհովընը, Վրաստանի մէջ 1-1 արդիւնքով մը արձանագրեց Տինամօ Պաթումի հետ: 34րդ վայրկեանին պելճիքացի Լիւք Նիլիս փենալթիով նշանակեց Փ. Ս. Վ.ի կոյը, իսկ Սմիրան Մուճիրի՝ Պաթումի կողմին կոյը:

Ստորեւ մրցումներուն արդիւնքները.-

Նիմ (Ֆրանսա) - Քիշինէւ Հոնվէտ (Հունգարիա) 3-1:

Շթուրմ Կրաց (Աւստրիա) - Սփարթա Փրակա (Չէխիա) 2-2:

Քոնսթրոքթորուլ Քիշինեւ (Մոլտաւիա) - Կալաթասարայ (Թուրքիա) 0-1:

Քայզրսլաութրրն (Գերմանիա) - Կարմիր Աստղ Պելկրատ (Եուկոսլաւիա) 1-0:

Մի Փա - 47 (Ֆինլանտա) - Լիվրրփուլ (Անգլիա) 0-1:

Սիոն (Զուիցերիա) - Նիւա (Ուքրանիա) 2-0:

Արհիւս (Դանիա) - Օլիմփիա Լիուպլիանա (Սլովենիա) 1-1:

Սերքյր Պրիւժ (Պելճիքա) - Պրան Պերկէն (Նորվեկիա) 3-2:

Լոքոմոթիւ Մոսկուա (Ռուսիա) - Վարթէքս (Խրուաթիա) 1-0:

Ռէյքիաւիք (Իսլանտա) - Սոլնա (Շուէտ) 0-1:

Պարսելոնա (Սպանիա) - Ա. Է. Ք. Լառնաքա (Կիպրոս) 2-0:

Պենֆիքա (Փորթուգալ) - Ռոշ Շորկով (Լեհաստան) 5-1:

Ա. Է. Ք. Աթէնք (Յունաստան) - Շեմլոն Հումին (Սլովաքիա) 1-0:

Կլորիա Պիսթրիթա (Ռումանիա) - Ֆիորենթինա (Իտալիա) 1-1:

Տինամօ Պաթումի (Վրաստան) - Փ. Ս. Վ. Այնտհովրն (Հոլանտա) 1-1:

Վատուս (Լիխթընշթայն) - Փարիզ Ս. Ժ. (Ֆրանսա) 0-4:

ԻՆՏԵՓԵՆՏԻԵՆԹԷ - ԻԼԱՄԵՆԿՕ 0-0

●

Լատին Ամերիկայի խումբերու գեր-բաժակին գծով, Պուէնոս Այրէսի մէջ, Ինտեփենտիենթէ 0-0 արդիւնք մը արձանագրեց Ֆլամենկոյի հետ:

Ռիվրը Փլէյթ 2-2 արդիւնք մը արձանագրեց Աթլեթիքօ Նասիոնալին (Քոլոմպիա) հետ:

Խուլիս Քրուս եւ Ռոպերթօ Մոնսերա նշանակեցին Ռիվրը Փլէյթի կոյերը, իսկ Ֆրանսիսկօ Մոնթէյրօ եւ Խայրօ Թրեյէս՝ Աթլեթիքօ Նասիոնալի կոյերը:

Պոքա Ժունիորզ 1-1 արդիւնք մը արձանագրեց Ռասինկին հետ: Վերջին վայրկեանին, Սիլվիո Քարարիս նշանակեց Պոքայի կոյը, իսկ 4րդ վայրկեանին Ֆերնանտօ Քիրոս՝ Ռասինկի կոյը:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Իր հօր Հրանդ Ներսէսեանի յիշատակին, Մանուշակ Թարխանեան 50.000 լիբ. ոսկի՝ Լ.Օ.Խաչի Անի Մասնաճիւղին:

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿԻ ԽՄԲԱՅԻՆ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. - ՌԻԱՏԻ 3-1

Լիւրանոի փինկ - փոնկի ֆեսերասիոնը կազմակերպած խմբային ախոյեանութեան մրցաշարքը շարունակուեցաւ երէկ եւ Հ. Մ. Ը. Մ.ի տղոց եւ աղջկանց կազմերը յաղթանակներ արձանագրեցին:

Տղոց մրցումին, Հ. Մ. Ը. Մ. Պէյրութ 3-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ռիատին:

Աղջկանց մրցումները սկսան երէկ: Հ. Մ. Ը. Մ. Պէյրութ առաջին հերթին յաղթելէ ետք Անդրանիկին (3-0), պարտութեան մատնեց նաեւ Հ. Մ. Ը. Մ. Անթիլիասը (3-0), իսկ Ռիատի իր կարգին յաղթեց Հ. Մ. Ը. Մ. Անթիլիասին (3-0):

Աւարտականի հասնող կազմերը եղան Հ. Մ. Ը. Մ. Պէյրութ եւ Ռիատի:

Նշենք, թէ Պէյրութի կազմը կը ներկայացնէին Ժոսլին Թրաք, Լարա Քէչէպաշեան եւ Ժէսփերանա Խուրի, իսկ Անթիլիասի խումբը՝ Լիկա Պարիկեան, Թալար Գրնտոյեան եւ Հուրի Գնտոյեան:

Այսօր, ժամը 8ին, Մոն Լա Սալի մէջ, Հ. Մ. Ը. Մ. Պէյրութ պիտի մրցի Անդրանիկին դէմ:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԿՈՍՓԻՏԱՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՊԷՅՐՈՒԹ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԸՆԹՐԻՔ - ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Ուրբաթ, 13 Սեպտեմբեր՝ 1996, ժամը 8.30էն սկսեալ, Նշան Փալանճեան ճեմարանի պարտէզին մէջ:

ԱԶԳ. ԳԷՈՐԳ ՉԱԹԱԼՊԱՇԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

(ԺԵՀԹԱՌԻՒ, ՀԵՌ. 449925)

1.- 1996-97 կրթական տարեշրջանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները, հին թէ նորեկ աշակերտներու, սկսած են եւ կը շարունակուին ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9էն 12.30, բացի Շաբաթ օրերէն:

2.- Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ բերել 2 լուսանկար, նախորդ տարուան վիճակացոյցը, աշակերտական հաստատագիր՝ նախորդ դպրոցէն, անձնաթուղթի պատճէն եւ աշակերտին թիւը՝ վաւերացուած կրթական նախարարութեան կողմէ:

3.- Վերաքննութիւնները տեղի պիտի ունենան հետեւեալ ժամանակացոյցով.

Շաբաթ, 25 Սեպտեմբեր՝ Գիտութիւն, Աշխարհագրութիւն:

Հինգշաբթի, 26 Սեպտեմբեր՝ Լեզուներ:

Ուրբաթ, 27 Սեպտեմբեր՝ Ուսողութիւն, Պատմութիւն:

4.- ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր՝ Պրըվէ:

Շաբաթ, 2 Հոկտեմբեր՝ մնացեալ դասարանները:

5.- *Օթոքարի* ապաստարկութիւնը ապահովուած է բոլոր շրջաններուն համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԵԼԲՈՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ

1996-1997

ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ԱՌԹԻՒ

Կրնայիր մանկապարտէզ, նախակրթարանի, միջնակարգի, երկրորդականի եւ Արուեստից վարժարանի ուսուցչական կազմերը դատիարակչական համագումարի մը, որ տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 14 Սեպտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 9.և մինչեւ ժամը 18, Սայտէր Էյ-Նոր վանքին մէջ Ֆայրրուն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

«ՔՈՒԷԱՐԿԷ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑ»

Պեքաայի երեսփոխանական ընտրութիւններու առիթով, «Վանայ Ձայն»ը ծրագրած է «Քուէրակէ Հայրենակից» յայտագիրը: Այս յայտագիրը կը բաղկանայ երկու մասէ: Առաջին մասով կը խօսին ազգայիններ, յայտնելով իրենց տպաւորութիւնները եւ անդրադառնալով ընտրութիւններուն կարեւորութեան: Երկրորդ մասով կը լսէք «Վանայ Ձայն»ի խօսքը՝ Թորգոմին գրիչով եւ ձայնով: Քուէարկէ Հայրենակից յայտագիրը կը լսէք ամէն օր, ժամը 10ի, 2ի, 6.30ի լուրերէն ետք:

Այսօր կը խօսին

- Յարութիւն Լաքիսեան
- Տոքթ. Յովհաննէս Թասլաքեան
- Վերապատուելի Ն. Պալապանեան

ՈՒՍՈՒՑԻՉԻ ԿԱՐԻՔ

Ազգային Արհեստից վարժարանը 1996-1997 ուսումնական տարեշրջանին համար, կարիքը ունի հետեւեալ մարզերու մէջ մասնագիտացած մնայուն եւ ոչ-մնայուն ուսուցիչ-ուսուցչուհիներու:

Computer Science
Interior Design
Business
Electric - Electronics
Languages (English - Arabic - French)

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՒՐԷՆ ԽԱՆԱՄԻՐԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՈԼԵՃ

Մ. Դարակէօզեան Նախակրթարան
Հեռ. 891545

1.- 1996-1997 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբերին եւ կը շարունակուին մինչեւ Երեքշաբթի, 2 Հոկտեմբեր 1996, ամէն օր ժամը 9էն 12, բացի Շաբաթ օրերէն:

2.- Վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ թուականներուն.

Հինգշաբթի, 19 Սեպտեմբեր 1996 - լեզուներ:

Ուրբաթ, 20 Սեպտեմբեր 1996 - ուսողութիւն, գիտութիւն:

Երկուշաբթի 23 Սեպտամբեր 1996 - պատմական նիւթեր:

Քննութիւնները կը սկսին առաւօտեան ժամը 8.30ին:

3.- Օթոքարի ապաստարկութիւնը ապահովուած է բոլոր շրջաններուն համար:

4.- ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր - Բ. պաքալորիա

Երկուշաբթի, 23 Սեպտեմբեր - Միջնակարգ Դ. եւ Երկրորդական Բ.

Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր - Միջնակարգ Ա. Բ. Գ. եւ Երկրորդական Ա.

Ուրբաթ, 4 Հոկտեմբեր - Նախակրթարան

Երկուշաբթի, 7 Հոկտեմբեր - Մանկապարտէզի Ծաղիկ եւ Կոկոն դասարաններ

Երեքշաբթի, 8 Հոկտեմբեր - Մանկապարտէզի Ծիլ եւ Վարդագոյն դասարաններ

5.- ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՆՇԵՆՔ, ՈՐ ԱՅՍ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻՆ, ՔՈԼԵՃԻՍ ԿՐԹԱԹՈՇԱԿՆԵՐԸ ՅԱՒԵԼՈՒՄ ՉԵՆ ԿՐԱԾ ԵՒ ԿԸ ՄՆԱՆ ՆՈՅՆԸ՝ ՆԱԽՈՐԴ ՏԱՐՈՒԱՆ ՆՄԱՆ:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՀԱԶԴ

Օր. Անահիտ Յովհաննէսեան
Տէր եւ տիկին Յովհաննէս Յովհաննէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Կարօ Յովհաննէսեան եւ գաւակունք
Տիկին Ժագլին Յովհաննէսեան եւ գաւակունք
Տիար Ներսէս Թերգեան եւ գաւակը
Մանճիկեան եւ Մսրլեան ընտանիքներ
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հոր եւ հարազատին՝

ՍԱՐԳԻՍ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ԽԱՐԲԵՐԴ, 1909ին)

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 12 Սեպտեմբեր 1996, երեկոյեան ժամը 6ին:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Ուրբաթ, 13 Սեպտեմբեր 1996, կէսօրէ ետք ժամը 3ին, Նոր Ատանա Թաղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային Գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Ուրբաթ 13, Շաբաթ 14 եւ Կիրակի 15 Սեպտեմբերին, հանգուցեալին բնակարանը՝ Ամանոս բաղ, անուշավաճառ Կարոյին դիմաց, Եուսէֆ Սելիմ շէնք, 3րդ յարկ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

1996-1997

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

ԸՐՅԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1996-1997 ուսումնական տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են եւ կը շարունակուին մինչեւ Հինգշաբթի, 3 Հոկտ. 1996, առաւօտեան ժամը 9էն 12 (բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն) հետեւեալ բաժանմունքներուն համար, իրենց յարակից բաժիններով.

- Համակարգիչի գիտութիւն (Computer Science)
- Էլեկտրական - էլեկտրոնիկ
- Ներքին կահաւորում (Interior Design)

Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ բերել.

- Ինքնութեան թուղթի լուսապատճէն:
- Վերջին տարուան վիճակացոյցը եւ բարի վարուց վկայագիր:
- Պաշտօնական հաստատագիր՝ արաբերէն լեզուով, պետական թիւով (վաւերացուած):

ԾԱՆՕԹ.-

Թեկնածուները պէտք է աւարտած ըլլան միջնակարգի բաժինը (9րդ դասարան):

ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԵՐԱՄՈՒՏ

●Վերաքննութիւնները կը սկսին, Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր 1996ին, առաւօտեան ժամը 9ին:

●Դասաւանդութիւնները կը սկսին Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 8ին:

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Երեկոյեան եռամսեայ դրութեամբ դասընթացք (Computer Science եւ լեզուներ) արձանագրութիւնները սկսած են եւ կը շարունակուին:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, 15 Սեպտեմբեր 1996, Խաչվերացի տօնին առիթով, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆ

Պիքֆայայի Ս. Աստուածածին Մատրան մէջ պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐՊ. Տ. ՏԻՐԱՅՐ Ծ. ՎՐԴ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Սկիզբ ժամերգութեանց՝ ժամը 8ին:

Սիրով կը հրաւիրուին մեր հաւատացեալները ներկայ ըլլալու սուրբ եւ անմահ պատարագին, վերանորոգուելու համար Խաչի խորհուրդով ու կօրութեամբ:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ԴԱՇՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

ԴԷՊԻ

GRAND HOTEL DU BOIS DE BOULOGNE

Կազմակերպութեամբ՝

ՊԵՐԵՃԻԿԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Մասնակցութեամբ՝

ԳԷՈՐԳԻ ԵՒ ԱՒՈՅԻ ՆՈՒԼԳԱԽՈՒՄԲԻՆ

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 15 Սեպտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 10էն սկսեալ:

Առանց որեւէ ակնկալութեան

Սակ՝ 20 տոլար:

ԾԱՆՕԹ.- Փոքրերու համար մինչեւ 10 տարեկան 10 տոլար:

ՄԱՀԱԶԴ

Կարմիր Լեռ. Կոմիտէն կը գուժէ իր շրջանի ընկերներէն՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՏԻՒՔԷՆՃԵԱՆԻ

մահը:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Ասիա Տիւքէնճեան եւ գաւակները՝ Մովսէս եւ Յասմիկ
Տէր եւ տիկին Բիւգանդ Սարեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Եփրեմ Տիւքէնճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Պետրոս Յովհաննէսեան եւ գաւակունք
Տիկին Սիմա Քիւսպէքեան եւ գաւակունք
Տիկին Աննա Մաճառեան եւ գաւակունք
Տուգմանեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հոր, եղբօր, քեռիին եւ հարազատին՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՏԻՒՔԷՆՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Մուսալեռ)

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 12 Սեպտեմբեր 1996, կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ ուրբաթ, 13 Սեպտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 2ին, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Այնճարի Ազգային Գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:

●Յաւակցութիւնները պիտի ընդունուին հանգուցեալին բնակարանին մէջ, Այնճար:

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի Տեսչութիւնը կը յայտարարէ, թէ Դպրեվանքի հին ուսանողները, որոնք վերաքննութիւն ունին, պարտին Պիքֆայա բարձրանալ իրենց քննութիւնները կատարելու:

Վերաքննութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի եւ կ'երկարին մինչեւ Հինգշաբթի, 16էն 19 Սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 10էն սկսեալ: Հետեւեալ նիւթերուն քննութիւնները պիտի կատարուին հետեւեալ օրերուն.-

1.- Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր՝ Անգլերէն եւ Հայաստանի Աշխարհագրութիւն:

2.- Երեքշաբթի, 17 Սեպտեմբեր՝ Ֆրանսերէն եւ Թուաբանութիւն:

3.- Չորեքշաբթի, 18 Սեպտեմբեր՝ Արաբերէն:

4.- Հինգշաբթի, 19 Սեպտեմբեր՝ Հայերէն:

Կ'ուզենք ուշադրութեան յանձնել նաեւ, որ Չորեքշաբթի, 18 Սեպտեմբերը վերջին օրն է բոլոր անոնց համար, որոնք կը փափաքին Դպրեվանքի սան դառնալ:

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ ԴՊՐԵՎԱՆՈՒՅ

ԱԶԳ. ԼԵՒՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԵՃ
(ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ, ՀԵՌ. 262618)

1.- 1996-97 ուսումնական տարեշրջանի արձանագրութիւնները, հին թէ նոր աշակերտներու համար, կը շարունակուին մինչեւ Երկուշաբթի, 30 Սեպտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 9էն 12.30, բացի Շաբաթ օրերէն:

2.- Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ բերել նախորդ տարուան վիճակացոյցը, ինքնութեան թուղթ, աշակերտին թիւը՝ վաւերացուած կրթական նախարարութեան կողմէ, եւ երկու լուսանկար:

3.- Վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ ժամանակացոյցով.

ա.- Միջնակարգ Գ. (8րդ) դասարան՝
Ուրբաթ, 13 Սեպտեմբեր՝ Ուսողութիւն, Անգլերէն:
Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր՝ Արաբերէն, պատմութիւն, աշխարհագրութիւն:
Երեքշաբթի, 17 Սեպտեմբեր՝ Գիտութիւններ:

բ.- Մնացեալ դասարաններուն համար՝
Չորեքշաբթի, 25 Սեպտեմբեր՝ Լեզուներ:
Հինգշաբթի, 26 Սեպտեմբեր՝ Գիտութիւն, աշխարհագրութիւն:

Ուրբաթ, 27 Սեպտեմբեր՝ Ուսողութիւն, պատմութիւն:

4.- ՎԵՐԱՄՈՒՏ
Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր՝ *Բ. Պաքալօրէա:*
Ուրբաթ, 20 Սեպտեմբեր՝ *Պրըվէ:*
Չորեքշաբթի, 2 Հոկտեմբեր՝ Մնացեալ դասարաններ:

5.- *Օթոքարի* ապաստարկութիւնը ապահովուած է բոլոր շրջաններուն համար:

ԾԱՆՕԹ.- *Վեցերորդ դասարանին համար, տեղի անբաւարարութեան պատճառով, նախապատրաստութիւն պիտի տրուի կանուխ արձանագրուողներուն:*

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՇԱՄԼԵԱՆ-ԹԱԹԻԿԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տէրոջ շնորհքով՝ 1996-97 կրթական տարեշրջանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները, հին թէ նորեկ աշակերտներու, սկսած են եւ պիտի շարունակուին ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէսօրուան ժամը 12:

Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ բերել 2 լուսանկար, վերջին տարուան վիճակացոյցը, անձնաթուղթի պատճէնը եւ աշակերտական հաստատագիր՝ նախորդ դպրոցէն:

Յարգելի ծնողներու ուշադրութեան կը յանձնենք, թէ Նախակրթարանի Ա. կարգէն մինչեւ Միջնակարգի Դ. կարգի *(պրըվէի)* աշակերտներու արձանագրութիւնները, տեղի անբաւարարութեան պատճառով, պէտք է կատարուած ըլլան մինչեւ Երկուշաբթի, 9 Սեպտեմբեր 1996, այլապէս տնօրէնութիւնը այժմէն իսկ կը մերժէ, վերոյիշեալ ժամանակամիջոցը անցնելէ ետք, ստանձնել որեւէ պատասխանատուութիւն արձանագրութեան տեսակէտէ:

1996-97 կրթական տարեշրջանի *Բ. Պաքալօրէայի* դասաւանդութիւնները պիտի սկսին Ուրբաթ, 6 Սեպտեմբերին, իսկ Միջնակարգ Բ., Գ., Դ. *(պրըվէ)* եւ Երկրորդական Բ. (գիտական) դասարաններունը՝ Երեքշաբթի, 10 Սեպտեմբերին:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԿԱԹ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Այսու կու գանք ուրախութեամբ յայտարարելու, թէ Մեսրոպեան Արուեստից Վարժարանը, Լիբանանահայ ժողովուրդին, ի մասնաւորի Երկրորդականը աւարտող (Terminale կամ BT) հայ աշակերտին՝ 1996-1997 ուսումնական տարեշրջանին, անանախընթաց առիթը կ'ընծայէ իր շրջափակէն ներս կատարելու Մասնագիտական Բարձրագոյն Ուսումը զոյգ լեզուներով (ֆրանսերէն եւ անգլերէն), որպէս «Technicien Superieur» Համակարգիչի եւ Առեւտրական Գիտութիւններու մարզերուն մէջ:

ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ *Բ. ՊԱՔԱԼՕՐԷԱՅԻ* ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

- Մանկավարժութեան Ուսուցում:
- Համակարգիչ եւ Առեւտրական Գիտութիւններ:

ԵՌԱՄՍԵԱՅ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ ՋԱՆԱՋԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

Ա.- *Լեզուներ*՝ անգլերէն - ֆրանսերէն - հայերէն - արաբերէն - իտալերէն եւ գերմաներէն:
Ծանօթ: Հայերէն լեզուի յատուկ դասընթացքներ այն հայորդիներուն, որոնք կը փափաքին բարելաւել իրենց մայրենի լեզուին մակարդակը:
Ինչպէս նաեւ յատուկ դասընթացքներ TOEFL - EEE - եւ Test d'Aptitudeի համար:

Բ.- *Համակարգիչ*՝ DOS - WINDOWS (95) - WORD - EXCEL - AUTO CAD - FOXPRO - COREL DRAW - C LANGUAGE - VIDEO ANIMATION - PUBLISHER - TURBO PASCAL...

Գ.- *Հաշուապահութիւն* Համակարգիչի ընկերակցութեամբ:

Արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան 9 Սեպտեմբեր 1996էն սկսեալ, Վարժարանիս քարտուղարութեան մօտ, ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 3էն 7.30ի միջեւ:

Յաւելեալ մանրամասնութիւններու համար, դիմել Վարժարանի քարտուղարութեան մօտ, վերոյիշեալ ժամերուն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Լ.Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լ.Օ.Խաչի Շրջանային Վարչութեան երկրորդական վարժարանի սաներուն կրթական արձանագրութիւնները կը սկսին Չորեքշաբթի, 18 Սեպտեմբերին եւ կ'երկարին մինչեւ 30 Սեպտեմբեր 1996, ամէն Երկուշաբթի, Երեքշաբթի, Չորեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ օրերուն, առաւօտեան ժամը 9էն 12, Լ.Օ Խաչի Ա. Պուլղուրճեան Ընկերա-բժշկական Կեդրոնին մէջ, 4րդ յարկ:

Կը խնդրուի թեկնածուներէն իրենց հետ ունենալ անձնաթուղթի պատճէնը եւ վիճակացոյցը:

Լ.Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԱՒԵՏ. Ս. ՓԻԼԻՊՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տէրոջ ապաւինելով, 1996-1997 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները պիտի կատարուին Սեպտեմբեր 16էն սկսեալ, ամէն օր, ժամը 9էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 1, բացի Շաբաթ օրերէն: Իսկ վերաքննութիւնները՝ Սեպտեմբեր 16ին:

1996-1997 կրթական տարեշրջանի դասաւանդութիւնները պիտի սկսին հետեւեալ թուականներուն:

- Նախակրթարան՝ Հոկտեմբեր 3:
- Մանկապարտէզ՝ Հոկտեմբեր 7:

Ուսուցչական ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ, եթէ Տէրը կամի, Սեպտեմբեր 20ին, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին:

Ուսուցչակազմի բոլոր անդամները պարտին ներկայ ըլլալ:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»իմէջագգայինկամառեւտրական ծանուցումներ նրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնլի գիրով* (հաստատութեանց պարագային նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԿԻՐԱԿՈՍ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆԻ (ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ) մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր 1996, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ամերիկեան ներկայացուցչութիւնը վայելող ճարտարագիտութեան (engineering) ընկերութիւն մը կարիք ունի քարտուղարուհիի մը, որ անգլերէն եւ համակարգիչ գիտնայ: Փորձառութիւն ունենալը պայման չէ: Հեռ. 363181, 861030 եւ 868289:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ ԿԱՀԱԻՈՐՈՒԱԾ

●Զալքայի մէջ, 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ եւ ճաշասրահ, հեռաձայնով միասին: Հեռ. 260494 եւ 264267:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Մրզհէրի մէջ, Կարին շէնք, 3 եւ 2 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ, ծովահայեաց դիրք, օժտուած աւազանով: Հեռ. 03-205080:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ներկայանալի օրիորդ մը, կանանց հագուստներ վաճառելու համար: Ինքնաշարժ ունենալը պայման: Հեռ. 03-250550:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●MARC M. Հաստատութիւնը կարիքն ունի փորձառու կարուհիներու: Զալքա, հեռ. 413909:

ԾԱԽՈՒ ԿԱՄ ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●«Հայփոյնթ»ի մէջ, Ա. շէնք, 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ եւ ճաշասրահ: Ծովահայեաց դիրք, օժտուած *էր-քոնտիսիոնէրով*, ջեռուցիչով, լողաւազանով եւ թենիսի դաշտով: Հեռ. 03 - 810507 եւ 03 - 255420:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ
(ՏԱՄԱՆՈՎ)

●Պուրճ Համուտ, Սանթը Մարաշի դիմաց, CONTI վաճառատանի կից, *տեքորով* միասին, յարմարութեամբ հագուստի կամ կօշիկի վաճառատան: Հեռ. 01-266783 եւ 03-273065:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«Ազդակ»ի հետ հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.— 260115, 260780 *եւ* 583020:

ՇԻՐԱԿ
ՏՊԱՐԱՆ-ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ

Ամէն որակի քարթերու ճոխ հաւաքածոյ:
Մաքուր տպագրութիւն:
Սերտուած գիներ:

Centre Harboyan, Bloc C, Bourj Hammoud
Telefax.: 449533, Cell.: 03-708035

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՀԻԼի մօր

●ՆՈՒԱՔԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

☆ ՍԷՊ, Կ'ՍԵԼ ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆*ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)
Ձեր թիմնուրոյն գաղափարները բնոյուն չեն կրնար բլլալ բոլորին կողմէ, եւ գանոնք կը մղեն երկրնարանի դիմելու: Հետեւաբար չափաւորեցէք ձեր խօսքերը եւ արտայայտութիւնները:

☆*ՑՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)
Ձեր զգացական կեանքը պիտի ոգեւորուի, եւ դուք օգուտ պիտի բաղէք այս արամադրութենէն: Երանելի է:

☆*ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)
Փափաք ունիք տունէն դուրս ելլելու. լաւ միտք է, բայց այս պտոյտը կամ տեղափոխութիւնը կատարեցէք ձեր կողակցին կամ սիրականին հետ:

☆*ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)
Համոզիա պիտի զգուիք ձեր բնկերոջ կամ կողակցին որոշումներուն: Այս ձեւով օգուտ պիտի բաղէք ուրիշին որոշած գործէն: Օրը ներդաշնակութեամբ պիտի բնութագրուի:

☆*ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)
Աշխատանքի մարզին մէջ մի՛ շարժիք ձեր տեղէն ու պիտի տեսնէք, թէ օրը անցած է շահաբեր, եւ պիտի արժանանամ գնահատանքի: Ձեր մտածումները նիշդ են ու իրատեսի:

☆*ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)
Դուք ձեզ լաւ չէք զգար այսօր: Ձեզմէ հեռացուցէք սեւ միտքը եւ ծանր կամ խառնակ աշխատանքներ մի՛ կատարէք այսօր: Քիչ մը զուարճացէք:

☆*ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)
Եթէ ձեր ծրագիրներէն մէկը ջուրը իյնայ, մի՛ տրամիք: Ասատուած մէկ դուռը կը գոցէ եւ միւսը կը բանայ, կ'ըսէ ժողովուրդը: Վաղը նոր օր կը ծագի:

☆*ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)
Ուշադիր եղէք ու մի՛ ծանրացուցէք վերջերս ստեղծուած հարց մը՝ ձեր յամառ կեցուածքին պատճառով: Համաձայնեցէք ու հարցը անուշի կապեցէք:

☆*ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)
Մտադրած է ճամբորդել կամ տեղափոխուիլ. ուրիշ օրուան մը յետաձգեցէք այս փափաքը, որովհետեւ ներկայիս նման ճեռնարկ բնաւ անհրաժեշտ չէ:

☆*ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)
Յառաջիկայ շաբաթուան ծգեցէք ճամբորդութիւն մը, որ երբեմ կարեւոր չէ: Ներկայիս ուրիշ բնկերներ ունիք: Անհրաժեշտ գործեր կատարեցէք:

☆*ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)
Հին օրերէն մնացած պարտք մը իր գլուխը պիտի ցցէ ու ձեզ անհանգստացնէ: Նոր պարտքեր մի՛ դիմէք եւ ջանացէք վճարել հին պարտքը:

☆*ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)
Շատ յոգնած էք: Դանդաղեցուցէք աշխատանքի ձեր կշռոյթը: Հանգիստի եւս ժամանակ տրամադրեցէք:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3480
Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

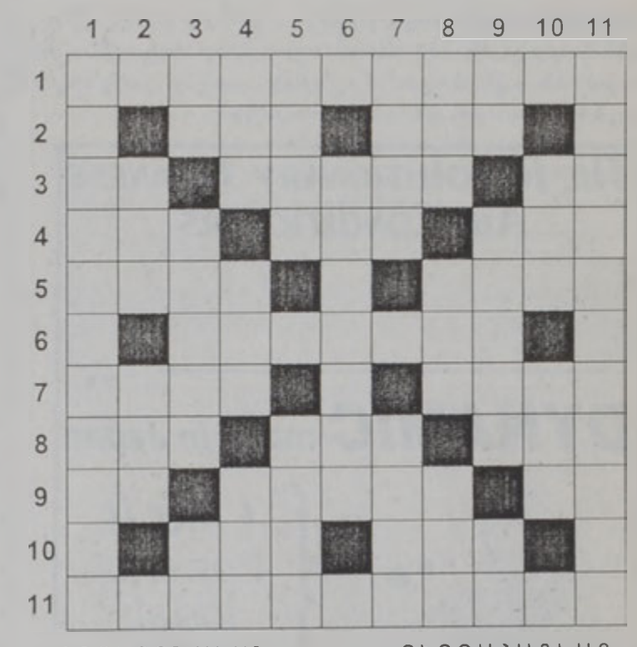

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Յովհաննէս Շիրագի երկերէն:*
2. *Խոպան վայրեր աճող թուփ - Կերպասի լայնք:*
3. *Որովհետեւ - Ընկեր - Կրկնուած բաղաձայններ:*
4. *Երիվար - Նոսր փետուրներով հաւագգի (հակ.) - Կայարանին մէջ կը գտնուի:*
5. *Հաց - Խմոր (հակ.):*
6. *Եկեղեցւոյ գլխաւոր տօն:*
7. *Ստուարաձայն - Ճիւղ, բարունակ:*
8. *Մի՛ սիրեր - Տհաս - Գիրուց (հակ.):*
9. *Կրկնուած բաղաձայններ - Հպարտացիր - 606:*
10. *Արամրի (հակ.) - Հ.Մ.Ը.Մ.ի երբեմնի պաշտօնաթերթերէն:*
11. *Անսպասելի, յեղակարծ:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Վայրագ:*
2. *Համադասական շաղկապ - Կրակի արմատ:*
3. *Իրերայաջորդ տառեր - Զրուցէ՛ - Կրկնուած բաղաձայններ:*
4. *Սիգանք - Խօսք (հակ.) - Պոտոր գետի թանձր մրուր:*
5. *Փարախ - Մտածէ՛:*
6. *Արեղայ, միարան:*
7. *Զոյգ - Մռած, կորաքամակ:*
8. *Նքոյր - Յանձնես (հակ.) - Արական անուն:*
9. *Յարաբերական դերանուն - Շահանդուխտի երկերէն՝ «... Կամուրջներ» - Փոքրացնող մասնիկ:*
10. *2301 - Տեղական մակրայ (հակ.):*
11. *Տեսաղաշտ, մտահորիզոն:*

ԹԻՒ 3479

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՊԵՔԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԻՍՐԱԷԼԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒԻ

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ՝ ՆԱԽԿԻՆ ՀԱՍԿԱՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄԱՄԲ

Կ'ԸՍԷ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Սուրիա Հինգշաբթի օր յայտարարեց, որ Իսրայէլի հետ բանակցութիւնները վերսկսելու հաւանութիւն պիտի չտայ, մինչեւ որ վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու ընդունի նախկին կառավարութեան հետ Դամասկոսի գոյացուցած հասկացողութիւնները:

Սուրիական պաշտօնական մամուլը այս կեցուածքին մասին արտայայտուեցաւ այն պահուն, երբ Ուաշինկթրն կը յայտարարէր որ Իսրայէլի հետ համաձայնութիւն գոյացուցած է, Դամասկոսի հետ բանակցութիւնները վերսկսելու առաջարկներուն մասին:

«Սաուրա» կը գրէ, որ Նեթանիահու պատրաստ է բանակցելու, առանց սակայն Կոլանը վերադարձնելու յանձնառութեան: Օրաթերթը կ'ըսէ, որ Իսրայէլի վարչապետը կ'ուզէ վերոյէն սկսիլ բանակցութիւնները: «Սաուրա» կը շեշտէ նաեւ, որ որեւէ ուժ չի կրնար Սուրիան մղել ընելու բան մը, որուն համաձայն չէ եւ որ կը հակադրուի իր ազգային իրաւունքներուն եւ հողի փոխարէն խաղաղութիւն սկզբունքին:

Միջին Արեւելքի մէջ ամերիկացի պատուիրակ Տենիս Ռոս Երեքշաբթի օր տեսակցութիւն ունեցած էր Նեթանիահուի խորհրդատու Տորի Կոլտի հետ եւ յայտարարած՝ որ Իսրայէլի հետ առաջարկներ պատրաստած են Սուրիոյ ներկայացնելու, յուսալով, որ Դամասկոս գանոնք պիտի ընդունի եւ բանակցութիւնները պիտի վերսկսին:

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՄԱՍԻՆ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԲԱՆԱՎԷԺ

●

ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Մերժելով Ռուսիոյ բողոքը, Եւրոպական Խորհուրդը կը պնդէ, որ Չեչենիոյ ըմբոստներուն ղեկավարն ու Ռուսիոյ ապահովութեան պետ Այեքսանտր Լեպէտ ներկայ ըլլան Սթրազպուրկի մէջ Չեչենիոյ տագնապին քննարկման յատկացուած ժողովի մը, որ պիտի յատկացուի կողմերու տեսակէտներուն քննարկման:

Մոսկուա բուռն կերպով բողոքած էր Լեպէտն ու չեչէններու պատասխանատուն Սթրազպուրկ հրաւիրելու Եւրոպական Խորհուրդի նախաձեռնութեան դէմ, յայտարարելով, որ Չեչենիոյ հարցը Ռուսիոյ համար ներքին հարց է եւ նման նախաձեռնութիւն պիտի նշանակէ միջամուխ ըլլալ Ռուսիոյ ներքին հարցերուն: Եւրոպական Խորհուրդի մէկ բաները պատասխանեց. «Մարդկային իրաւանց հարցերու քննարկումը երբեք ներքին հարց չէ եղած»: Ան աւելցուց, որ ժողովին հրաւիրուած են այն երկու մարդիկը, որոնք յաջողեցան վերջ դնել 20 ամսուան պատերազմին

THE REVOLUTIONARY JAPANESE AIR CONDITIONERS

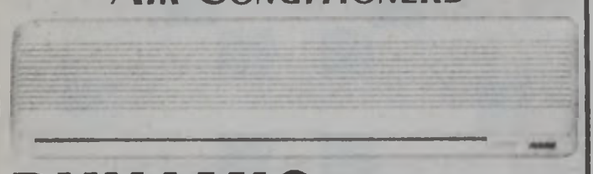

DYNAMIC made in Japan

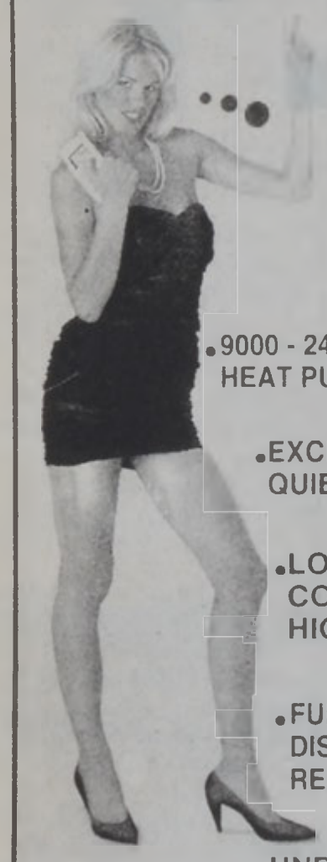

I like it
Powerful
Ideal
Cool
DYNAMIC

•9000 - 24000 B.T.U.
HEAT PUMP SPLIT SYSTEMS

•EXCEPTIONALLY QUIET OPERATION

•LOW POWER CONSUMPTION, HIGH EFFICIENCY

•FULL LCD DISPLAY WIRELESS REMOTE CONTROLLED

•UNBEATABLE PRICES

Exclusive Distributors:
G.Ayanian & Sons
Dora, Tel: 884914 - 870210 (jumping numbers), Fax: 265187.
Gemayzeh,Tel: 447940 - 445096, Fax: 582357, Cell: 03/ 627729 - 8.

ՖՐԱՆՍԱ ՄՏԱՀՈԳ՝ ԻՐԱՔՈՎ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՆՈՐ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԻ ՄԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

Ֆրանսա երէկ մտահոգութիւն յայտնեց Իրաքի մէջ թափ ստացող յարուածութեան մասին, յատկապէս ամերիկեան օդանաւերուն դէմ Իրաքեան հրթիռներու արձակումէն ետք: Արտաքին գործոց նախարարութեան բաներբ Ժաք Ռիմեալքարտ կոչուղեց դաշնակից ուժերու միջեւ խորհրդակցութեան՝ որեւէ ձեւի հակադարձութիւն ունենալէ առաջ:

Արտաքին գործոց նախարարութեան յայտարարութիւնը ուղղակի ակնարկութիւն չկատարեց հակադարձելու Ուաշինկթրնի սպառնալիքներուն, բայց եւ այնպէս կը շեշտէր, որ Հիւսիսի մէջ հսկող ուժերը՝ Բրիտանա, Ֆրանսա, Թուրքիա, եւ Միացեալ Նահանգներ պէտք է խորհրդակցին հակադարձութիւն մը ծրագրելէ եւ գործադրելէ առաջ:

Միւս կողմէ, ամերիկեան ռմբաձիգ օդանաւեր երէկ Մոց ուղղուեցան, հաստատելով այն կարծիքը, որ Ուաշինկթրն պիտի հակադարձէ Իրաքեան հրթիռարձակումին: Ամերիկացի պաշտօնատարներ յայտնեցին, որ Ուաշինկթրն արտօնութիւն ստացած է Քուէյթի խարիսխները օգտագործելու: Քուէյթցի պաշտօնատարներ, սակայն, չհաստատեցին, որ ամերիկեան «Էֆ. 117 Էյ.» տիպի ութ օդանաւեր Քուէյթ հասած են:

ԻՐԱՔ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ

Փոխ վարչապետ Թարէք Ազիզ գգուշացուց Քուէյթը, դիտել տալով, որ անիկա արտօնութիւն պէտք չէ տայ ամերիկեան օդանաւերուն իր խարիսխները գործածելու: Ազիզ շեշտեց, որ այսպիսի արարք մը պատերազմական գործողութիւն կը նկատուի: Ան աւելցուց, որ Քուէյթի իշխանութիւնները ամէն միջոցի կը դիմեն Իրաքի դէմ գործելու եւ անոր վնաս հասցնելու:

Սէուտական Արաբիա, որ իր կարգին, Ուաշինկթրնի դաշնակիցներէն է, մէկ շաբաթ յուրթենէն ետք Ջորեքշաբթի օր արտայայտուեցաւ, դիտել տալով, որ Միացեալ Նահանգները իրմէ չպահանջեցին խարիսխներու գործածութիւն, սակայն եթէ պահանջէին, Ռիատ պիտի մերժէր:

ՊԱՂԴԱՏԱՏ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԹՐՔԱԿԱՆ ԳՕՏԻՆ

Իրաք երէկ վերստին շեշտեց, որ անընդունելի կը նկատէ Անկարայի առաջարկած ապահովութեան գոտիի մը ծրագիրը՝ Հիւսիսի մէջ, ուր քիւրտ ղեկավար Մասուտ Պարզանիի ուժերը տիրող ուժը դարձած են Պաղտատի հետ դաշնակցելէ ետք:

Նախագահական խորհրդատու Համիտ Եուսէֆ դիտել տուաւ, որ հիւսիսային Իրաքը այլեւս ապատ շրջան մը չէ, որպէսզի փափաքողը մուտք գործէ եւ իշխանութիւն հաստատէ: Ան աւելցուց, որ Պաղտատ կը մերժէ Անկարայի ծրագիրը:

Անկարա կ'ուզէ 10 քմ. լայնքով գոտի մը հաստատել Իրաքի հիւսիսային սահմանամերձ շրջանին մէջ, դէմ դնելու համար Քիւրտիստանի Աշխատաւորական կուսակցութեան գիներիներուն յարձակումներուն:

●ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԼԻԿԱՆ երէկ յայտարարեց, որ շարաթավերջին տեղի ունեցաւիք նախարարական նիստին պիտի չքննարկէ Իրաքի դէմ ամերիկեան նոր սպառնալիքները, թէեւ Պաղտատ ուզած է օրակարգի վրայ դնել այս հարցը:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՄԻՈՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ԴԱՏԵԼ ԼԸ ՓԷՆԸ

ՓԱՐԻԶ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսայի պաշտպանութեան նախարար Շարլ Միոն Հինգշաբթի օր առաջարկեց օրինական քայլեր որդեգրել, լռեցնելու համար ծայրայեղական աջակողմեան ղեկավար Ժան Մարի Լը Փէնի ցեղային խտրականութեան պաշտպանողի կեցուածքը:

Միոն հարց տուաւ, որ ինչպէս մէկը կրնայ յայտարարել, որ մարդիկ հաւասար իրաւունքներ չունին: Ան աւելցուց, որ Ֆրանսայի օրինական եւ դատական ամրողջ դրութիւնը պէտք է դէմ կենայ այսպիսի կեցուածքներու: Իսկ եթէ այս դրութիւնը անկարող ըլլայ բան մը ընելու, խորհրդարանը պէտք է տէր կանգնի կացութեան:

Մարդկային իրաւունքներու գանգան կազմակերպութիւններ եւ քաղաքական ղեկավարներ կ'առաջարկեն արգիլել Լը Փէնի Ազգային Ճակատը, կամ գայն դատարան ներկայացնել, որովհետեւ անիկա ցեղային խտրականութիւն կը հրահրէ:

ԻՍԼԱՄՆԵՐ ՆՍՏԱՑՈՅՑ Կ'ԸՆԵՆ ՄՈՍԹԱՐԻ ՄԷՋ

ԶԱԳՐԷԲ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Քանի մը տասնեակ իսլամներ 2 օրէ ի վեր նստացոյց կ'ընեն Պոսնիոյ Մոսթար քաղաքին մէջ, պահանջելով, որ իրենց առիթ տրուի վերադառնալու բաժանուած քաղաքին մէջ իրենց բնակարանները: Անոնք իրենց բնակարաններէն հեռացուած էին 1993ին, իսլամ-խրուաթ բախումներուն օրերուն:

Խրուաթ ոստիկանները կ'ըսեն, որ իսլամները ցուցական այս արարքին դիմած են, որպէսզի Շարաթ օրուան (վաղը) բատրութեանց նախօրեակին յարուածութիւն ստեղծեն:

Տէյթընի համաձայնութեամբ, իսլամները իրաւունք ունին վերադառնալու իրենց բնակավայրերը:

«ՀԱՄԱՍ»Ի ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋՈՒԻ

ԿԱԶԱ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- «Համաս» շարժումին շարքերուն մէջ բանավէճ ստեղծուած է եւ ձայներ կը բարձրանան փոփոխութեան ենթարկելու համար շարժումին ղեկավարութիւնը:

Դժգոհութեան պատճառը այն է, որ «Համաս»ի ուղեգիծին մէջ անորոշութիւն ստեղծուած է վերջին ամիսներուն եւ կարգ մը կարեւոր հարցականներ կը մնան անպատասխան: «Չենք գիտեր թէ Համասի ռազմավարութիւնը ի՞նչ է կորսուած ենք շատ մը կարեւոր հարցերու գծով: Պէ՞տք է վերջ տալ գիներիայ գործողութիւններուն պաղեստինեան իշխանութեան հետ տիարո՞ կ պիտի ունենանք թէ ճակատում», հարց կու տան կարգ մը համասականներ:

Մանաւանդ, որ Փետրուարին տեղի ունեցած հակախրայէլեան անձնասպանական գործողութիւնները Համասն ու պաղեստինեան իշխանութիւնը պահ մը իրարու հակադրեցին եւ իշխանութիւնները բաղմաթիւ համասականներ ձերբակալեցին: կարգ մը անդամներ կ'ըսեն, որ «Համաս»ի ղեկավարութեան ընթացքը կազմակերպութիւնը մեկուսացումի տարած է:

«Համասի ղեկավարութիւնը սխալներ գործեց խաղաղութեան գործընթացին սկսումէն ետք քաղաքականութեան մէջ փոփոխութիւններ պէտք էր տեղի ունենային: Ղեկավարութիւնը վարանեցաւ եւ որոշում տալու քաջութիւնը չունեցաւ: Հետեւաբար, կը պահանջենք, որ անիկա հրաժարի եւ առիթ տայ նոր ղեկավարութեան մը գործունէութեան», կ'ըսեն անոնք, ընդգրծելով, որ «Համաս» պէտք ունի գործնապաշտ ղեկավարութեան մը:

ՎԻՐԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԵԼՑԻՆ ԿՈՐԻԶԱՑԻՆ ՁԷՆՔԵՐՈՒ ԲԱՆԱԼԻՆ ՊԻՏԻ ՏԱՑ ՁԵՌՆՈՄԻՐՏԻՆԻ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ նախագահ Պորիս Ելցին Հինգշաբթի օր Մոսկուա վերադարձաւ եւ սկսաւ քննութիւններու ենթարկուիլ, ճշդելու համար սրտի վիրաբուժութեան թուականը: Ելցին հանդիպում ունեցաւ բժիշկներու խմբակին հետ:

Վիրաբուժութեան թուականը ճշդելէ ետք, Ելցին իր լիազօրութիւններէն մաս մը պիտի փոխանցէ վարչապետ Ձեռնոմիրտինի: Կարեւոր հարց է կորիզային զէնքերու «բանալի»ին հարցը: Կ'ենթադրուի, որ Ելցին կարճատեն մը այդ լիազօրութիւնն ալ փոխանցէ Ձեռնոմիրտինի:

ԺԱՊԱՒԷՆՆԵՐԸ ԲՈԼՈՐ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ՉԵՆ ՊԱՏՄԵՐ...

Արկածախնդրական ժապաւէնները միշտ ալ յաներշնչումի առիթ չեն...

Եգիպտացի մը, ներշնչուած «ինչպէս մէկ միլիոն ոսկի գողնալ» ժապաւէնէն, Գահիրէի թանգարանը մտած է իրրեւ պարզ այցելու, բայց յաջողած է աննկատ պահուրտիլ թանկարժէք հնութիւններ պարունակող պահարանի մը տակ: Գիշերը ան դուրս եկած է թաքստոցէն, քանի մը արկղ բացած է եւ ան անգնահատելի հնութիւններ ու գոհարներ վերցուցած է, ապա վերադարձած է թաքստոցը, կը յայտնէ «ԱԼ.օրրը»: Առաւօտուն, ան փորձած է նոր այցելուներուն հետ միախառնուիլ եւ դուրս գալ թագարանէն, բայց (չես գիտեր ինչո՞ւ) ոստիկանութիւնը այդ օրը եգիպտացիներուն թանգարան մուտքը արգիլած է: Ճարպիկ գողը բռնուած է:

ՄԱՏԱՆԻՆԵՐՆ ԱԼ ԱՐԿԱԾԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ Կ'ԱՊՐԻՆ

Մարկարէթ Թեչեռը Տապլինի մօտակայ գիւղի մը բնակիչ օրիորդ մըն է, որուն նշանտուքի մատանին վերջերս գործ նայթայթած է իտալական պատկերասփիւռին, մամուլին եւ հողի մէջ մետաղներ փնտռողներուն...

«Ռէօթըր» կը պատմէ, որ 23ամեայ Մարկարէթ քանի մը ամիս առաջ իր ծնողքին կ'օգնէր կոլը կթելու, հետեւաբար, մատանին եւ այլ գոհարեղէններ դրած էր իր ժաքէթին գրպանը: Երիտասարդուհին չարաճճի եւ կատակասէր շունը յանկարծ «գողցած» է ժաքէթը եւ վազած դէպի մօտակայ ցեխոտ դաշտը: Մարկարէթ հետապնդած է շունը, բայց երբ ժաքէթը վերստին ձեռք ձգած է, նկատած է, որ մատանին եւ միւս գոհարեղէնները չկան: Երկար փնտռտուքները ապարդիւն անցած են, Մարկարէթի արցունքները միայն աւելի խոնաւացուցած են հողը...

Քանի մը շաբաթ ետք, Մարկարէթի մայրը պատկերասփիւռէ մը մրցանակ մը շահած է: Ան այդ առիթով պատմած է աղջկան մատանիին պատմութիւնը: Քանի մը օր ետք, անոնց տունը ներկայացած են 2 երիտասարդ, հողին մէջ մետաղներ որոնող գործիքով մը: Ի վերջոյ մատանին ու գոհարեղէնները գտնուած են:

HOTEL BZOMMAR
• ՆՈՐ ԲԱԺԻՆ ՆՈՐԱՊՍԱԿ ԶՈՅԳԵՐՈՒԻ ՀԱՄԱՐ
•ՔՈՔԹԷՅԼԻ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀ
•ՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒԻ
ՀԵՌ. 902731 902469

— ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ —

ՔԻԹՕ.- Էքուատորի նորընտիր նախագահ Ամպատլա Պուքարամ երէկ յայտնեց, որ գինեալներ կրակ բացած են իր 14 տարեկան զաւակը փոխադրող ինքնաշարժի մը վրայ: Նախագահին զաւակը փրկուած է:

ԹՈՔԻՕ.- Ճափոնի վարչապետ Ռիութարօ Հաշիմոթօ Սեպտեմբեր 24ին, Նիւ Եորքի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթընի հետ: Երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները լուրտ են:

ՓԱՐԻԶ.- «Էր Ֆրանս Լուրոփ» ընկերութեան օդանաւերը չկրցան թռիչք առնել երէկ, անակնկալ գործադուլի մը պատճառով: Գործադուլը կատարուած էր օդաչուի մը ձերբակալումի ենթարկումին դէմ:

ՓԱՐԻԶ.- Քորսիքայի հիւսիսային շրջանին մէջ ական մը պայթեցաւ երէկ առաւօտ, քաղաքապետարանի մը դիմաց: Զոհեր չարձանագրուեցան:

ՔԷՅՓ ՔԱՆԱԼԻԵՐԸԼ.- «Մարտանոց Տակլրա» ընկերութեան «Տկլրա 2» հրթիռը արձակուեցաւ երէկ. ծիրի վրայ դնելու համար ամերիկեան օդուժի մէկ արբանեակը:

ՍԱՆԹՕ ԴՈՄԻՆԿՕ.- «Օրրանս» փոթորիկը աւելի կօրաւոր եւ արագ ընթացքով մը դէպի Հիւսիս ուղղուեցաւ երէկ, Դոմինիկեան Հանրապետութեան մէջ աւելի քան 22 զոհ խլելէ ետք:

ՊՈՆ.- Պոնի մօտ չնչս դնսպանը երէկ ողջունեց Գերմանիոյ վարչապետ Հելմուտ Քոլի յայտարարութիւնը, որ ան կը յուսար մինչեւ տարեվերջ ամրողջացած տեսնել յետ-պատերազմեան հաշտութեան համաձայնագիրը:

(ՌԷՈԹԸՐ)

TATEOSSIAN TRADING CO.
(TTC - Lebanon)

SAIFI - CENTRE TEKEYAN
TEL.: 01/449667 - 448848 - FAX.: 01 449667
ROND POINT DORA
TEL.: 03/661809

ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՏՈՄՍԵՐ ԵՒ ԳՈՅՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ara TRAVEL IATA
ARA TRAVEL, ՊՈՒՐԺ ՀԱՄՈՒՏ, ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ՇԷՆՔ.
ՀԵՌ. 584340 – 583916 – 490211
ԹԷԼԵՔՍ՝ ARATRA LE 44082

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
• ՄԱՆԹԸ

ՊԵՔԱԱՅԻ ՀԱՅ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂԸ ԵՒՍ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷ ԻՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ), 260780-583026 (ՊՈՒՐԺ ՀԱՄՈՒՏ), 260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT), 260780-583026 (BOURJ HAMMOUD), 260115 (IMP.), P.O.B. 80860, BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - المطبعة ٢٦٠١١٥
٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود
أزتاك